

SAN LUCAS

Jaayhu'i'my Jadu'n Nej Jesucristo

Ytun Yjajti

¹ Mayjäy ti cojaay je ayuc je tiy'ajt huidi iich ajt nejhuiiyim co janch ytiy'ájtity, tüg'óciy jadu'n nej Jesús chondacy yjuggy'ájtin ya naaxhuiñ ixti mabaad ycogixiyy. ² Tüg'óciy je tiy'ajt jadu'n nej ajt xyñimaayim huidi ci'm ijk midou nej chondacy ixti mabaad ycogixiyy, je' ajcxy huidibi capx-huäcxy Jesús y'ayuc ytiy'ajt. ³ Iich nañ jadu'n ti nyajciyöyich ti nyajtecyoyöyich yajxon je tiy'ajt nej Jesús chondacy je' chinaayin ya naaxhuiñ ixti mabaad ycogixiyy. Paady ycixpi iich nhuinmañ pidägy co iich miich nyajnijayihua'ñ tüg'óciy je tiy'ajt, miich oyjäybí, Teófilo. ⁴ Jigix miich nañ jadu'n mnejhuihipy yajxon je tiy'ajt, jadu'n nej miich ti m'ixpícy.

Tüg ángel nigapxy co Juan el Bautista ypi'c'adañ

⁵ Jadu'n ytuni yjajti co anajty Herodes yrey'aty ma Judea naax cajp, jím anajty tüg judío teedy hue' anajty yxií Zacarías. Je' anajty semandumb miid Abías y'ajugytjc y'amigügtjc. Je Zacarías ypijcy miid Aarón y'ocniix, hue' je' anajty yxií Elisabet. ⁶ Dios y'ijxyp ñejhuiyb co je' anajty ajcxy ytudägyjäity nimetz. Je' ajcxy ycuymybz tüg'óciy yi Huindzin Dios ycapxy y'ané'min. ⁷ Je' ca'p anajty ajcxy y'ung ni tüg, e jadu'n ajcxy ymijäyiiñ nimetz.

8 Chi tügtecý Zacarías miid y'ajugy y'amigüg yteedy'ájtcixy anajty ma Dios ytijc. **9** Jadu'n nej teedy ajcxy ycostumbre miidity, chi ñigooti tung je Zacarías mina ypoomjogipy jiiby ma yi Huindzin Dios ytijc. **10** Tüg'óciy je mayjäy ooy anajty Dios mibijctzoogixy tiba'y. Yam Zacarías tzajtigoty ypoomjocy, **11** co ñayquëxici Huindzin Dios y'ángel tüg ytinäy a'oy'amy ma je poomjoctac. **12** Co Zacarías ijxy je ángel, chi ooy chigiiy. **13** Chi je ángel nimaay Zacarías:

—Ca' mdzigiý, ti Dios midooy yi mjuydácin mnucxtácin. Yi mdöxyijc Elisabet ypaadipy tüg ung yéydiçpi, e mxíimöhuiipy Juan. **14** Mjotcuje'adip mxondägip miich etz mdöxyijc, nañ may yi jää yjotcugihiipy co anajty m'ung ti ypi'c'aty. **15** Chi yi m'ung ycömay'ida'ñ ma Dios. Ni ca' ügipy vino ni jocnii. Ma ca'ní anajty yma'xung'aty yma'adip y'i Dios yjihui'ñ ymic'ajt. **16** Yi' yajjothuimbidiy may Israel jää ma yi' ajcxy yHuindzin Dios. **17** Je' nicxy ycogapxy'aty ma yi jää ajcxy huinmic jotmic miid Dios yjihui'ñ ymic'ajt, tim jadu'n nej Elías jecy'ajty ycogapxy'ajty huinmic jotmic miid Dios yjihui'ñ ymic'ajt. Je' m'ung yajjothuimbidiy je ungdeedy ajcxy huidibi ca' y'ung ixaangixy, nañ yajjothuimbidiy je jää ajcxy huidibi ca' capxycöbicy yi Dios, jigix ajcxy paadipy oyjot oyhuinma'ñ. Nañ m'ung ñimähuiipy je jää ajcxy huen nayñi'ixhiyigixy miid yHuindzin Dios yciixpi.

18 Chi Zacarías nimay je ángel:

—¿Nej jada iich nejhuñhiipy peni janch huidibi xyajniimaaybich? Ti nmijjäiyiñich, cham

ndöxyijcich nañ ti ymijjäyiiyñi.

19 Chi je ángel y'adzooy:

—Iich Gabriel, ma Dios yhuinduu ni'ixi' n'ityich. Dios ti xyquexyich cogapxy'ajtpi ma miich co nyajnimähuiipy jada oybi ayuc. **20** Jadachambi miich mhuimipy uum, ni ca' m'ocjátnip nej mgápxipy, miid co ca' mmibicy jada iich n'ayuc huídibi yajcuydunip co anajty tiempo patni.

21 Yam je mayjäy ooy ja'ahuíjxcixy Zacarías, ooy anajty ajcxy tzachhuinmaaygixy ti co chachhuäcxipy jiiby ma Dios ytijc. **22** Co Zacarías ypidzimy, chi ca' anajty y'occapxni. Chi je jäy ajcxy huinjihuüy co ti anajty ixy tijaty jiiby ma Dios ytijc. Hue' je' yjacmiydacy a'ixiy'amy, e oyhui'miy uum.

23 Co je semandung yajmay, chi Zacarías ñícxni ma ytijc. **24-25** Co jadu'n yajaty, chi Elisabet jihuiiy co ti anajty y'ung tzimigy ciyi gy. Chi yüch'ijty migoox po', e yminañ: "Jadu'n yi Huindzin Dios ti ytuñ miid iich jadachambi tiempo, ti xyjäymechich ti yajquégy iich ndzöydu'n ma yi mayjäy ajcxy."

Tüg ángel nigapxy co Jesús ypi'c'ada'ñ

26 Co tudujc po' maabi Elisabet anajty y'ungtzimigy, chi Dios quejxy je' y'ángel Gabriel jim Galilea naaxjot ma je cajp huidi anajty yxi Nazaret. **27** Chi Dios quejxy Gabriel ma anajty tüg töxy'anäg y'ity huídibi anajty ca'ni midzinäy yeydijc. Je töxy'anäg ti anajty co'adzoy co piga'ñ miid tüg yeydijc huidi yxi José. José hue' anajty David y'ap y'oc. Je töxy'anäg hue' anajty yxiijity María. **28** Co je ángel ytigiiy ma anajty María, chi nimay:

—María, Dios ti xy'ijxtiy, je Huindzin Dios y'oy'ajt miid miich. Miich je' cömay y'idip ma tüg'óciy töxyjäydijc.

²⁹ Chi María co y'ijxy je ángel, chi chigiiy miid je' y'ayuc, chi huinmay ooy miid jada copxpócxin nej co yjadú'nity. ³⁰ Chi je ángel yminañ:

—María, ca' mdzigiÿ, miich Dios ti xy'ijxtiy. ³¹ Jadachambi, m'ungdzimügip, myajpi'c'adipy tüg mang, huidibi mxiimöhuipy JESUS. ³² Je Jesús mij y'idipy, hue' je' yajtijipy Dios tzajpjotypi y'ung. Chi je Huindzin Dios möhuiÿb je ané'min huidi yi' ymij'ap ymijteedy David ymiid anajty. ³³ Je Jesús ané'mip huinixii ma yi Jacob y'ap y'oc. Je'y'ané'min camina ycixipy.

³⁴ Chi María je ángel nimaay:

—¿Nej jada co yjadú'nity? Iich ca'ni nyëydijc miid tzinäy.

³⁵ Chi je ángel y'adzooy:

—Je Dios yihui'ñ ymic'ajt minip ma miich, je Dios tzajpjotypi ymic'ájtin xyajnidujttähuip, je oyjäybí jääy huidi pi'c'adam, hue' yajtijipy Dios y'ung. ³⁶ E cham Elisabet miich m'amigüg nañ jadu'n yajpi'c'adamy tüg mang ma ti ymijjäyiiyñi. Cham midudujc po'bí maabi y'ung tzimigy je huidibi jääy ytijpy ca' y'ung'ixaani, ³⁷ com miidi Dios ca'ni ti chipity.

³⁸ Chi María yminañ:

—Jotcujc nguyduniipyich yi Huindzin Dios chójcin, huen jadu'n tuñyii jadyii ma iich jadu'n nej miich m'ayuc xymöyich.

Chi je ángel ñicxni.

Mariay'oy cogapxiy Elisabet

39 Huin'it xii María choñ, ñicxy jottigoy ma yugjot, ma tūg cajp jím Judea naaxjot. **40** Chi ytigiiy ma Zacarías ytijc, e capxpocxy Elisabet. **41** Chi jadu'n yajaty co Elisabet midoohui María ycapxpócxin, chi jihuüy co y'ung yücxy ma yjot. E chi je Elisabet ooy yjotcugiy miid je Dios yihuüñ ymic'ajt. **42** Chi yminañ janch mic:

—Cömay miich ma tūg'óciy töxyjäydijc, e kömay y'idañ m'ung huidibi pi'c'adamb. **43** ¿Nej iich jada co jadu'n ti n'ahuägiy co nHuindzinich ytaj miñ xycō'ixiyyich? **44** Co ti nmidooyich yi mgapxpócxin, ti iich n'ung yücxy ma iich njot co chachjotcújcity. **45** Jotcujc'adip pínjaty ti ymibicy, co cuyduñ y'idañ je ayuc miid je Huindzin Dios ycixpi. **46** Chi María yminañ:

Ooy mij n'ojadatyich yi Huindzin Dios.

47 Ooy nxondägyich miid Dios ycixpi, iich nni-huambi nyajtzoocpi,

48 co yi' ti xyñi'ijxidägyich, co iich ayoobi xy-tumbi'adyíijich. Jadachambi etz jacnicxp xii tiempo, tūg'óciy jäy ajcxy oy mina'nip co jotcujc'ájtpich.

49 Yi Dios tūgpajc míjip, tiibi tun miid iich, ooy yi' yxií ymíjity.

50 Dios ypa'ayooyb hueñypínity huidibi huindzigiyyip jadachambi etz jacnicxní xii tiempo.

51 Dios ti ooy tuñ mijpi huinma'ñ, ti jiibicy pínjaty amij agix nayjihuüyip ma yjot yhuinma'ñ.

52 Dios ti yajpidzimy yi mijpi rey ma y'ane'my, ti mij'ajt möy ayoobidijc.

- 53 Piñjaty ayuu'ijtp anajty ymooy ti miid yjotcujc'adip, etz yi comeeñyäydijc ajcxy ti ixmach ca' ni ti.
- 54 Dios ti pubety yi Israel jäy, yi' ajcxy ytumbi, miid co anajty ti pa'ayogoty je' ajcxy,
- 55 jadu'n nej jecy'ajty Dios yajn̄imay je' n'ap ndeedy, je Abraham etz je'y'ap y'oc, co tunamb miid je' ajcxy huinixii.
- 56 Chi María tuḡig po' jim y'ijty miid Elisabet, chi yhuimbijtni ma ytijc.

Juan el Bautista co ypi'c'ajty

57 Co je Elisabet oy yajhuaad'ajtni xii tiempo, chi yajpi'c'ajty tūg ymang. 58 Chi ayuc midooy ajcxy je ymijiin ymidijc etz y'ajugy y'amigüg jadu'n nej Dios may'ajt ti tuñ miid Elisabet. Chi ajcxy ooy yjotcugiy miid je' ycixpi. 59 Chi jadu'n yjajty conductujc xii je ymijiin ymidijc etz y'ajugy y'amigüg miñ ma Zacarías ytijc co anajty tiy'ajtihuaangixy je pi'c'anäg. Chi ajcxy yajxii'ada'ñyii anajty jadu'n nej yteedy yxii Zacarías. 60 Chi ytaj yminañ:

—Ca' xii'adiiyb Zacarías, hue' yi' huen xii'adyii Juan.

61 Chi je' ymigügtijc ajcxy yminañ:
—¿Na'amy? Ni tūg miich m'amigüg jadu'n ca' xiijity.

62 Chi ajcxy y'amidoohui je' yteedy jadu'n a'ixii'y amy, nej yi' yajxii'ada'ñyii. 63 Chi Zacarías pijctzoy tūg necy, e jaay jadu'n: "Juan huen xii'adyii." Chi je ymigügtijc ajcxy nidüg'óciy ooy jihuiy huinmaay. 64 Chi mic'amy Zacarías y'ahuac ahua'cxy e ytoodz yungiiy, chi oy ycapxig yäymejch cömay yi Dios. 65 Chi tūg'óciy ymijiin

ymidijc ooy chigiiy. Chi ajcxy nimiydactay nej Zacarías ti yjaty ma tūg'óciy jāy huidibí tzinaayb Judea yuugjotypi tzinaaydac. ⁶⁶ Tūg'óciy pínjaty anajty midoob je ayuc, chi jäymejtzhuí'm ajcxy ma yjot yhuinma'ñ, chi ñayñimáayigixy:

—¿Ti jada' ytunamyb jada pi'c'anäg?
Com je Huindzín Dios je' miid y'ity.

Je Zacarías y'iy

⁶⁷ Chi je ungsdeedy Zacarías miid je Dios yjihu'ñ ymic'ajt Dios y'ayuc najtzcapxiyyi yminañ:

⁶⁸ Cömay yi Israel jāy yHuindzín Dios, co ti ni'ijxcidägy, ti cohua'ñ yi' ñiaax ycajp,

⁶⁹ Dios ti quexy tūg mij nihuaambí yajtzoocpi, ma yi' ytumbí, David y'ap y'oc ajcxy.

⁷⁰ Com Dios jadu'n yminañ jecy'ajty miid yi' y'ayuc najtzcapxiyyb huidibí huätzjäyip;

⁷¹ je' xyñihuänaaním ma iich ajt nmidzip, nañ xypubedaaním xypudigihuaaním ca'ydi xycigähuiyyim huidibí ca' xy'ixaaním xychogaaním.

⁷² Jaydëbi pa'yoohuipy iich ajt nmij'ap nmijteedy, etz jäymedziyyb jadu'n nej ayuc ahuaniiy miid je' ajcxy.

⁷³ Jadu'n nej Dios janch huinjot y'ayuc ahuaniiy miid iich ajt nmij'ap nmijteedy Abraham jecy'ajty huidi anajty xymöhuaaním.

⁷⁴ Co nihuätzüctuutim ma nmidzip, huin'it jaydëbi miyaaxim n'ojadájtím ca' ma tzigi'ñ jihui'ñ,

⁷⁵ miid huätzhuinma'ñ etz tudägy huinma'ñ ma yi' yhuinduu jabom jabom ixti mibaad ndzinaayim.

- 76 Miich ma'xung, jay hue' myajtijip mijpi Dios y'ayucnajtzcapxiybi. Miich nícxip cogapxy, nícx yajni'ixi jay miid Huindzin Dios ycixpi.
- 77 Yajni'ixi' yi cajpjäy jadu'n nej huaad ajcxy y'alma paadipy nihuáanin yajnídzooçin, etz jadu'n nej huaad ajcxy ypocy huinmecxixib.
- 78 Jadu'n nej Dios iich ajt ti xypa'ayoohuim co ti xyñi'ijxcidaacim etz xymooyim tiçxin jájin huidibi tzomb tzajpjoty,
- 79 jaydëbi yajmöhuipy jay ajcxy Dios ytìy'ajt huidibi ajcxy tzinaayb agootztuum etz o'c jiip'am, jigix ajcxy xytümooyim ma je tudägypi tü'aa.
- 80 Je pi'c'anäg yeeg yjodijy huinmic jomic miid yi Dios yjihui'ñ ymic'ajt. Chi chinaay adügtuum ma ca' pin, ixti cooni xii tiempo paty mina nícxipy cogapxy ma Israeljäy ajcxy.

2

Jesús yma'xung'ajty

¹ Huin'it xii Augusto César pidacy y'ané'min huen tûg'óciy jay nícxxy necypejttaaygixy. ² Je jayijp'atypi padrón hue' je'yaj'oyiiy Cirenio huidibi anajty gobernador'ajtp jím Siria ñaaxjot. ³ Chi jay ajcxy nidüg'óciy nícxxtay yajcojayib bi nidüg nidüg ma yci'mgajp. ⁴ Chi José chooñ jím Galilea naaxjot ma je cajp huidi yxi Nazaret, nícxxy ajcxy jim Judea naaxjot ma je David ycajp, huidi yxi Belén. Yi José nícxxy jim Belén com ymiij'ap'ajtpy ymijteedy'ajtpy je David. ⁵ Chi José yajcojayiiy padrónjoty miid María, je töxyjäy huidibi anajty ymiid capxytuñ, huidi anajty ung tzim'ijtp. ⁶ Chi jadu'n yajty

co ajcxy anajty yjímity Belén, chi oyhuaad'aty co María paadípy y'ung. ⁷ Chi yma'xung'ajty je ung-goob, e chi nibe'ñ nímüxy miid ymotz, e chi agögiy ma iyujc pëcxí'ñ, co ca' anajty ti paady jättac.

Je ángeles ajcxy etz je cöbixycuend'ajtpi ajcxy

⁸ Chi mi'huingon je cajp anajty jäy ycöbixycuend'aty. Hue' anajty ajcxy yhuin'iñaayb huintzuumnajxyp je' ycöbixy ajcxy. ⁹ Chi Huindzin Dios tüg y'ángel ñigidaaci je' ajcxy, e yi Huindzin Dios y'oy'ájtìn y'adicxcoody jühuídity ma je' anajty ajcxy ymíjc, chi ajcxy ooy chigiiy. ¹⁰ Huin'it je ángel yminañ:

—Ca' mdzigiyygixy, cham iiich miich nyajnimaaygixy oybi ayuc huidibi yajjotcugihuiipy tüg'óciy naax cajp. ¹¹ Miid miich ajcxy ycixpi ti ypi'c'aty cham ma je David ycajp tüg jäy huidibi miich ajcxy xyñihuänaam xycuhuänaam ma ajcxy mmidzip. Hue' je' je CRISTO, je Huindzin Dios. ¹² Yi' je' ijxpéjtip huidi miid m'ijxcabípy. Mbáadípy ajcxy je ung ma'xung ñíumochity miid ymotz, ycöcnäy ma iyujc pëcxí'ñ.

¹³ Chi janch mic'amy ñayguëxi ci miid je ángel may yi tzajpjotychinaaybi, chach Dios ojadájtcixy yminaangixy:

¹⁴ ¡Ooy ycömáity ooy ymíjity yi Dios tzajpjotypi, ji naaxhuiñ jocujc'ajt miid jäy ajcxy ycixpi huidibi Dios yjäygidaacpy!

¹⁵ Jadu'n yjajty co je ángel ajcxy ñicxtay tzajpjoty, chi je cöbixy cuend'ajtpi ajcxy ñayñimayi:

—Tzoc jámim jím Belén, jaydëbi n'íjxim ti ti ytunyii ti yjadyii huidibi nHuindzin'ájtím Dios ti xyajnimáayim.

16 Chi ajcxy ñicxy jottigoy, chi oy pátciyx María, José etz je ung ma'xung y'agögiyity ma je iyujc pëcxíñ. **17** Co ajcxy ijxy je María etz je ung ma'xung, huin'it ajcxy nigapxtay nimiydactay jadu'n nej je ángel ajcxy ñimayi miid je pi'c'anäg ycixpi. **18** Tüg'óciy jäy huidi midou ooy jihuiy huinmay jadu'n nej je cöbixycuend'ajtpi ajcxy yminañ. **19** Chi María mido'mbijctay, e yajhui'my ma yjot yhuinmañ. **20** Chi yhuimbijty je cöbixycuend'ajtpi ajcxy cömay jäymech ajcxy yi Dios, etz ooy alabanza ajcxy iiy miid Dios ycixpi miid tüg'óciy jadu'n nej anajty ti íjxcixy ti midóogixy, etz jadu'n nej anajty ti ñimáayigixy.

Pi'c Jesús yajcapxquëxiy ma Dios ytijc

21 Coductujc xii maabi anajty yma'xung'aty, huin'it je' ajcxy tiy'ajttiy je ung ma'xung. Chi ajcxy yxiimoy JESUS, jadu'n nej je ángel anajty jayijp ti yminañ ca'ni anajty chímigyii yciiyigii.

22 Co je xii oypaatni mina je María anajty yhuätzpídzimaamni, jadu'n nej Moisés ycötújcín je jécyip yminañ. Chi ajcxy miidnicxy je ung ma'xung jím Jerusalén capxquëxiigaangixy ma yi Huindzin Dios yhuinduu. **23** Com jadu'n anajty yjaybétyity ma Huindzin Dios ñecy:

Tüg'óciy unggooob yëydijcpí huidi ma'xung'ajtp,
abicy yhuí'mipy miid je Huindzin Dios
ycixpi.

24 José etz María oy yéjccixy huindzigíñ jadu'n nej Huindzin Dios ñecy yminañ co jëbi yecy metzc jam muuxy o pajcta'm muuxy.

25 Jím Jerusalén anajty chinäy tüg jäy huidi anajty yxi Simeón, tudägyjäy je', etz ooy Dios

jäymech. Simeón y'ahuijxyp anajty mina Dios miñ yajjotcujc'ada'ñ Israeljäy ajcxy, e miid je' anajty Dios yjihui'ñ ymic'ajt. ²⁶ Dios yjihui'ñ ymic'ajt ti anajty yajnejhuÿyi co ca' chojc öga'ñ, jayijpní oc'ixipy je Huindzin Dios yCristo. ²⁷ Je Dios yjihui'ñ ymic'ajt yajmin yajmejtzí Simeón yhuinma'ñ huen nícxy ma Dios ytjic; huin'it Jesús ytaj yteedy ymíidnícxi ma Dios ytjic, cuyduñ ajcxy jadu'n nej Dios ñecy y'anemy. ²⁸ Chi Simeón tzendzoy etz capxpaady je ung ma'xung, e chi Dios mibijctzoy miid je' ycixpi, chi yminañ:

²⁹ Jadachambí capxcíx jotecujc, Huindzin Dios, miid iich miich mdumbí, com ti mguyduñ jadu'n nej ti xyñimäyich co n'ixipyich je Cristo.

³⁰ Cham ti n'ixiyich je nihuambi cohuambi,

³¹ huidibi ti mni'ixiy ma tüg'óciy jay ajcxy yhuin-duu.

³² Jada ung ma'xung ytiy'ajt yegip ma yi jay ajcxy huidi ca' yjudiojäity. Jadu'n yi' nipaady nej tüg jiin huidi codíicxp je jay. Cömay y'idipy yi Israel jay miid yi' ycixpi.

³³ José etz Jesús ytaj ooy jihuÿy huinmaay jadu'n nej Simeón ñigapxy je pi'c ma'xung. ³⁴⁻³⁵ Chi Simeón conuucx yi' ajcxy, e nimay María, Jesús ytaj:

—Jadayaabi pi'c'anäg hue' jada aminiy co may Israel jay yjothuinma'ñ yaj'oyihuipy miid yi Dios etz nañ jadu'n may Israel jay yjothuinma'ñ ca' yaj'oyihuipy miid yi Dios. Yi' je' tüg ijxpejt co ca' jay y'ixa'niiyb choga'niiyb, e jadu'n tüg'óciy yajnejhuihuipy nej ajcxy nidüg nidüg

yjothuinma'ñ miidity. E miich m'idipy jotmaymiid jadu'n nejihuÿ tüg espada ti xyajtzaachÿ.

36-37 Nañ jim Jerusalén anajty tüg töxyjäy huidibi anajty yxií Ana, Dios je' anajty y'ayucnajtzcapxiyybi. Fanuel anajty yteedy'ajtpy, hue' je' Aser y'ap y'oc, mij jääy anajty ooy. Janch mutz'anägni ypijcy e jëyi huixtuje jimijt chinay miid yña'y, mada'px midaax jimijt anajty cujc co'ögy chinäy, e ca' anajty ytigoy'ity ma Dios ytijc. Ana ytumb anajty tzajtigoty xiim tzuum jopy ayuu anajty ycapxtägy. **38** Chi Ana nimiñ José etz María jiiby ma Dios ytijc, e quipxy miid ajcxy huingapxtacy je Huindzin Dios. Chi je Ana nimiydacy je pi'c Jesús miid tüg'óciy jääy jim Jerusalén huidi anajty ajcxy jiip'ijxp mina Dios cohua'na'ñ Jerusalén ma ymidzip.

Co ajcxy niicxni jim Nazaret

39 Co oy yajcuydundai tüg'óciy jadu'n nej je Huindzin Dios ñecy ymina'ñ, chi José etz María ñicxicxiñi jim Galilea ma ajcxy yci'mgajp Nazaret. **40** Je pi'c Jesús anajty yeegy mic ooy miid huijy'ajt cujc'ajt, etz ymiid je' Dios ymay'ájtin y'oym'ájtin.

Je pi'c Jesús yajpaady ma Dios ytijc

41 Jimijt jimijt yi ungdaj ungddeedy ñicxy anajty ajcxy jim Jerusalén co anajty je Pascua xií paady. **42** Co Jesús anajty ymajmetzjimijt'ajty, chi ajcxy ypättigiiy jim Jerusalén jadu'n anajty ajcxy costumbre miidity co xií paady. **43** Co je xií ñaxtäy, chi ajcxy huimbíjtcixni, e Jesús yhui'miiy je' jim

Jerusalén. Ca' José etz ytaj nejhuiiy ajcxy co ti anajty yhui'miy. ⁴⁴ Hue' ajcxy anajty tijy je' ymiñ ax-aam miid ymigügtjc. Co tūg xii yöygixni, chi ajcxy ixtay je' y'ung ma y'amigügtjc ajcxy, etz huidi miid ñay'ixy'adyii ñaymigüg'adyii. ⁴⁵ Co ca' ajcxy y'ung paady, chi yhuimbíjtcixni jím Jerusalén ung ixtaaybi.

⁴⁶ Chi jadu'n yjajty codugiiig xii oypaaticxy jím ma Dios ytijc, Jesús y'iñäy anajty agujc'amy ma je huindzindijs. Yi' anajty y'amido'ijtyp yi huindzindijs y'ayuc, e nañ yaj'amidooy anajty tijaty. ⁴⁷ Tüg'óciy je huindzindijs huidibi midou Jesús y'ayuc, chi ooy ajcxy huinmay etz jihuiy jadu'n nej je Jesús huinjihuiyday etz jadu'n nej anajty tiydudägy y'adzooy. ⁴⁸ Co Jesús ytaj yteedy y'ijxpati, chi ooy ajcxy tzachjihuuy. Chi ungdaj yminañ:

—Aay ung, ¿nej co miich jadu'n xytúngixyich? Yi mdeedy etz iich yam tzachjottigooyb nay'adzigiyyijich n'ixtáaygixich miich.

⁴⁹ Chi Jesús y'adzooy:

—¿Na'amy co miich xy'ixtáaygixyich? ¿Ca' mnejhuiygy co copity n'ida'ñich ma nDéedyich ytung?

⁵⁰ Chi ajcxy ca' huinjihuiyi Jesús y'ayuc huidibi ycapxy.

⁵¹ Chi Jesús miid niçxy je' ajcxy jím Nazaret. Chi Jesús capxymidoy ytaj yteedy. Chi yi' ytaj yajhui'mday ma yjot yhuinma'ñ tüg'óciy nej ytunyii yjadyii. ⁵² Chi Jesús xpijc'aditpz anajty ooy, etz yeegy yjäygojy huijcujc. E yi' Dios etz jääj ajcxy ooy anajty jäygidaaccixy.

3

Juan el Bautista y'ayuccapxhuäcxy mijtigüduum

¹ Ma anajty je Tiberio César yjimijtjoty, mimajmocx jimijt anajty maabi y'ane'mtigüy, chi je Poncio Pilato anajty gobernador'ajtp jim Judea, je Herodes anajty rey'ajtp jim Galilea, je' y'uch Felipe anajty rey'ajtp jim Iturea etz jim Traconite ñaaxjot. Chi Lisanias anajty rey'ajtp jim Abilina. ² Chi je Anás etz Caifás je' ajcxy anajty teedy mijtungmiid ma Dios ytjc. Je huin'it tiempo Dios y'ayuc yja'ty ma je Juan, Zacarías ymang, huidibi anajty tzinaayb mijtigüduum. ³ Chi Juan choñ ñicxy ma tüt'ociy cajp mi'huingon je Jordán mijnii, capxhuijy je jäy ajcxy, co huen jothuimbijtaaygixy etz huen nii'bejtcixy jigix ajcxy ypocy yajhuinmeecxip. ⁴ Jada jadu'n tuni jajti nej je ayucnajtzcapxiyibi Isaías anajty ti cojaay:

Jim mijtigüduum yajmidooy tüt' jäy mina'ñ:
 "Yaj'oyiiygix yí Dios ytü'aa, tim jadu'n nej
 jäy ajcxy yaj'oyiiygix yí jibic tüt'aa co tüt'
 rey mina'ñ." Yajtiiygix yí tüt'aa huidibi ooy
 y'adijy y'a'och.

⁵ Tüt'ociy anii ahuoc huen joyiiydäy, tüt'ociy
 tungop huen nañ jadu'n joyiiydäy. Tüt'ociy
 nii'aa tüt'aa huidibi tijmin tijxijp huen tiiydäy.
 Yí tüt'aa huidibi ca' quipxyjatyity huen
 quipxyjaty tiyydäy.

⁶ Tüt'ociy yí jäy ajcxy ixipy ñejhuñipy nej Dios
 yega'ñ je nihuambi cohuambi.

⁷ Chi Juan ojy ajcxy je jäy piñjaty anajty miimb
 nii'bejtpi, yminañ:

—¡Miich ajcxy tza'ñ ajcxy y'ajugy y'amigüg! ¿Pín miich ajcxy ti xynimäy quëg ma yi ayo'n huidibi Dios yquexaamy? ⁸ Túngix oybi, jothuimbijtcix, ca' ajcxy minaangixy miñ xyipy: “Abraham iich ajcxy n'ap'ajtpy ndeedy'ajtpy”. Iich miich ajcxy nimaayb co Dios ixti jëbi yi' yaj'ung'adyii yaj'anäg'adyii Abraham jada tzaa ca'ydi miich ajcxy. ⁹ Dios ni'ixi y'ity jaydëbi yajcödigoyipy jääj ajcxy y'alma huidibi jibic-huinma'ñ miid. Tim jadu'n nipaady nej jääj ni'ixi y'ity miid jacha co puixiga'ñ tüg quipy huidi ca' oy ytihim'aty, etz yajnögtähua'ñ.

¹⁰ Chi je mayjääj ajcxy y'amidooy je Juan:

—¿Ti iich ajcxy jëbi nduñ?

¹¹ Chi je Juan y'adzooy, yminañ:

—Pinjaty yhuit miid metz, jaydëbi möy pín ca' miidity ni tüg. Etz pinjaty caagy miid nañ jadu'n möhuipy pinjaty ca' miidity.

¹² Chi miiñ jadyii yajcogüejtpi co anajty ñibedaangixy, yminañ ajcxy:

—¿Ti huaad iich ajcxy nduñ (jigix Dios xymijotcujc'adipyich)?

¹³ Chi Juan y'adzooy:

—Ca' nigi anaxy myajcogüety jadu'n nej je cötújcín y'ane'my.

¹⁴ Chi soldado ajcxy yminañ:

—¿Ti iich ajcxy ndunipy (jigix Dios xymijotcujc'adipyich)?

Chi Juan y'adzooy:

—Ni pín ajcxy ti mgapíjcipy, ni mganihuambedipy ajcxy. Nañ jadu'n mijotcujc'ájtcixy nej myajmuju-uygixy.

15 Je mayjäy yjijp'ijxyp anajty ajcxy ooy, etz ooy jihuüy huinmaay nejhuihuaangixy pen yi Juan je' anajty Cristo. **16** Chi Juan nimay ajcxy nidüg'óciy:

—Iich janch nyajniibéjtypich jäy miid nii. Miimb je' axaam huidibi jacmij ca'ydi iich, ca' huaad yi' ycighuin ngejich. Je' miich ajcxy xyajniibedipy miidi Dios yjihui'ñ ymic'ajt etz miidi jiin. **17** Je Cristo ni'ixi' y'ity co oybi möhua'ñ je jäy huidibi ajcxy oyhuinma'ñ miid, etz ymöhuaamy tzaachypi je jäy ajcxy huidibi jibic-huinma'ñ miid, tzaachypi huidibi nicamina ycixipy. Tim jadu'n nipaady nej tüg jäy ni'ixi' y'ity co ymoc-huimboja'n, e chi je oybi mocpajc pidäga'ñ ma che'x, etz je mocjaam ninögihua'ñ, e caminaxii ycapidza'ñ je jiin.

18 Je Juan ooy jäy capxhuijy, etz canaagnax oybi ayuc capxhuäcxy. **19** Chi yi' ojy je rey Herodes, co y'uch Felipe ytöxyjc Herodías miid tzinaayi, etz jacjaydiybjibic-huinma'ñ tiibi Herodes anajty tuñ. **20** Chi je rey Herodes nigi pocytuñ co Juan pidacy pujxtigoty.

Je Jesús ñibejtin

21-22 Chi jadu'n yjajty co jadu'n tüg'óciy jäy ñibejttay nañ jadu'n Jesús ñibejty. Yam anajty Jesús ycapxtägy co je tzajp y'ahuaach, etz je Dios yjihui'ñ ymic'ajt yminajcy ma Jesús ycöduu miid ñinïcx jadu'n nej muuxy ñinïcx. Nañ jadu'n yajmidoy tüg ayuc choñ tzajpjoty yminañ:

—Miich n'ung'ajtpy, ooy iich miich ndzocy ooy njihuüy, ooy njotcújcidyich miid miich.

Jesús ymij'ap ymijteedy

²³ Jesús hue' anajty yjimijt oy ni iipxmajc co ytungtigiiy. Hue' je' anajty jadu'n jää tijy José ymang, José yteedy hue' je' Elí, ²⁴ Elí yteedy hue' je' Matat, Matat yteedy hue' je' Leví, je Leví yteedy hue' je' Melqui, je Melqui yteedy hue' je' Jana, je Jana yteedy hue' je' José, ²⁵ Je José yteedy hue' je' Matatías, je Matatías yteedy hue' je' Amós, je Amós yteedy hue' je' Nahum, je Nahum yteedy hue' je' Eslí, je Eslí yteedy hue' je' Nagai, ²⁶ je Nagai yteedy hue' je' Maat, je Maat yteedy hue' je' Matatías, je Matatías yteedy hue' je' Semei, je Semei yteedy hue' je' José, je José yteedy hue' je' Judá, ²⁷ je Judá yteedy hue' je' Joana, je Joana yteedy hue' je' Resa, je Resa yteedy hue' je' Zorobabel, je Zorobabel yteedy hue' je' Salatiel, je Salatiel yteedy hue' je' Neri, ²⁸ je Neri yteedy hue' je' Melqui, je Melqui yteedy hue' je' Adi, je Adi yteedy hue' je' Cosam, je Cosam yteedy hue' je' Elmodam, je Elmodam yteedy hue' je' Er, ²⁹ je Er yteedy hue' je' Josué, je Josué yteedy hue' je' Eliezer, je Eliezer yteedy hue' je' Jorim, je Jorim yteedy hue' je' Matat, ³⁰ je Matat yteedy hue' je' Leví, je Leví yteedy hue' je' Simeón, je Simeón yteedy hue' je' Judá, je Judá yteedy hue' je' José, je José yteedy hue' je' Jonán, je Jonán yteedy hue' je' Eliaquim, ³¹ je Eliaquim yteedy hue' je' Melea, je Melea yteedy hue' je' Mainán, je Mainán yteedy hue' je' Matata, je Matata yteedy hue' je' Natán, ³² je Natán yteedy hue' je' David, je David yteedy hue' je' Isaí, je Isaí yteedy hue' je' Obed, je Obed yteedy hue' je' Booz, je Booz yteedy hue' je' Salmón, je Salmón yteedy hue' je' Naasón, ³³ je Naasón yteedy hue' je' Aminadab, je

Aminadab yteedy hue' je' Aram, je Aram yteedy hue' je' Esrom, je Esrom yteedy hue' je' Fares, je Fares yteedy hue' je' Judá,³⁴ je Judá yteedy hue' je' Jacob, je Jacob yteedy hue' je' Isaac, je Isaac yteedy hue' je' Abraham, je Abraham yteedy hue' je' Taré, je Taré yteedy hue' je' Nacor,³⁵ je Nacor yteedy hue' je' Serug, je Serug yteedy hue' je' Ragau, je Ragau yteedy hue' je' Peleg, je Peleg yteedy hue' je' Heber, je Heber yteedy hue' je' Sala,³⁶ je Sala yteedy hue' je' Cainán, je Cainán yteedy hue' je' Arfaxad, je Arfaxad yteedy hue' je' Sem, je Sem yteedy hue' je' Noé, je Noé yteedy hue' je' Lamec,³⁷ je Lamec yteedy hue' je' Matusalén, je Matusalén yteedy hue' je' Enoc, je Enoc yteedy hue' je' Jared, je Jared yteedy hue' je' Mahalaleel, je Mahalaleel yteedy hue' je' Cainán,³⁸ je Cainán yteedy hue' je' Enós, je Enós yteedy hue' je' Set, je Set yteedy hue' je' Adán, je Adán yteedy hue' je' Dios.

4

Je mujcu' tuñ ijxta'ní ma Jesús

¹ Jesús ymiid'ajtpy anajty je Dios yjihui'ñ ymic'ajt. Co Jesús jím choñ ma Jordán mij níi, chi je Dios yjihui'ñ ymic'ajt yajnicxi mijtigiduum.

² Jesús y'ijty huixchigui'px xii jím mijtigiduum. Chi je mujcu' yjot'ijxi huinma'ñ'ijxi. Jaygay jím y'ijty, e co huixchigui'px xii ñajxni, chi oy yuuböccodyii.

³ Chi je mujcu' nímay:

—Pení janch miich Dios xy'ung'adyii, nímay jada tzaa huen ahuimbity tzajcaagy.

⁴ Chi Jesús y'adzooy:

—Jaybety ity ma Dios ñecy co ca'nan miid tzaj-caagy ti'ajty jäy ajcxy yjuggy'aty, nañ jadu'n tzoc y tüg'óciy Dios y'ayuc.

⁵ Chi je mujcu' miidpejty Jesús ma tüg cop janch cixpi, chi tüg jaxígy yajni'ixiy tüg'óciy je naax cajp huidi jii naaxhuiñbi. ⁶ Chi je mujcu' yminañ:

—Iich miich möhuipy tüg'óciy mic'ájtìn ané'min etz oy'ájtìn, com iich ngí'am y'ity tüg'óciy, e nmöhuibich hueñytimpínity. ⁷ Pen xyhuingoxtinaaybich xy'ojadajtpich miich, ac miich jada mje' tüg'óciy.

⁸ Chi Jesús y'adzooy, yminañ:

—Huinhägtuutcich miich mujcu', com jadu'n jaybety y'ity: "Co yi Huindzin miich mDios mhuingoxtinähuipy m'ojadadipy, etz yi' je' tüg pajc myajmij'adipy."

⁹ Chi je mujcu' miidnícxy Jesús jím Jerusalén, chi miid pejty ma Dios ytjc coduu, e nimay:

—Pen Dios miich xy'ung'ajtp cödijpnax naaxcíxy, ¹⁰ com jaybety jadu'n y'ity ma Dios ñecy co quexipy Dios yi' y'ángeles ajcxy e xycuend'adipy. ¹¹ Cigíxy ajcxy xyhuidzipy, ca'ydi mdzaachíy ma tzaajot.

¹² Chi Jesús yminañ:

—Ji Dios y'ayuc huidi jadu'n minam co ca' mjot'ixipy mhuinma'ñ'ixipy yi mHuindzin Dios.

¹³ Co je mujcu' yajcijxy jadu'n nej anajty jot'ixa'ñ huinma'ñ'ixa'ñ Jesú, chi huinhägtuuty tüg tiempo.

Jesús yajtzondägy je'ytung jím Galilea

14 Chi Jesús n̄icxy j̄im Galilea, e Jesús m̄iid'ajtpy je Dios yj̄ihui'ñ ymic'ajt. Chi Jesús ooy cōmay y'ijty ma tūg'óciy cajp huinduy agonbi. **15** Hue' Jesús anajty yaj'ixpicy majaty je' ajcxy naymujctac. Chi je jāy ajcxy tūg'óciy ooy cōmay Jesús.

Jesús yajpaady j̄im Nazaret

16 Chi Jesús ymiiñ Nazaret ma anajty ti yegy. Chi Jesús ytigiy ma naymujctac, jadu'n nej costumbre anajty m̄iidity pocxxiendum. Chi ytinaay'ahuiy, chi ytigiiy necycapxpi. **17** Chi ajcxy mooy je necy huidibi je Dios y'ayucnajtzcapxiybi Isaías yjaay. Chi ciyuhäcxy je necy, paty jiiby tūg it ma anajty yjaybetyity jadu'n:

18 Je Huindzin Dios yj̄ihui'ñ ymic'ajt xymiid'ajtpich, co xyajniibicyich co nyajnimähuibich ayoobitjc je oybi ayuc. Ti xyquexyich co nyajjotcugihuibich je jāy ajcxy huidi jotmay ymiiid, etz nhuinmääcxibich huidibi ajcxy pujxtigótyip, nañ jadu'n ajcxy je huidibi huiintziip nyajhuindiicxiigibich, e nbidägibich ahuätztuum huidibi yajtzaachytumb.

19 Ti xyquexyich co ngapxhuäcxibich je tiempo mina Huindzin Dios may'ajt oy'ajt tuna'ñ miid je jāy ajcxy ycixpi.

20 Chi jada' Jesús abidiijty je ñecy, yajcidigiiy je tungmiiidpi, huin'it y'ixtacy. Chi tūg'óciy mayjäy jiiby ma naymujctac ooy ajcxy huindicxy je Jesús.

21 Chi Jesús ymianandacy:

—Cham yajcuydun je' huidi jaybety ma Dios ñecy jadu'n nej miich ajcxy cham ti mmidooy.

22 Chi nidüg'óciy ajcxy ooy jäygídacy nej Jesús mina'ñ, etz huinmay ajcxy ooy je ayuc huidibí Jesús ycapxy, chi ñayñimáayigixy:

—¿Nej ca'y José jada jada' y'ung?

23 Chi Jesús yminañañ:

—Ca' yjécyity miich ajcxy xyajnímähui'bich jada ayuc: “Tzoydumbí naychoyihuii ci'm. Tüg'óciy jadu'n nej iich ajcxy nmidooyich ti mduñ jím Capernaum, nañ jadu'n miich octun ma mgí'mgajp.”

24 Chi Jesús yjacminañañ:

—Janch iich miich ajcxy nnimäy co ni tüg jäy huidibí Dios y'ayucnajtzcapxiyb ca' jäy ajcxy cöbicy ma ycí'mgajp. **25** Janch iich miich ajcxy nimäy co ooy anajty may co'ögy töxyjäy ya Israel jecy'ajty co Elías chınaay, co je tzajp adujcy tugíig jímijt jatudujc po', co oy yuu miiñ ma tüg'óciy naax cajp. **26** E Dios ca' quejxy je Elías ma yi Israeljäy co'ögy töxyjäy ajcxy. Hue' janch quejxy huinduum jím Sarepta ma Sidón naaxjot ma tüg co'ögy töxyjäy huidi jím. **27** Nañ jadu'n anajty ooy mayjäy püdz pa'm miidity ya Israel jecy'ajty co je Dios y'ayucnajtzcapxiybí Eliseo chınay. Chi ni tüg jäy huin'it catzoocy, jéyi tügpajc choocy pa'mjäy huidibí anajty yxii Naamán huidi tzoón Siria naaxjot.

28 Huin'it tüg'óciy jäy huidi anajty jiiby ma nay-mujctac ooy yjotma'tcoty co jadayaab ayuc ajcxy midooy. **29** Chi je mayjäy ajcxy nibidígy Jesús etz yajpidzímy ma je cajp. Chi ajcxy yajnicxy jím ma je tzaahuingueetz, co je cajp copcíxy anajty yajpaady, e jím anajty cödijpnaxaangixy. **30** Chi Jesús ñajxy cujc'amy ma je' ajcxy, chi ñicxní.

Tüg yëydijc huidibi anajty miid jibic espíritu

31 Chi Jesúś y'idacy jím Capernaum, tüg cajp jím Galilea naaxjot, chi Jesúś jääy ajcxy yaj'ixpíjcy pocxxiíduum. **32** Huinmay ooy ajcxy jadu'n nej je' yaj'ixpíjcy. Ñayñimáayigíxy co je Jesúś yaj'ixpíjcy nejihuÿ mijtung mij'ané'min miidity.

33 Jiiby ma je naymujctac jiiby anajty tüg yëydijc huidibi miid tüg ca'oybi, chi je ca'oybi mic yaaxqueecy yminañ:

34 —Ixmajtzich ajcxy, ¿ti mdunamy miid iich ajcxy Jesúś je nazaretpi? ¿Nej ti mmiñ co xyahuindigoýaanigíxyich? Iich miich n'ijxcapy co miich je' je Huätzpi Dios.

35 Chi Jesúś je ca'oybi ojy, niimay:

—Amon, pidzim ma yi jääy.

Chi je ca'oybi najtztiiy je yëydijc agujc'amy ma je jääy ajcxy, huin'it ypídzimy, e ca' ni nej jactuuñ.

36 Tüg'óciy jääy jím ooy ajcxy ñay'adzigiiyi miñ xyipy yjanayñimáayigíxy:

—¿Ti ayuc jada' yi'? Co miid y'ané'min etz mic'ajt ane'my ca'oybi etz yajpidzimy ma jääy.

37 Chi Jesúś capxpaady y'ijty ma tüg'óciy cajp huidi huinduy agónip.

Jesús yajtzoocy Pedro ymíd töxyjäybi

38 Chi Jesúś ypidígy choñ ma naymujctac, ytigiiy ma Simón ytíjc. Jадu'n anajty Simón ymíd töxyjäybi mic ytoyii. Chi ajcxy cohuaniiy Jesúś miid je' ycixpi.

39 Chi Jesúś yhuindacy ma je' yhuinduu, ix'ojy je toyii, e jadu'ñi ñajxy. Chi je' mic'amy ypidígy, yajcay yaj'uucy ajcxy.

Jesús yajtzoocy mayba'mjäy

40 Tzuu tzuu anajty jää ajcxy yajnicxy tüg'óciy jää ajcxy pa'mmiiidpi ma Jesús. Chi Jesús ciiñxajy nidüg nidüg, e jadu'n anajty ajcxy chögy. **41** Chi nañ jadu'n je' ca'oybi yajpidzimy ma mayjäy, miç je ca'oybi anajty yhua'ñ yjihuÿy, ymina'ñ:

—Miich je' Dios xy'ung'ajtp.

Chi Jesús nügi ix'ojo, ca' anajty yajhuäcxipy niçxy yjaccapxy, com ti anajty nejhuiiygixy co yi' je Cristo.

Jesús y'ayuccapxhuäcxy jím Galilea

42 Co yxiimiiy, chi chooñ Jesús, niçxy mijtigiduum. Ooy jää yja'ixtäyii, chi ajcxy oy paatcixy, yajhuäcxijpy ajcxy ooy, ca' anajty oc'ixmadzáangixni. **43** Chi Jesús yminañ:

—Ooy jada chachcopícyti co canaag agajp iiçh jada ngapxhuäcxibich je oybi ayuc jadu'n nej Dios y'ane'my. Paady Dios ti xyquexyic平安 ya naaxhuiñ.

44 Jadu'n anajty je' capxhuäcxy majaty jää ñaymujctac jím Galilea.

5

Je acxmajtzin mijhuinma'ñybi

1 Tügtacy jadu'n yjajti, jím anajty Jesús ma je Genesaret mejypa', co jää ñimiini janch ñay'adijiiy ñay'agodiiyigixy, tzach'amidohuaangixy Dios y'ayuc. **2** Chi yi' ijxpaty mejtz barco jahueengi mejypa'áy. Je acxmajtzpidiç ti anajty ypidzimngixy ma je barco, jím anajty y'acxxuumy pújccixy.

3 Chi Jesús yajtigiiy tüg barco huidi Simón anajty je'ajtpy. Chi may'ajt pijctzoy co huen yajjihuägy hueeni yi' barco mejypa'áy. Chi Jesús y'ixtacy

barcojoty, e jadu'n yaj'ixpijcy je mayjäy ajcxy. ⁴ Co ycapxymaayi, chi Jesús Simón nimay:

—Nicx pídäg m'acxmadzi'ñ mejjyjoty, jaydëbi májtzcixipy acx.

⁵ Chi Simón y'adzooy:

—Huindzin, ti iich ajcxy ooy njatuñ tüg tzuum, ni ti ti ngapáatcixyich. Per miid miich m'ayuc ycixpi yi acxmadzi'ñ nbidägibich mejjyjoty.

⁶ Co ajcxy pídacry je acxmadzi'ñ mejjyjoty, chi yajco'adujcy ooy may acx, jahueen i acxmadzi'ñ ycaciich miid je may acx ycixpi. ⁷ Chi Pedro yemi ymigügtijc huidi anajty jim ma je jadügpi barco, huen miñ ajcxy pubedyii. Chi ajcxy ymiñ pubejtp, yaj'ujch ajcxy metzpi barco miid may acx, jagoo jagoo ycaquiiñ je barco miid may acx ycixpi. ⁸ Co Simón Pedro ijxy jadu'n, chi ycojxtinaay'ahuiiy ma Jesús yhuinduu, nimay:

—Huinhuäctúutcich, Huindzin, com iich pocyjäy iich.

⁹ Com Pedro janch tzigiiyb anajty, etz nañ tzigiiyb tüg'óciy huidi anajty miid ti ytuñ, co anajty ooy may acx tzachyajnléjtci xy. ¹⁰ Nañ jadu'n tzigiiyb anajty je Jacobo etz Juan je Zebedeo ymang ajcxy huidibi Simón anajty ti pubety. Chi Jesús ñimay Simón:

—Ca' mdzigiyy, jadachambi etz jacnicxn i xii tiempo mdunipy jäymadzii.

¹¹ Co je barco yajmejypidzimy, chi ajcxy y'ixmajch tüg'óciy, chi ajcxy panicxy Jesús.

Jesús yajtzögy tüg jää nübützpa'mmiidpi

¹² Chi jadu'n yajt i co anajty Jesús yjimiity ma tüg cajp, co ñimiini tüg yeydiyc ymiid anajty pützpa'm.

Co je pa'mjäy ijxy Jesús, chi nihuindacy ma yhuinduu, minucxtacy, nimay:

—Huindzin, pen mdzojcpy jëbi xyajtzögibich.

¹³ Chi Jesús yci' najtxajiiy nidoon, nimay:

—Ndzojcpyich, huim huädz.

Chi mic'amy je jay choocy. ¹⁴ Chi Jesús ane'my, nimay:

—Ca' ni pin myajni mähuipy, nicx janchtiy nayguëxiib ma teedy, jaydëbi möhuipy Dios huindzigiñ, jadu'n nej Moisés ycötújcín je jécyip y'ane'my, miid yi' yciipi co ti mhuätpidzimi, jaydëbi jay ajcxy nejhuïhuipy co ti mdzögy.

¹⁵ Je capxy'ayuc nigi y'oc-huäcx'adiitzni, e janch mayjäy y'ocnimújcín, jim pin ayuc midohuaam, e jim huidi tzögaam. ¹⁶ Jesús ycögueecpy anajty je mayjäy, nícx y anajty mijtigiduum Dios ojadajtpi.

Jesús yajtzögy tüg jay cixuxypi tecyxuxypy

¹⁷ Tüg tecy yjáti, Jesús anajty yaj'ixpijcp, e jim anajty ajcxy iñäy ma Jesús yhuinduu fariseojäy ajcxy, etz huidi jay yaj'ixpijcp Dios necy huidijaty anajty ti choongixy canaag agajp ma Galilea naaxjot Judea naaxjot, etz cham huidijaty anajty ti chooñ Jerusalén. E Jesús ymiid anajty Huindzin Dios ymic'ajt co jay yajtzögipy. ¹⁸ Chi nijejity jay yajja'ty cijx'am tüg pa'mjäy yëydijcpí huidi ca' anajty yci' ytecy yücxxy. Chi ajcxy ixtaay ma yajtijctigihuipy pidäga'ñ anajty ajcxy je pa'mjäy ma Jesús yhuinduu. ¹⁹ Com ca' anajty ni ma tigiyiydac miid co je tijc anajty ooy y'újtity miid mayjäy. Chi ajcxy miidpejty tijc niglixy, chi ajcxy tijc yajcohuch, e chi ajcxy cödiyñajxy cijx'am je

pa'mjäy ma Jesús yhuinduu. **20** Co Jesús ijxy jadu'n nej je' ajcxy ymibicy, chi nimay:

—Yeydijc, yajmeeecxp mbocy.

21 Chi je' ajcxy huidi yaj'ixpijcpv Dios ñecy etz je judío ixpicytjc huidi naydijigixp fariseojäy huinmaygoty, ñayñimáayigixy: “Jada Jesús ooy ycapxtigoy miid Dios. Ni piñ yeydijc huaad ca' ti pocymeeccxy. Tügpajc nHuindzin'ájtím Dios huidi pocihuinmecxp.”

22 Jesús ñejhuiy je' ajcxy yjot yhuinma'ñ, paady ajcxy nimay:

—¿Ti mdzachhuinmaayb ajcxy ma mjot mhuinma'ñ? **23** ¿Ti jactzip co minaanim co ti mbocy yajmeeccxy o minaanim: “Pidiг etz nicxni”? **24** Jaydëbi miich ajcxy mnejhuihuiipy co iich je' je jäy huidi tzoon tzajpjoty, nmiiidich ané'min etz mic'ajt ya naaxhuiñ jëbi jäy nbocyhuinmeeccxyich, paady cham nnimäyich yi pa'mjäy: “Pidiг etz yajpidig mmaabejt, nicx ma mdijc.”

25 Chi mic'amy je pa'mjäy ytinayigy ma je jäy ajcxy yhuinduu, etz yajpidig je' ymaabejt ma anajty ycögnäy. Chi ñicxni ma ytijc, chi ooy cömay jäymejch Dios. **26** Huin'it nidüg'ociy je mayjäy ooy ajcxy jihuuiy, e chi ajcxy ooy cömay etz jäymejch Dios. Chi ajcxy ooy chigiiygixy, yminaangixy:

—Cham janchtiy n'íjxim mijhuinma'ñ.

Jesús huodzooñ je Levi

27 Co jadu'n ytuni yjajti, chi Jesús jim choñ, chi ijxy tüg yajcogüejtpi huidi anajty yxií Levi. Levi jim anajty iñäy ma yajgogüejttac. Chi Jesús nimay je Levi:

—Pajaamgich.

28 Chi je Leví ixmajtztay huidi anajty ytuumyb etz padzooñ je Jesús.

29 Chi Leví mayjäy yajcay yaj'uucy ma ytijc, cham may yajcogüejtpi ajcxy etz jacjadyii jää huidi iñaayb ma yi mesa miid Jesús etz yi' ydiscípulos ajcxy. **30** Chi je' ajcxy huidibi yaj'ixpijcp Dios ñecy etz je ixpícytijc huidi naydíjigixp fariseojäy tzachni'ameechycápxcixy ni'oijiygixy je Jesús ydiscípulos ajcxy, yminaangixy:

—¿Na'amy co mgaaygixy m'uuccixy miid ya-jcogüejtpi etz miid pocyjäy ajcxy?

31 Chi Jesús yminañ:

—Ca' yajmayjaty tzoydumbi huidibi ca' ajcxy ypiygii, jeyi huidi ajcxy píjcp. **32** Ca' iich ti nmiñich ma je jää ajcxy huidibi ca' pocy miidity. Iich ti nmiñich miid yi pocyjäy ycixpi co huen jothuimbi-juttaaygixy ma Dios.

Yaj'amidooy ajcxy Jesús ti co jää ajcxy y'ayunas'ájtcixy

33 Chi je mayjäy ajcxy Jesús nimay:

—Nej co yi' (Juan) ydiscípulos ajcxy janam jadzojc jaygay y'íjtcixy etz ycapxtáccixy, nañ jadu'n je fariseojäy ydiscípulos ajcxy janam jadzojc jaygay y'íjtcixy. Chi miich mdiscípulos ajcxy ca' ajcxy jaygay y'íjtcixy, caaby uucp ajcxy jabom jabom.

34 Chi Jesús yminañ:

—¿Nej jëbi yaj'ayuu'aty jää ajcxy huidi yajpatpi ma je pijcpi yajníxiiduñ, pen quipxyi yam yaj-paady miid je huidibi pijcp? **35** Minamb je xii je tiempo mina je pijcpi yajtzoniiyb, huin'it janchtiy ajcxy jëbi y'ayuu'ájtcixy.

36 Nañ jadu'n ajcxy yajnímay tüg jihuimbit ayuc:

—Ni pín ca' huaad agiyíy tuc-huit miid jemyhuit, canaan jéyi ycíidzip yi jemybi, nañ jadu'n je tucpi ca' oy yhu'ma'ñ miid je jemyhuit agiyí'ñ. ³⁷ Ni pín ca' pidägy jemy vino ma je tucpi cochac, pen janch jadu'n octuñ, je vino jemybi ycíidzip je tucpi cochac, chi y'ixyojctähuiipy je vino etz je cochac ñitigoydähuiipy. ³⁸ Pidägipy ajcxy jemy vino ma tüg jemybi cochac, chi jadu'n ca' ytigoyipy je vino ni je cochac. ³⁹ Ca' ni pín tzocy vino jemybi, pen ti anajty ügy vino tiibí yjejcni, co jadu'n ymina'ñ co jac oy je tiibí yjejcni.

6

Je discípulos ajcxy yajmújccixy trigo cojc pocxxiiduum

¹ Chi jadu'n yajati tüg pocxxiiduum co Jesús oy ñaxy ma tüg trigo cam, e yi' ydiscípulos ajcxy oy anajty yajminájccixy trigo tiim, chi ajcxy nixaqtzüdy, e chi ajcxy jiicxy. ² Chi nidügti fariseojäy yminañ:

—¿Ti co ajcxy jadu'n mdundigooy co mdúngixy huidi ca' ñigodúcyity ajcxy mdunipy pocxin xiiduum?

³ Chi Jesús yminañ:

—¿Nej ca'ní miich ajcxy mgapxy Dios ñeey ni-jadu'nyi? ¿Nej ca' mnejhuiygixy ti David ytuun co anajty yuubögyii etz nañ co ymigügtijc anajty yuubögyii? ⁴ David ytigiiy ma Dios ytijc, chi coniigy je tzajcaagy huidibi anajty jiiby ma Dios yhuiduu, chi caay, nañ jadu'n moy je ymigügtijc ajcxy. Je' tzajcaagy ca' anajty ypadyii nicxy je' ajcxy cay. Teedy je' anajty ajcxy paatip cáaygixip.

5 Chi Jesús yjacminañ:

—Ich je' je jää huidibi tzoon tzajpjoty, jëbi nnimäyich je jää ajcxy ti jëbi huaad ytúngixy sábado xii.

Je yëydijc huïdibi anajty yci' tïdzip

6 Chi jadügtacy yjajti tûg pocxxiïduum, co Jesús ytigiiy ma tûg naymujctac, chi jää yaj'ixpijcy. Jiby anajty tûg yëydijc huïdi y'a'oysi' anajty tïdzip.

7 Chi huidi ajcxy yaj'ixpijcp Dios ñecy etz fariseojääjajcxy ix'ijxy pa'íjxcixy Jesús nej pen jää yajtzögam pocxxiïduum, e je' ajcxy anajty miïd ycixpi xihua'ñ.

8 Jesús ñejhuiyb je' anajty ajcxy yjot yhuinma'ñ. Chi Jesús nimay je yëydijc huïdibi anajty yci' tïdzip:

—Pidig, tinayig mayjäy'agujc.

Chi je' ytinaayig. **9** Chi Jesús yminañ:

—Nyaj'amidohuaamybich miich ajcxy tûg ayuc. ¿Nej Dios ñecy ymina'ñ, jëbi oybi nduunim pocxxiïduum o jëbi jibicpi nduunim, nyajzoocim jää o nyajtigooyim jää yjugy'ajt?

10 Chi Jesús ajcxy huindicxpejttay nidüg'óciy, chi nimay je pa'mjäy:

—Xajtiu mgí'.

Chi je' yci' xajtiyy, huin'it je' yci' choocy. **11** Chi je' ajcxy huïdi yaj'ixpijcp Dios ñecy etz je ixpicytijc huïdi ajcxy mijpidacp judío ycostumbre ooy ajcxy yjot'ambijcy, ñayñimáayigixy miñ xyipy:

—¿Nej ajt n'octuunim jada Jesús?

Jesús huin'ixy je majmetzpi discípulos ajcxy

12 Jadu'n yjajti huin'it xii Jesús ñicxy mijtigïduum Dios ojadajtpi. Tûg tzuum ooy Dios mibijctzooy.

13 Co yxiimiiy, chi Jesús huoomiñ yi' ydiscípulos ajcxy. Chi huin'ijxy je majmetzpi, etz yxiimoy

ajcxy, apóstoles. **14-16** Chi Jesús yhuin'ijxy je Simón huídi yxiimoy Pedro; je Andrés, Pedro y'uch; Jacobo etz Juan; Felipe etz Bartolomé; Mateo etz Tomás, Jacobo hue' je' Alfeo ymang; etz Simón huídi jäy ytijpy Zelote; Judas, Jacobo y'uch; etz Judas Iscariote huídibí nañ jadu'n Jesús cíyejc ma ymidzip.

Jesús yaj'ixpicy mayjäy

17 Chi Jesús miid'idacy je discípulos ajcxy, chi oy yhuäcxipy ma tüg ajoy miid ydiscípulos ajcxy etz mayjäy huídi anajty ti choongixy Judea naaxjot, etz Jerusalén, etz ma mejypa' jím Tiro etz Sidón. Ymiñ ajcxy je mayjäy co amído'o'idáani Jesús y'ayuc etz nañ chögaangixy je pa'm huídi ajcxy ymiid. **18** Cham je huídi anajty ayo'n tzachpaatp miid ca'oybi, nañ tzoocp je' anajty ajcxy. **19** Chi tüg'óciy je jäy ajcxy janch ñídonamy anajty ajcxy je Jesús, co ymiid mic'ajt co jäy tüg'óciy yajtzög.

Je jotcujc'ajt etz je cajotcujc'ajt

20 Chi Jesús huindicxpejttay je mayjäy huídi ajcxy ixpiigaam yi' y'ayuc, e yminañ:

—Jotcujc miich ajcxy ayoobtijc, com miich ajcxy cham xypaat Dios y'ané'min.

21 Jotcujc miich ajcxy huídi cham yuubó'cip, co mgüxiib miich ajcxy. Jotcujc miich ajcxy huídi cham jotmay miid, co ypáadip xii tiempo mina mxondáaccixipy.

22 Jotcujc miich ajcxy mina anajty jäy ca' xy'ixáangixy, co piñ xy'ixtijcixipy, e co jäy ajcxy jibic xyñigapxa'ñ xyñixiga'ñ miid iich ycixpi, je jäy huídi tzoon tzajpjoty. **23** Mxondäg miich ajcxy huin'it xii,

etz mjotcugíiygixip, com ooy chachmíjjity huidi ajcxy mbadaamy tzajpjoty. Com jadu'n anajty jecy'ajty miich mmij'ap mmijteedy ca'ixaangixy je huidi anajty Dios y'ayucnajtzcapxiipy.

24 Miich ayoob ajcxy comeeñyjäy, com ca' ti jotcujc'ájtin mjacpadaangixy huin'it xii (co Dios tiy dunip je naaxhuiñyjäy).

25 Miich ayoob ajcxy huidi cham oc'agujc'ajtp ojotcujc'ajtp, ayo'n jotmay ajcxy mbaadip, e myajmayjadipy miich ajcxy tijaty.

26 Miich ayoob ajcxy co ajcxy myajnigapxiipy myajnimiydägipy, com jadu'n jecy'ajty miich ajcxy mmij'ap mmijteedy nimay je jääy ajcxy co ooy y'oyjäy huidi ajcxy anajty najtzcapxiyb ayuc huidibi ca' ytiy yjanchity.

Nej huaad nmigüg ndzójcim

27 Chi Jesús yjacminañ:

—Miich ajcxy huidi cham amido'ijtp iich n'ayuc, iich miich ajcxy nimaayb: Tzójccix mmidzip, mi'oyjäy'ájtcix huidijaty ca' xy'ixaangixy.

28 Mígapx je jääy ajcxy miid oyjot oyhuinma'ñ huidi ajcxy jibic xyñigapxp xyñi'ojiiyb. Mibijctzoogixy yi Dios miid je' ajcxy ycixpi huidibi xyñigapxp xyñi'ojiiyb. **29** Pen ji pin xycøjxy ma yi mhuinjiip, mo' jadüg adu'm'amy ahuin hueñ coxy. Pen ji pin xypigaani yi mjocxhuit, jactimmo' mnijen huen yajnicx. **30** Pin xypijctzohuiip tijaty, mo'. Pin xypijcip huidi miich mjé'ajtpy, ca' mbijctzohuiipy jadüg'oc. **31** Nej mdzocy tunipy jääy miid miich ajcxy, nañ jadu'n miich ajcxy mdunipy miid yi' ajcxy.

³² Pen miich ajcxy jëyi mdzojccixpy pinqaty xychojccixp, ḡti oyjäy'ájtìn jada' miich ajcxy m'ocpaadip? Nañ jadu'n je pocyjäy ajcxy chojcyp pinqaty yi' ajcxy tzójcip. ³³ Pen mdumyb oybi huìdijaty mmiid ooy mnaymigüg'adyii. ḡTi oyjäy'ájtìn jada' miich ajcxy m'ocpáadip? Nañ jadu'n je pocyjäy ajcxy tuñ oybi miid ymigügtijc. ³⁴ Pen myejcpijctzou miid je jääy huìdibi miich ajcxy mjip'ijxpy co nañ jadu'n xymöhuipy tigatii, ḡti oyjäy'ájtìn miich ajcxy mdumyb? Nañ jadu'n yi jibic jääydijc jayejcpí tijaty pijctzoy co nañ jadu'n jiip'íjxcixy co ymöhuiipy tigatii. ³⁵ Miich ajcxy, tzójccix mmidzip, mi'oyjäy'ájtcix mmidzip, yajpijctzoogix tijaty, e ca' ni ti mjip'íjxcixipy co ajcxy jac mij mbaadip. Jadu'n miich ajcxy mij mbaadip oy'ájtìn e mnaydijiiby ajcxy je mijpi Dios y'ung. Com Dios pa'ayoodaayb tüg'óciy yi jääy ajcxy huìdibi ca' ti jääygidägy, etz huìdi jibicjäy. ³⁶ Miich ajcxy pa'ayoo migügtijc ajcxy, jadu'n nej mDios Teedy tzajpjotypi ypa'ayoooy huenytimpínity.

Ca' mmigüg ni ti myaj'ix'ixipy myajpa'ixipy

³⁷ Ca' mmigüg ni ti myaj'ix'ixipy myajpa'ixipy, huin 'it ca' piñ xy'ix'ixipy xypa'ixipy. Ca' mmigüg mboc'yixipy, e huin'it ca' piñ xypoc'yixipy. Huin-mecx mmigüg, e huin'it nañ jadu'n Dios myajhuinmeecxip. ³⁸ Mo' mmigüg etz huin'it miich ajcxy Dios xymöhuipy quipxy ooy tijtäch etz janch yajxon y'újtzity cödinaayb. Com yi quipxi'ñ tiibi myajquipxiÿ, nañ yi' miid xyquipxhuimbidip.

³⁹ Chi Jesús yajnímay je mayjäy tüg jihuimbit ayuc:

—¿Nej jëbi tüg jää huintzpi ymigüg huintzpi huijtzyöyñi? ¿Nej ca' mdijy nimetz yjutcögägixipy?
40 Ca' ji ni tüg ixpijcpi huidi nügi ixpícyip ca'ydi yhuindzin, pen ji piñ huädz yjadim'ixpícy najtzpadihuiipy yhuindzin.

41 ¿Na'amay co mic'amy mbocy'ixy mmigüg co hueeni ytundigoy, e miich jac mij ooy mdundigoy, e ca' mjihui'ñybicy? Tim jadu'n nipaady nej jihuüy ti m'ixy pi'cpüx ma mmigüg yhuiin, e ma miich mg'i'mhuin jac jiiby mij quipy, e ca' m'ixy je quipy ma mg'i'mhuin. **42** Ca' huaad mnimähuiipy mmigüg: "Nayyegii minich püx n'ocajpidzim maabi mhuiin", e miich ca' m'ijxy mij quipy ma mg'i'mhuin. Jibicjäy miich. Jayijp miich myajhuädzip mjot mhuinmañ, huin'it jëbi mmigüg m'ihuijip mgapxhuijip, jadu'n nipaady nej jihuüy ti myajpidzimy je quipy maabi mhuiin, jachuädz m'íxigipy e chi jëbi yi pi'cpüx myajpidzimipy maabi mmigüg yhuiin.

Je quipy je ytiiim, yi' miid yciixpi yaj'ijxcapy

43 Ca' yi' y'oyjäity huidi jibic tuumb, nañ jadu'n ca' jibicjäy huidi oy tuum, tim jadu'n nipaady nej tüg quipy. Ca' ji yi' oyguípy huidi jibic tiim'ajt, nañ jadu'n ni ca' yjibicquípyity huidi oy tiim'ajtp. **44** Com ni je' quipy yaj'ijxcajp miid ytiiim yciixpi. Ca' piñ higueri tiim tucy ma quipy apymiidpi. Nañ ni piñ ca' uvas cha'm piiy ma aadz apymiidpi. **45** Je jää oyjäybä ma yjot yhuinmañ yajpidzimy oybi. Je jibicjäybä ma yjot yhuinmañ yajpidzimy jibicpi. Huidibi yhuinmaayb jotjoty huinmañyjoty yi' ycapxyp.

Je mejtnajxpi poch y'ix

46 Chi Jesús yjacminañ:

—¿Nej co nigo minaangixy: “Huindzin, Huindzin”, ni ca' ajcxy mdúngixy huidi nyajnimaaygixpy? **47** Tüg'óciy jää huidi xyñimimbich etz xymidoohui iich n'ayuc etz cuyduñ, iich nyajni'ixihuipy piñ je' ymidügnax. **48** Quipxyiib tüg yëydijc huidibi ytijccojp ma tzaa nícxxy, chi nidajiy ooy ciicy, chi pidägy poch'ix tzaa nígxxy, co mijnií ycomy nimiñ je tiic, miid tüg'óciy ymijaa jayajpidiga'ñ je tiic, e ni ca' jadu'nyi yajyücxxy, com tzaagixy anajty ypojtztzooñity. **49** Yi jää huidi midoob iich n'ayuc e ca' cuyduñ, miidquipxiy jadu'n yi' nej tüg yëydijc co ti ytijccojo. Ni ca' poch ciicy ypojtztzooñity, jeyi naaxhuingixy nidajiy hueeni. Co je mijnií ymiñ miid ymijaa, chi yajpidigiy je tiic, chi oy yhuindigoydäy.

7

Jesús yajtzögy tüg mijtungmiidpi Romano ytumbi

1 Co Jesús ycapxtaay ymiydaactaay miid je mayjää huidi anajty jím amido'ijtp, chi ytigiiy jím Caper-naum. **2** Jim anajty tüg Capitán tüg ytumbi hue'anajty píjcip, janch tim ögaanip anajty, e je soldado huindzin ooy anajty tzocy je ytumbi. **3** Co je capitán ayuc midooy jadu'n nej Jesús ytuñ, chi que-

jxy judío mijjäydijc, huen nícxxy minuuexctaaccixy Jesús co je yminipy ma ytijc yajtzögiib je' ytumbi. **4-5** Chi je mijjäydijc ajcxy ymiiñ ma Jesús, chi ajcxy cohuaniiy ooy, pijctzou may'ajt, nimay:

—Jadayaabi capitán ymihuaad co mbubedipy, com yajmiij'ajtpy iich ajcxy ngajp, ti cojy iich ajt naymujectac.

⁶ Chi Jesús ñicxy miid je' ajcxy. Co ajcxy mihuingooñ je tijc, chi je capitán quejxy ymigüg huen nicxy jijpcobadíy Jesús, nimähuipy:

—Huindzin, ca' nej mnayjihuÿii, ca' iich mihuaadity co mdigihuipy ma iich ndijc. ⁷ E paady ca' iich njot ti mictuñ co iich miich ci'm nícx n'ixtäy. Jëda'ajty miich nígoo capx, e ti anajty ndumbich chögy. ⁸ Nañ jadu'n iich nmíidich soldados ajcxy huidi ajcxy xycopxcöbijcpich. Nimäyich tüg: “Nícx”, e nícxp; nimäyich jadüg: “Min”, e mimb; nimäyich ndumbi: “Tun jada”, e ytumyb.

⁹ Co Jesús midoy nej je capitán yminañ, chi jihuÿy ooy, chi ni'ijxhuimbijty nimay ajcxy huidi paminiip:

—Iich miich yím nimaaygixyp co ca' nbaadyich Israel jääy huidibi xymibijcpich jadu'n nej jadayaab agatz jääy.

¹⁰ Co ajcxy je quexyöybíyhuimbíjtcixni ma je tijc, chi oy páatcixni je tumbi ti anajty y'agidägy.

Jesús yajjugpijcy tüg co'ögytöxyjäy y'ung tiibí anajty y'ögy

¹¹ Chi jadu'n yajtj huin'it xi co Jesús anajty ñicxy ma tüg cajp huidi anajty yxi Naín. Miid anajty ñicxy jadyii ydiscípulos ajcxy etz mayjäy.

¹² Co yhuingooñ ma anajty ycajp tigihuanañ, chi minaybaati jääy ajcxy, ñicxy anajty ajcxy tüg öcipi yajnaaxtigiygixy, huidi anajty ungdaj tügpajc y'ung'ajtpy. Hue' je' anajty co'ögy je töxyjäy, e miid

anajty ñicxy maycajpjäy. ¹³ Co je Huindzin Jesús ijxy, chi pa'ayogoty je töxyjäy, chi n̄imay:

—Ca' myäxy.

¹⁴ Chi Jesús ym̄jhua'cy, n̄idoñ je öcp̄i cajón. Chi ajcxy ytinayxijpy je huidi anajty ajcxy öcp̄i ciyñicxp. Chi Jesús yminañ:

—Yēydijc, iich miich yam n̄imaayb, p̄idig.

¹⁵ Chi je yēydijc iñayïgy huidi anajty ti y'ögy, e ytigïy miydaacp. Chi Jesús yajc̄idigiñi je' ytaj.

¹⁶ Chi ajcxy nidüg'óciy ooy ñay'adzigiygoti, e Dios jäymejch cōmay, yminaangixy:

—Tüg m̄ip̄i Dios tiy'ajtm̄itpi cham yajpatp ma iich ajt.

Nañ jadu'n ajcxy yminaangixy:

—Ti Dios ni'ijxcidägy yi yñaax ycajp.

¹⁷ Ooy Jesús yajc̄omay ma tüg'óciy Judea naaxjot, etz ma tüg'óciy jac huinduy agonbi naax cajp.

Je Juan je Bautista yquejxyöyb̄i

¹⁸⁻¹⁹ Chi je jäy ajcxy huidi anajty Juan je Bautista yaj'ixp̄ijcpy n̄imiydactay jadu'n nej miid ytuni yajatlí Jesús. Chi Juan huoooy metz yi' ydiscípulos ajcxy, e quejxy ma Jesús yajpaady. Chi Juan n̄imay co huen n̄icxy amidoogixy Jesús, pen yi' je Cristo huidi anajty miinaam, o pen n'ahuíjxpy ajcxy huingbi. ²⁰ Chi je Juan yquejxyöyb̄i miiñ ma Jesús n̄imay:

—Yi Juan je Bautista iich ajcxy ti xyquéxyich ma miich amidoohua'ñ pen miich je' je Cristo huidi minaamb, o ¿n'ahuíjxypich ajcxy huingbi?

²¹ T̄im huin'ítiy Jesús ooy mayba'mjäy yajtzoocy. Yajtzoocy nañ jadu'n huidi anajty ajcxy ooy mij yuu mij pa'm yaj'ayoyii, etz nañ yajtzoocy p̄injaty

anajty ca'oybi miid ma yjot yhuinma'ñ. [22](#) Chi Jesúš je Juan yquejxyöybí nimaayi:

—Nícx nimaaygix je Juan jadu'n nej ti m'íjxcixy ti mmidoogixy, co yi huintzpi ti yhuindicxígy, yi tecyma'tpi ti yöyiígy, yi níbützpa'mmiidpi ti chögy, je cönatpi ti ymidoihuíccixy, je öcpí ajcxy ti yugypijcy, e ngapxhuäcxyich oybi ayuc ma ayoobtijc. [23](#) Jotcujc yi' ajcxy huidi ca' huinma'ñytigooygixy miid iich yciipi.

[24](#) Co je Juan yquexyyöybí yhuimbijttay, chi Jesúš nimiydaccoty je Juan ma je mayjäy ajcxy, yminañ:

—Co ajcxy ti m'oy mijtigiduum, ¿ti ti m'íjxcixy? ¿Nej ti m'íjxcixy tüg jääy ametz jotmetz, jadu'n nejhuiy tüg nähuaax huidi pojmiimb pojxijp? [25](#) Chi jada', ¿ti oy ti m'íjxcixy? ¿Tüg yëydijc huidi miid oy yhuit yxöxyity? Yi jääy ajcxy oy yxojxypí huidi agujc jotcujc tzinaaygixp hue' ajcxy yajpaady ma yi rey ytijc. [26](#) ¿Ti ajcxy ti m'ixy jím mijtigiduum? ¿Tüg jääy huidi Dios ytij'ajt miid? Janch ti m'íjxcixy tüg Dios ytij'ajtmiidpi, etz jacnígi ymíjity je' ca'ydi Dios y'ayucnajtzcapxiibí huidi jecy'ajty tzinay. [27](#) Je' jada je jääy huidi Dios ñigapxyp ma ñecy ma Dios jadu'n yminañ:

Cham nguejxyich iich nguexyöybí jayijp ma miich,
je' yaj'oyihuij je jääy ajcxy yjot yhuinma'ñ
miid iich yciip, tím jadu'n nipaady nej jihuüy
jääy tü'aa yaj'oyiý co rey ymina'ñ yjäda'ñ.

[28](#) Iich miich ajcxy yam nimaayb co huídijaty ajcxy töxyjäydijc yajpi'c'ajtpy, ca' ji ni tüg Dios y'ayucnajtzcapxiibí huídibí jacnígi ymíjity ca'ydi Juan, je Bautista. Chi jada' je jac mutzpi huidi

jiiby tzajpjoty yajpaatp ma Dios y'ane'my, jacmij
je' ca'ydi Juan.

²⁹ Co ajcxy je mayjäy jadu'n midoy nañ jadu'n je
yajcogüejtpidijc ajcxy huidi anajty niibéjtcixy ma
Juan, chi ajcxy minañ co Dios ytudägyity. ³⁰ E je
fariseos ajcxy etz je escribas ajcxy huidi anajty
ca' niibéjtcixy ma Juan, ca' ajcxy mijpidacy huidi
anajty Dios tunamymiid je' ajcxy ycixpi. ³¹ Chi je
Huindzin Jesús yminañ:

—¿Ti miid nyajquipxihuibich jadayaabi jay huidi
tzinayb ma jadachambí tiempo? ¿Huidi miid nyaj-
tügihuibich? ³² Jadu'n nej pi'ctijc huidi ajcxy iyiiyb
ma jay yjuygixy ytooccixy. Mijhuan mijjihuiiygixy
ymigügtijc: “Ti njayajxüch flauta e ni ca' ti
m'éjtzixy; ti nja'iihui ajcxy iiy jotmaymiidpi, e
ca' ti myaaxcixy.” ³³ Chi Juan je Bautista ymiin,
e je' ca' anajty cay, ni ca' vino ügy, chi miich
ajcxy minaangixy co Juan ymiid ca'oybi. ³⁴ Chi
iiich, je jay huidi tzoon tzajpjoty, nmiñich, chi
caaybich uucpich, e miich ajcxy minaangixy:
“Ijxcix, cha tüt yeydijc janch cax janch vino uucp,
huidi migüg'ajtpy yajcuëjtpidijc etz pocyjäydijc.”
³⁵ Je tiy'ajt ji je' ñiguëxiy ma je pinjaty nigapxp
nimiydaacp tiy'ajt.

Jesús ma Simón je fariseojäytijc

³⁶ Chi tüt fariseojäy may'ajt pijctzoy, co Jesús
anajty miid ycaya'ñ. Chi Jesús ytigiyy ma je
fariseojäy ytijc, chi iñay'ahuiiy ma mesa. ³⁷ Chi
jim anajty tüt töxyjäy huidibi anajty jibic tzinaayb
jibic jugy'ajtpy ma je jimbi cajp. Co je' nejhuiiy jiiby
Jesús ma fariseojäy ytijc iñay ma mesa, chi mimiiñ
tüt quiig aceite huidibi ooy oy xuugy, chi midigiyy

tigoty. ³⁸ Chi ypiquetz'ahuiy ma Jesús ytecy ymijc, e chi yajxooci Jesús ytecy miid huinnii e yajpöt miid ycöhuay, chi yajjaaxy je aceite huidi ooy oy xuugy. ³⁹ Co jadu'n ijxy je fariseojäy, je' huidibi anajty ti huoy Jesús, chi jot'ajti yminañ:

—Co ixyipy jada Jesús y'ocjëjity Dios tyi'ajtmiidpi, y'ijxcajpy ixyipy pin jää nejpy jää yi töxyjää huidibi nidoonip co yi' yjibictzinäy yjibicjugy'aty.

⁴⁰ Chi Jesús yminañ:

—Simón, cham iich tüg ayuc nmíididyich huidi nyajnímähuamy.

Chi je' y'adzooy:

—Yajnímaaygich, Huindzin.

⁴¹ Chi Jesús yminañ:

—Tüg comeeñjää ymiid anajty metz jää huidi ti ñuucxy. Tüg jää anuucxy migoox migo'px denario meeñ, e je jadügpi anuucxy huixchigui'px majc. ⁴² Com je' ajcxy ca' anajty miidity ti miid cuedip, chi je comeeñjää huinmecxy nimetz. Miich ocnímaaygich, ¿je metzpi jää huidi nuucxy, huidibi je' nígi chojpy?

⁴³ Chi Simón y'adzooy:

—Hue' n'a'ixiyyich je tiibí huinmecxy jac'anaxy.

Chi Jesús yminañ:

—Ti mdíygapxy.

⁴⁴ Chi Jesús ni'ijxhuimbijty je töxyjää, e nímay Simón:

—¿Nej m'ijxyp jadayaabi töxyjäy? Co ndigiiyich ma mdíjc, ca' miich níi xymooyich co ndecy nbújibich. Jadayaabi töxyjää iich ndecy ti xypújip miid yhuinnii, e ti xyméexyich ndecy miid ycöhuay.

45 Ca' iičh miich ti xychücxxy. Jada töxyjäy jadu'n nej ti ytijc tigüy, xychücxtiiyb iičh ndecy. **46** IIčh miich ca' aceite mbidägy ma iičh ngohuajc. Jada töxyjäy ti xyajjaaxi ndecyich aceite huidi ooy oy xuugy. **47** Paady iičh miich nyajnimäy co jada töxyjäy huinmeecxii yi' ymaybocy, co tiibii oyhuinmañ yajtuñ cixyjot huinijot. Pinjaty hueeni ypcocy yajhuinmecxi, hueeni yi' chójcín yajniquëxig.

48 Chi Jesús je töxyjäy nimay:

—Ti miich mbocy yajhuinmecxtäy.

49 Pinjaty anajty iñaayb ma je mesa ñayñimáayigixy miñ xyipy:

—¿Pin jääy jada jada' co nañ yhuinmeeecxipy jääy ypcocy?

50 Chi Jesús nimay je töxyjäy:

—Ti m'alma ñidzögy co ti xymibicyich. Nicx jotcujc.

8

Töxyjäydijc huidibi anajty Jesús pubejtp

1 Co jadu'n yajti, chi Jesús ñicxy ma tūg'óciy je mij cajp etz mutz cajp, capxhuäcxy je oybi ayuc maabi Dios y'ané'min. Je nimajmetzpi ydiscípulos ajcxy miid ñicxy. **2-3** Etz nañ ymiidnicx nijejity töxyjäydijc huidi anajty Jesús ti yajtzögy huidi ca'oybi anajty ymiid etz jac tijaty pa'm. Hue' je' ajcxy anajty je María je töxyjäy huidi anajty xiijip Magdalena, je huidibi Jesús yajpidzimi huixtujc ca'oybi ma je'; etz Juana, je huidibi ñäy anajty xiijip Chuza, e je Chuza hue' je' je rey Herodes ytungmiidpi; etz Susana, etz jacjadyii ajcxy huidi

anajty ajcxy pubejt Jesús miid tijaty anajty ajcxy ymiid.

Je niipi y'ixpejt

⁴ Co mayjäy ooy ñayyöymujc ma Jesús yhuinduu huidi tzoon ma tüg tüg cajp, chi Jesús n̄imay je mayjäy ajcxy:

⁵ —Cha tüg ayuc nyajniimähuaangixy. Jadu'n jäy tüg choñ niipi, ñicxy trigo tiim huijpi. Co je trigo tiim huijy, chi nijëjity ypajc oy ycäy mijtügujc, chi je jäy ajcxy yajhuägpejty, e huidi ca' yajhuägpejty, chi joon piihuïgy. ⁶ Chi nijëjity trigo pajc oycäy ma tzaa nücx. Co ymuixxy chi je' ytiiçh, je' co anajty naax ca' yxoogity. ⁷ Chi nijëjity trigo pajc oycäy ma apyjot, chi ymuixxy quipxy miid apy'ung, chi y'ujtz'o'ctay. ⁸ Chi nijëjity trigo pajc oycäy ma je naax oybi huinnätcujc, chi ymuixxy, chi yeectzooñ, ytiiçh'ajty oyjaty, tüg trigo pajc migo'px oyco'ity.

Co Jesús je miydägii yajmay chi yjactimcapxcoty, ymınañ:

—Pin midohuamb jada ayuc, huen midooy.

Nej yhuimbizimy je niipi y'ixpejt

⁹ Chi je discípulos ajcxy y'amidooy:

—Nej jada jadu'mbi jihiimbit ayuc yhuimbizimy?

¹⁰ Chi Jesús ymınañ:

—Miich ajcxy jaydëbi mnejhuñhuiipy huidi Dios ñigapxpy ñimiýdacpy coyüch'amy ma y'ané'min ycötújcin. Jacjadyiibi jäy jihiimbit'amy nyajniimayich, jaydëbi pinjaty huidi ijxp ca' ajcxy y'ixipy, etz pinjaty midoob, ca' ajcxy mido'mbigipy.

Jesús capxtiicxy je niipi y'ixpejt

11 Jadu'n je jihuimbit ayuc yhuimbizimy: Je trigo pajc Dios je' y'ayuc. **12** Je trigo pajc tħibti tügħiġi ycäy, je' je' jadu'n nej jää huiđi midoob Dios y'ayuc, chi mīc'amy n̄iminyi je ca'oybi, e piibidzimdäy je Dios y'ayuc ma yjot yhuinma'ñ, ca'ydi mibic etz ca'ydi y'alma yajniżdżoġi. **13** Je trigopajc huiđi cähui ma tzaajot, je' yi' ajcxxy huiđi je ayuc midoob, chi cöbicy jottu, chi je' ca' ytictztigij, tzojccix y'ocmibicy, co agapxiyb paaty chi ixmajtzni. **14** Je trigo pajc huiđi ti cähui apy'agujc, je' je' ajcxxy huiđibti midoob, chi co n̄icxni jäädigoooyni Dios y'ayuc miid jottu, etz jugy'ájtin etz comeeñ'ájtin, e chi ca' Dios y'ayuc yhu'i my ma yjot yhuinma'ñ. **15** Je trigo pajc huiđi cähui ma oyñaax huinnätzcu, je' ajcxxy huiđi oy etz tudägy yjot yhuinma'ñ miidit. Chi je Dios y'ayuc midohu'i my, e oñdägy'amy Dios y'ayuc ymayiż ma yjot yhuinma'ñ.

Je lámpara n̄i'ijxpejt

16 Co jää ajcxxy jiindicxi'ñ nöctzoy, chi ca' ajcxxy cöjupy miid tu'tz, nañ ca' huaad pidägy ciżx pätci'py, hue' janchtiż pidaaccixy ma jiindicxpejt, co pìn ytigij jëbti ixy je jiin. **17** Ca' ni pìn ayüch tuniżpy e niċċix ycayajnejhu, ca' ni pìn ti tuniżpy ameech e niċċix ycaniquexi. **18** Paady miich ajcxxy midoogix yajxon co pìn tijaty miid, jacyajmöhui p yi'. Pìn ti camiid, yajpigipy je' huiđi anajty yjammiid.

Jesús ytaj etz je jugymigüg

19 Chi Jesús ytaj etz y'uch ajcxxy n̄imiini, ca' ajcxxy nimejch Jesús yajxon miid mayjäy ycixpi. **20** Chi Jesús yñimaayi:

—Cheeby mdaj etz m'uch ajcxy tiba'y, miich ajcxy xyjamigapxam.

²¹ Chi Jesús yminañ:

—Yí jääj ajcxy huídibí Dios ayuc mídoohuipy etz cuyduuníp, yí' iich ndaj'ájtypich etz n'uch'ájtypich.

Jesús yajxemy je poj etz je níi co anajty chachpidígy

²² Chi tüg tecy yajati Jesús ytigíiy ma tüg barco miid ydiscípulos ajcxy, chi Jesús yminañ:

—Tzoc jím'amy ñíinaxy nájxim.

Chi ajcxy chooñ. ²³ Chi níigujc anajty nícxciyx co Jesús ymí'ögy. Chi tüg mic poj miñ ma je mejy. Chi je barco ñíi yajtigíiyí, janch yinjaty jahueenjaty ycaquiiñ. ²⁴ Chi ajcxy Jesús nimijhuägy, tijyüçxy ajcxy nímaaygíxy:

—¡Huindzin! ¡Huindzin! Cham ajt n'ocquiinim.

Co Jesús oy ymäyhuijy, chi jiipcogapxiyy je poj etz je mejy co anajty chachmijjétpety ma barco. Chi je poj yhuäcxíjptay, y'amoonday. ²⁵ Chi Jesús yminañ:

—¿Ma miich ajcxy je mmibíjcin?

Chi ajcxy yjanchchigiygoty janch yhuinmay ajcxy ñayñimáayigíxy miñ xyipy:

—Pin yéydijc jada jada' co je poj etz níi jiiguerxy, etz yajhuäcxípy, etz ycapxycöbigyii.

Je Gadarajäy huídibí anajty ca'oybi miid

²⁶ Chi ajcxy ymejch ma je gadarenos naaxjot, huídi hui'm jím'amy ñíinaxy ma je Galilea mijlaguunba'. ²⁷ Co Jesús ñíibidzímy, chi jiipcobadiy tüg yéydijc huídi anajty ti choñ ma je Gadara cajp. Je' anajty ymíid ca'oybi, ti anajty yjejcni maabi ypadyi. Ca' je' anajty

huit yajtuñ, nañ ni ca' anajty chänäy ma ytijc, öcpijut anajty yajtzinähuiiyb. ²⁸ Co je' ixpaty Jesús, chi yaaxqueecy, e ycoxtinay'ahuuiy ma Jesús yhuinduu, yminañ janch mic:

—¿Ti iich miich co xyñimiiñich, Jesús, tügpajc mijipi Dios y'ung? Tun may'ajt ca' nijot xy-chachchaachytúñich.

²⁹ Jadu'n minañ com co anajty Jesús ixquexy je ca'oybi ma je jäy, ti anajty yjejcni ma je ca'oybi anajty tzach'ane'my je jäy. Coxoch anajty ymigügtijc ymiid'adyii miid cadena. Janch ypojtpy cadena, chi ca'oybi anajty yajnicxyii mijtigiduum. ³⁰ Chi Jesús y'amidooy je locijäy:

—¿Ti miich mxii?

Chi je ca'oybi yminañ:

—Iich nxii Legión (hue' yhuimbidzimy nimay).

Jadu'n minañ com nimay anajty ca'oybi ti ytigiiygixy ma je jäy. ³¹ Chi je ca'oybi may'ajt pijctzoy ma Jesús co ca'ydi yquexyii ma ayoodactuuby. ³² Jim anajty tüg quepy idzim chachjicxcixy ma je ujtjot. Chi je ca'oybi may'ajt pijctzoy co huen yajtigiyihuipy je' idzim. Chi Jesús ni'adzooy. ³³ Co je ca'oybi ypidzimy ma je jäy, chi ytigiiy ma je may'idzim. Huin'it je may'idzim ñayñajtzibibiydaayi ajcxy ma tüg ahuoc, chi oy ajcxy ycädäy nijoty, chi y'ögtay.

³⁴ Chi je idzim cuend'ajtpi ajcxy co ixy jadu'n nej ti yjadyii miid ajcxy y'idzim, chi ajcxy yqueecy, oy nimiydaacci xy cajpjoty etz majaty tundac. ³⁵ Chi mayjäy ajcxy chooñ oy ijxcixy jadu'n nej anajty ti ytunyii ti jadyii, oyja'tcixy ma Jesús. Chi je mayjäy ajcxy paty je yëydijc, tiibi anajty ca'oybi

ñibidzimyii ycöbidzimyii, iñäy ma Jesús yhuinduu, huit miid etz huijy quejy, chi ooy je jääy ajcxy chigiiy. ³⁶ Chi pinjaty ajcxy iix miid miydacy jadu'n nej yi' chooccy, je jääy huidi anajty ca'oybi miid. ³⁷ Huin'it tüg'óciy je mayjäy ma gadarenos naaxjot etz jadyii cajp huinduy agonbi, chi ajcxy may'ajt pijctzoy ma Jesús co huen jihuägy ma je' ajcxy, co anajty ooy chigiiygixy. Chi Jesús ytigiiyñi barcojoty yhuimbijtni. ³⁸ Chi je jääy tiibi anajty ca'oybi ñibidzimyii ycöbidzimyii pijctzoy may'ajt co miid'idan Jesús. Chi Jesús miid capxycíjxy, nimay:

³⁹ —Nihuimbit mdijc, etz nimiydäg jada mijipi tung huidibi Dios ti tuñ miid miich ycixpi.

Chi je' ñicxy capxhuäcxy je tiy'ajt cajp cajp jadu'n nej anajty mijhuinma'ñ Jesús ti tuñ miid je' ycixpi.

Je Jairo ñiix etz je töxyjäy huidibi Jesús yhuitpa' niidoni

⁴⁰ Jadu'n yjajti co Jesús yhuimbijty co chooñ Galilea, chi je jääy ajcxy cobiçcy Jesús janch agujc jotcujc, com nidüg'óciy anajty ooy jiip'íjxcixy. ⁴¹ Chi tüg yeydijc huidi anajty yxi Jairo huidibi anajty mijtungmiid ma judiojäy ñaymujctac ymiiñ ma Jesús, chi minucxtacy Jesús pijctzoy may'ajt co huen nicxy ma je' ytijc. ⁴² Jairo ymiiid anajty tügpajc ñiix, hue'anajty yjimijt majmetz, janch tim ögaanip anajty. Co Jesús ñicxy miid je', chi janch mayjäy anajty chach'adijyi chach'agodiyii.

⁴³ Chi tüg töxyjäy huidi anajty yxi ybo', ca' anajty y'oc-huäcxijpn, mimajmetz jimijt anajty cujc jadu'n miijtni. Ti anajty ymeeñ yajtundäy ma je tzoydumbi ajcxy, etz ni pin anajty ycayaajtzögyii.

44 Chi je töxyjäy nimijhuägy je Jesús, chi nüdoni yhuitpä. Janch míc míc je yxii ybo' oy yhuäcxipy.

45 Chi Jesús yminañ:

—¿Pín xyñidoñ iich nhuit?

Chi ajcxy y'adzooy co ca' pín. Chi Pedro etz tüt'óciy miid je' yminañ:

—Huindzin, jay ti xy'adjiy ti xy'abodiy etz miich mina'ñ: “¿Pín ti xyñidoñich?”

46 Chi Jesús yminañ:

—Nidügti ti xyñidoñich. Nnejhuiiybich co miid nmic'ajtich ti nyajtzögyich pínjaty.

47 Co je töxyjäy jihuiiy co ca' coyüch yhui'ma'ñ, chi nimiin janch tziyuuyb. Chi yhuindacy ma Jesús yhuinduu, chi capxpídzimy mayjäy'agujc ti ycixpi anajty co ti nüdooni Jesús yhuitpa', e co anajty mic'amay ti chögy. **48** Chi Jesús nimay je töxyjäy:

—Töxyjäy, ti mdzögy co ti xymibicyich, nicx jotcujc.

49 Yam Jesús anajty ycapxpy, co ymiiñ tüt jäy huidi anajty ti chooñ ma Jairo ytijc; je Jairo ni-huindzin'ajtp anajty je judiojäy naymujectac, chi nimaayi:

—Ti y'ögy miich mnix, ca' mjac'amayiy nügi yi Huindzin Jesús.

50 Co Jesús jadu'n midooy, chi yminañ:

—Ca' mdzigiy, mibijcich janchtiy, etz tzögip yi mnix.

51 Co Jesús ytigiiy ma je tijc, chi ca' a'ixiiy nicxy ytigiiy hueñypinity miid je'. Jeyi Pedro, Jacobo, Juan etz je töxy'anäg ytaj yteedy ytigiiy miid Jesús. **52** Chi tüt'óciy je mayjäy ajcxy janch yaaxp,

janch ñé'mgixy miid je töxy'anäg ycixpi. Chi Jesús yminañ:

—Ca' myaaxcixy, ca' yi' ögity, maab yi'.

⁵³ Chi nigoob ajcxy niixiicy com ti anajty nejhuiiygixy co ti y'ögni. ⁵⁴ Chi Jesús majch je töxy'anäg ma yci', chi migapxy mic, yminañ:

—Töxy'anäg piidig.

⁵⁵ Chi je' yjugypijcy, e mic'amy ypidig. Chi Jesús yminañ co huen yajcaaygixy yaj'uuccixy. ⁵⁶ Chi ytaj yteedy ajcxy ooy chigiiy yjihuiiy. Chi Jesús nimay co ca' huaad pinjaty miidmiedydägipy jadu'n nej ti ytuñyii yjadyii.

9

Jesús quejxy ayuccapxhuäcxp je nimajmetzpi ydiscípulos ajcxy

¹ Co Jesús yajyöymujctay je ni majmetzpi ydiscípulos ajcxy, chi moy je mic'ajt jaydëbi yajtzögipy pa'mjäy, etz moy ajcxy nañ jadu'n cötújcín co ajcxy ixquexipy je ca'oybi. ² Chi quejxy je' ajcxy ñicxy capxhuäxcxicxy jadu'n nej Dios y'ane'my, etz yajtzooccixy pa'mjäy. ³ Chi Jesús yminañ:

—Ca' ni ti tü'amgixpi mminícxixy; ni mgaminícxip mdajc, ni mmorral, ni mgaagy, ni meeñ, e ni mgaminícxixipy ajcxy metz mhuit.

⁴ Huen tím huidi tijc ma anajty mdigiiygixy, jím ajcxy huí'mgixipy, e jím ajcxy nayyöyhuäcxiiyb.

⁵ Hueñyma'amyity ma ca' jää xycöbijccixy, co ajcxy mbidzímgixipy ma je' cajp mhuinnéjpcixipy mhuinjáaxcixipy je naaxjoc ma mdecy. Jada je'

tíy'ájtíp co Dios tzaachytunípy yi jadu'mbi jäy ajcxy.

⁶ Chi ajcxy ñayyöyüäcxtaayi, ñicxy ajcxy cajp cajp capxhuäcxcixy je oybi ayuc, etz yajtzooccixy pa'mjäy hueñytimma'amyty.

Co Juan el Bautista y'ögy

⁷ Je rey Herodes co nejhuiiy jadu'n nej Jesús anajty mijhuinma'ñ tuñ, chi ooy anajty tzachnejhuihua'ñ pín je' anajty. Com nijéjity jäy anajty yminaangíxy co ti Juan jugypícy. ⁸ Chi jacnaagity yminaangíxy co Elías ti ñayguëxígyii, e jacnaagity yminaangíxy co tüg Dios y'ayucnajtzcapxiiybi je' ti yjugypícy huidi jecy'ajty octzinaybi. ⁹ Chi Herodes yminañ:

—Iich yi' ni'ane'mdiy co huen ajcxy Juan ycohuajc yajminajci. ¿Pin jada jada' huidi iich nmidooybich co tzachnimiydaaccixy?

Herodes ooy anajty ja'ixa'ñ Jesús.

Jesús yajcay migoox mil jäy

¹⁰ Co je apóstoles ajcxy yhuimbijty, chi yajmíidmiydaactay ajcxy Jesús tüg'óciy tiibí anajty túngíxy. Chi ac jéyi ydiscípulos míid'ajty Jesús mijitigiduum huingon ma tüg cajp huidi yxii Betsaida. ¹¹ Co je mayjäy ajcxy nejhuiiy, chi ajcxy panicxy Jesús. Chi Jesús je mayjäy cöbijctay etz yajmíidmiydaçy ajcxy Dios y'ayuc ytíy'ajt nej ané'min cötújcín miidity. Jesús nañ yajtzöçpy anajty huídijaty yajtzoyihuaam.

¹² Co oy chu'iiyñi, chi ymíjhuägy je nimajmetzpi ydiscípulos ajcxy ma Jesús, chi ajcxy nimay:

—Capxycijxní miid jadayaabi mayjäy ajcxy, jaydëbi ajcxy niçxipy ma yi cajp huidi huinduy agon yajpaatpi, huen niçxy ixtaaygixy jättac etz jím ajcxy paadipy caayin uucin. Com hue' jada it ma iiçh ajt yam nyajpaatim mijtigiduum.

¹³ Chi Jesús yminañ:

—Mooygix miich yi' ajcxy ycaayin y'uucin.

Chi je' ajcxy y'adzooy:

—Jéyi iiçh ajcxy nmiididyiçh migoox tzajcaagy e mejtz acx, nigo co ca' iiçh ajcxy njuy caayin uucin miid jadayaab mayjäy.

¹⁴ Hue' anajty oy nimigoox mil je jäy. Chi Jesús nimay je discípulos:

—Yaj'ixtaaccix ajcxy yi' mayjäy.

¹⁵ Chi ajcxy jadu'n tuyduuñ, yaj'ixtactay ajcxy je mayjäy. ¹⁶ Chi Jesús conigy je migooxpi tzajcaagy, etz je metzpi acx, chi ypa't'ijxy tzajpcíxy conuucxy je tzajcaagy etz acx, huin'it tujc-huäcxy moy je' ydiscípulos ajcxy, huen yajhuäcxciyx ma tüg'óciy mayjäy. ¹⁷ Chi ajcxy ycay cüxi, huin'it ajcxy ya-jmuycy je tzajcaagy yconaxy etz je acx yconaxy majmetz cach.

Pedro capxypidzimy co Jesús yi'je'je Cristo

¹⁸ Chi jadu'n yajati co Jesús anajty ycapxtägy ahuingujc miid je' ydiscípulos ajcxy, chi Jesús je' ajcxy y'amidoy:

—¿Pin iiçh jäy xytijy?

¹⁹ Chi ajcxy y'adzooy:

—Nijejity jäy xytijy co miich je Juan je Bautista; nijejity yminaangixy co miich je' Dios y'ayucnajtzcapxiybí huidi jecy'ajty tzinay e ti yjugypicy.

20 Chi Jesús yminañ:

—¿Miich ajcxy, piñ iich miich ajcxy xytíjcixy?

Chi Pedro y'adzooy:

—Dios yCristo.

Jesús capxypidzimy co y'öga'ñ

21 Chi Jesús pidacy ané'min etz cötújcin co ca' ajcxy ni piñ yajnímähuip co yi' je' Cristo. **22** Chi Jesús yminañ:

—Ooy ycopícyity co iich, je jääy huidi tzoon tzajpjoty, canaag nax ayo'n nbáadibich, ca' xymijpidägibich je mijjäydijc, je teedy tungmiidpi, etz je' ajcxy huidi yaj'ixpicy Dios ñecy, e co n'ögip njugypigípyich codugiig xii.

23 Chi Jesús nimay ajcxy nidüg'óciy:

—Pen ji piñ xypanicxa'ñich, huen jääydigoydäy yci'm tzójcin etz huen xypanicxyich jabom jabom, oy nej ytímyjadipy ytímy'ayoohuipy, tím nipaady nej jihuÿ ti cabígy mlsruudz jabom jabom etz pajamgich. **24** Huen piñjäy huidibi ca' yega'ñ yi yjugy'ájtin ma yi o'cín miid iich yciixpi, hue' je' yajtigoyamy yi' yjugy'ájtin. E huen piñjäy huidibi yegamy yjugy'ájtin ma yi o'cín miid iich yciixpi hue' je' ypadamy yi jugy'ájtin. **25** ¿Ti tüt jääy ypatipy, pen ti paady tüt'óciy cohuit'ájtin comeen'ájtin ya naaxhuiñ e nayyajtigoyii, etz ca' y'alma yanjidzögy? **26** Yi jääy ajcxy piñjaty xymidzöydúnibich n'ayuc, iich je' je jääy huidi tzoon tzajpjoty, nañ nmidzöyduniibich je' ajcxy co anajty nhuimbityich ya naaxhuiñ, miid iich n'ané'min etz nmic'ajtich etz nDéedyich y'anem'ajt, etz ymic'ajt, etz miid je ángeles ajcxy ymic'ajt huidibi huädz yjot yhuinma'ñ. **27** Janch iich miich ajcxy nimäy co ji jääy

ma miich ajcxy huídibi ixípy Dios y'ané'min jayíjp ca'ní anajty y'ögy.

Jesús yajtigach je ñinícx

²⁸ Chi mìductujc xíibí maabi anajty jada ayuc jadu'n capxy, Jesús huodzooñ Pedro, Juan etz Jacobo, chi miid'ajtpy jím ma tüg copjijp Dios mibijctzoob. ²⁹ Yam anajty Dios ooy mibijctzoy, co Jesús yhuiñyíjp oytigach, e je yhuit yajtjy janch poob janch adiicxp. ³⁰ Chi metz jäy ñayguëxíci, miidgapxy miidmiyvägy Jesús, Moisés je' anajty etz Elías. ³¹ Huidi ajcxy naygëxíci janch jühuídityi anajty ajcxy je tiicxin jájin miidity, nigapxcixy nimiydaaccixy je o'cin huidi Jesús ypadamy jím Jerusalén. ³² Pedro, Jacobo etz Juan ooy anajty ajcxy chachmähuaní, chi ajcxy miögtingoooy. Co oy ymäyhuijciixy, ijxy ajcxy Jesús y'adiicxin y'ajajin, etz nañ jadu'n ijxy ajcxy je nimetzpi jäy ajcxy huídi anajty Jesús miidmiyväcp. ³³ Jadu'n yjajty co yi jäy ajcxy puyöyduutni Jesús. Chi Pedro Jesús nimay:

—Huindzin, jocuyc iich ajt ya. Tzoc tugig tiyc yaj'oyíiyim, tüg miich mjëdiiby, jadüg Moisés jëdiiby, etz jadüg yi Elías jëdiiby.

Pedro ca' anajty nejhuiy ti ycapxpy. ³⁴ Yam nügi anajty ycapxy co joc ñaaxcidacy huidi yajnidigoy je' ajcxy. Chi ajcxy ooy chigiiy co oy joc yajnidigoydáayigixy. ³⁵ Chi tüg ayuc yajmidooy ma je joc yminañ:

—Iich jada n'ung'ajtpy, ooy ndzocyich njihuïyich. Amido'ijti miich ajcxy yi' y'ayuc.

³⁶ Co je ayuc y'amoñ, chi ajcxy ijxy Jesús naydüg yhui'my, chi ajcxy nañ jadu'n amoñ. Huin'it xíi ni

ca' ajcxy miydacy miid ni pin jadu'n nej anajty ti y'ijxcixy ti ymidoogixy.

Jesús yajtzögy tüg yeegy'anäg huidibi anajty ca'oybi miid

³⁷ Com jabom co Jesús, Pedro, Jacobo etz Juan ajcxy yminajcy ma je copjip, chi ooy mayjäy chooñ oyjipcobadíyi. ³⁸ Chi nidügti jäy ycapxy janch mic, yminañ:

—Huindzin tun may'ajt ix iich n'ung, yi' iich tügpajc n'ung'ajtpy. ³⁹ Huen mináajity ca'oybi ymachyii, chi ti'metiini yaaxquëgy yajyachyii yajquiidyii, etz yajpidzimy oy yhuin'opy y'aa'opy e adzaach y'ixmachyii. ⁴⁰ Ti iich may'ajt nbijctzooyich ma yi mdiscípulos ajcxy, co huen yajpidzimy je ca'oybi, per ca' yi' ajcxy ti mimadägy.

⁴¹ Chi Jesús yminañ:

—¡Miich jäy ajcxy huidibi ca' mibijcp ca' ajcxy mmijpidäga'ñ yi tiy'ajt! ¿Naag Xii iich njac'idipy ma miich ajcxy nmimecxtújccixipy? Mimin m'ung ya.

⁴² Co anajty yhuingoñ, chi je ca'oybi yajcidaay je yeeg'anäg, chi ooy yajyatzcoot. Chi Jesús ix'ojoje ca'oybi, e yajzooc y e yeeg'anäg, chi yteedy yajcidigiiyñi. ⁴³ Chi tüg'óciy je mayjäy ajcxy ooy chigiiy miid je mijhuinma'ñ huidi Dios ytuun.

Jesús capxpídzimy jadiüg'oc co y'öga'ñ

Jesús ydiscípulos ajcxy ooy jihuuygixy huinmaaygixy co Jesús jadu'n yminañ:

⁴⁴ —Miich ajcxy yajxon mido'mbijccix jada ayuc. Iich je' je jäy huidi tzoon tzajpjoty, hue' nyajciyega'ñich ma pocyjäydijc ajcxy yciam.

45 Je' ydiscípulos ajcxy ni ca' anajty huinjihuiiygixy, tzigiiyb anajty ajcxy, paady ca' ajcxy jaty nej yaj'amidóogixipy.

¿Pin je' nígijacmíjip?

46 Chi Jesús ydiscípulos ajcxy ytigiiy huinmay'ahuidijtp, nejhuihuaangixy pín je' jacmij'idam. **47** Jesús nejhuíy je' ajcxy yjot yhuinma'ñ huidi nayyajmiidmíydáacip ajcxy, chi tüg pi'c'anäg huijtzígy, ypidacy ma ymijc. **48** Chi Jesús yminañ:

—Pinjaty xycöbijcpich jadu'n nej jada pi'c'anäg xycöbicyich miid iich nxii ycixpi, iich yi' anajty ti xycöbicyich; je huidibi iich xycöbijcpich, cöbigiib je huidi ti xyquexyich ya naaxhuiñ. Yi' huidibi jacmútzip ma miich ajcxy, yi' je' jacmijipi.

Pin iich ajt ca'p xymijotma'tim, je' ajt xymijinicxejtíim

49 Chi Juan yminañ:

—Huindzin, ti iich ajcxy n'íjxcixy co tüg jäy ti yajpidzímy ca'oybí miid miich mxii miich mmic'ajt. Ti iich ajcxy yi' nyaj'ojyich com ca' yi' iich ajt xypahuídijtim.

50 Chi Jesús yminañ:

—Ca' myaj'ójcixy yi'; pinjaty ca' xymidzip'ajtim, iich ajt yi' nmiid.

Jesús ijpcogapxiiy Jacobo etz Juan

51 Jadu'n yjajti co tiempo yhuingoni mìna Jesús nícxip tzajpjoty, chi yhuinma'ñ pídac y co nícxaiñ jím Jerusalén. **52** Chi Jesús quejxy cogapxy jayijp jättac pijctzoobi. Chi je cogapxy'ajtpi nícxxy ytigiy ma je samaritano jäy ajcxy ycajp, jättac pijctzoobi.

53 Chi je' samaritano jäy ajcxy ca' yega'ñ jättac, com ñejhuiygixyp co Jesús etz ymigügtjc ñicxy anajty ajcxy jím Jerusalén. **54** Co jadu'n Jesús ymigüg ajcxy nejhuiy co je samaritano jäy ca' jättac yega'ñ, chi Jacobo etz Juan nímay Jesús:

—Huindzin, ¿nej m'a'ixiyb iiich ajcxy n'ocni'ane'mdiyich huen jin cay huidi tzomb tzajpjoty, jigix yi samaritano jäy ajcxy yciijxtähuipy jadu'n nej je profeta Elías ytuuñ jecy'ajty?

55 Chi Jesús y'ixhuimbijty, ojy Jacobo etz Juan, nímay:

—Miich ajcxy ca' mnejhuiygixy ti jot ti huinma'ñ miich ajcxy miid. **56** Iich, je jäy huidi tzoon tzajpjoty, ca' ti nmíñich ya naaxhuiñ co jäy yjugy'ajt miñ nyajtigooyich, hue' jáncheztiy ti nmíñich co jäy yjugy'ajt nyajtzóogibich.

Chi ajcxy ñicxni huingbi cajp jättacp.

Je pinjaty anajty Jesús panicxam

57 Jadu'n yjajti co anajty ñícxciy ma tüt tü'aa, chi tüt jäy Jesús nímay:

—Huindzin, iiich miich nbanicxaamy oy ti'm ma'amay miich mnicxy.

58 Chi Jesús y'adzooy:

—Yi huaax ymiid yi' ajcxy yjut, etz yi joon ajcxy ymiid ajcxy ype'ñ, iiich je jäy huidi tzoon tzajpjoty ca' nmíididyich ma nmähuibich ma nbócxibich.

59 Chi Jesús nímay jadüg jäy:

—Pajamgich.

Chi je jäy y'adzooy:

—Huindzin, jayijp iiich ndeedy n'ocyajnaaxtigihuiipy.

60 Chi Jesús yminañ:

—Jëbi yajnaaxtigihuiipy huïdibi ca' xypanicxa'ñich. Nicx miich capxhuäcxí Dios y'ayuc y'ané'min.

61 Chi jadüg jäy yminañ:

—Huindzin, nbanicxamy yam. Tun may'ajt ocnajitzmadziygich nicxy n'ocmiidcapxycíxyich njugy nmigügich huidi jím ma iich ndíjc.

62 Chi Jesús yminañ:

—Pinjaty yhuinma'ñ ti pidägy co Dios ytung tu-naani, ca' huaad ixmach je tung, tím jadu'n nipaady nejihuüy tüt jäy ti ytigüy naaxjidzijtzpi miid arado, e ca' huaad y'ijxhuimbity com co huinduum arado nícxihuüpy.

10

Jesús quejxhuäcxy je nidugi'pxmajcpí

1 Huin'it co jada jadu'n ti ñaxy, chi je Huindzin Jesús huin'ijxy jatugi'pxmajc y'ixpijcpidijc, chi quejxiyg cogapxy metz metz ma tüt tüt cajp mafjaty ñicxa'ñ. **2** Chi Jesús nímay yi' ajcxy:

—Janch je cosecha ooy ti yhuindiiy, yi midumbi janchtiiy hueeni. Chojcpy co nbijctzóohuim ma nHuindzin Dios co huen quexy ytumbidijc ma yi cosecha. **3** Nícxciix, iich miich ajcxy nguejxpy jadu'n nej cöbixy y'ung yhuidity pa'uc agujc.

4 Ca' mmínícxciixy mbijty, ni mxäcxuumy, ni mgüg, e ni piñ ca' mgapxpóxcxiipy tü'am. **5** Co ajcxy mdigühiipy huenytimtitijcít, jayijp ajcxy mináangixipy: "Ji jotcujc'ájtin ma jada tijc." **6** Pen yung naxy je' ajcxy yajpaady, miich ajcxy je mgapxpooxcxin jotcujc'ajt myegüpy ma je' ajcxy; pen ca' ajcxy yjadú'nity, naadigi'adip huidi anajty

tí mgápxcixy. ⁷ Nañ hui'mgix ma je tijc, chi ajcxy mgayipy m'ügipy huídi je jää anajty ajcxy xymooyb, com je tumbi paatip je' je ymuju'ñ. Ca' ajcxy mhuídidipy jayjiñ jaydijc. ⁸ Huenytimyhuídi cájpity ma anajty mdigiiygixy, pen je jää ajcxy xycöbijcp, caaygix uuccix huídi anajty jää ajcxy xymooyb. ⁹ Yajtzóoccix yuujäy pa'mjäy huídijaty jím ma je' ajcxy yajpaady, etz yajni'maaygix: "Je Dios y'ané'min huingóniñ yi' ma miich ajcxy." ¹⁰⁻¹¹ Huenytimyhuídicájpity ma anajty mdigiiygixy, e ca' anajty jää xycöbigaangixy, co ajcxy mdzonaanip, nímaaygix: "Yí mgajp naaxjoc huídi tí ypety ma iich ndecy nhuinnebáamyich, yi' je' ijxpejt co Dios ajcxy xychaachytunipy. Chi nejhuiygix miich ajcxy jada co je Dios y'ané'min tí ymihuingoni." ¹² Iich miich ajcxy nímayb co huin'it xii co anajty yajhuaad'aty, Dios nígi tzaachytunaangixy je jää huídi ajcxy ca' miich ajcxy xycöbiga'ñ, ca'ydi Sodoma cajpjää.

Je cajp huídijaty ca'p ycapxymidoy

¹³ Chi Jesús yjacminañ:

—¡Miich ayoob ajcxy Corozín jää! ¡Miich ayoob ajcxy Betsaida jää! Co jím ma je Tiro cajp etz Sidón cajp caytuni cayjajti je Dios ymihuinma'ñ huídi tí ytunyii tí yjadyii ma miich ajcxy, jécyip ixipy ajcxy yjothuimbijtni, etz tí yajniquëxíccixy ixipy miid je yhuit iñaaygixy saci níjen riçuyjam ixcuyjam (je' je tiy'ajt co ooy ytajcixy ymaygixy miid ypocy ycixpi). ¹⁴ Janch jadu'n yjadipy co anajty Dios yanigödugiy, nígi o'ctiy miich ajcxy ayo'n mbaadiiyb ca'ydi jadu'n nej Tiro jää etz Sidón jää. ¹⁵ E miich ajcxy Capernaum jää ajcxy, ¿nej mmminaangixy

mjätcixipy tzajpjotyi? Hue' m'idaaccixyp miich ajcxy ma yi ayoodactuuby.

16 Je jääj ajcxy huidi miich ajcxy m'ayuc xymidoohuip, nañ xymidoohuib yi' ajcxy iich n'ayuc. Je jääj ajcxy huidibi miich ajcxy ca' xy'ixa'ñ, nañ ca' je' ajcxy xy'ixa'ñiich; e pinjaty ca' xy'ixa'ñiich, nañ ni ca' yi' ixaaangixy je Dios je huidi ti xyquexyich ya naaxhuiñ.

Chi ajcxy je nidugi'pxmajcpiyhuimbíjtcixni

17 Chi je nidugi'pxmajcpí huidi Jesú斯 yquejx ayuccapxhuäcxpi yhuimbijttay ajcxy janch jotcujc, yminaangixy:

—Ixti je ca'oybi ti iich ajcxy xycapxycöbijccixy miid miich mxii.

18 Chi Jesú斯 yminañ:

—Ti n'ixyich nej je ca'oybi yhuindzin ti ycäy, jadu'n nej jihuüy ti ycäy ti ycödigiiy tzajpcíxy, jadu'n nej tüt huizuc. **19** Iich miich ajcxy mić'ájtin ti nmooygixy, jaydëbi ca'oybi ca' xymimadáaccixipy, tim jadu'n nipaady nej jihuüy tza'ñ etz ca'ty myajhuäcpéjtcixy e ca' nej mjájtcixy. **20** Nigí miich ajcxy jotcujc'ájtcix co ajcxy mxii y'íjtcixy cojay jiiby tzajpjoty, ca'ydi co ajcxy ca'oybi xycapxymidoogixy.

Chi ooy Jesú斯 yjotcugiy

21 Huin'it Jesú斯 yjotcugiiy miid je Dios yjihui'ñ ymic'ajt, yminañ:

—Nyajnajxypich Dioscojuyip ma miich, Dios Teedy, tzajpjotypi Huindzin etz je naaxhuiñybi Huindzin, co ti myüch jada mijhuinma'ñ ma yi cohuinma'ñ jäydijc, etz ti myajnejhuüy je jääj huidi

ca' y'ixpícyity. Dios Teedy, jadu'n miich ti mduñ com jadu'n miich ti mjäygídacy.

22 Ndéedyich ti xyajcídigiydäyich tüg'óciy tijaty mic'ajt oy'ajt. Ni pin ca' ijxcajp pin je' Dios y'ung'ajtpy, jëyi nDéedyich tügpajci pin xy'ijxcajpich. Ni pin ca' ijxcapy pin je' nDéedy'ájtypich, jëyi je Dios ung tügpajci huidi ijxcajp, etz jacjadyii ma je ung yajniguëxi'ña.

23 Chi Jesús ni'iijxhuimbijty yi' ydiscípulos ajcxy, ahuingujc ajcxy nimay:

—Jotcujc ajcxy je jääy ajcxy huidi ijxcixp jadu'n nej miich ajcxy ti m'íjxcixy. **24** Iich miich ajcxy nimayb co ooy may Dios y'ayucnajtzcapxiyyb etz rey ajcxy ja'ixa'ña huidibì miich ajcxy m'ijxpy, e ni ca' ajcxy ixy; etz jamidoor'ida'ña huidi miich ajcxy midooyb, e ni ca' ajcxy midooy.

Ijxpejt ma tüg samaritano oyjäybì

25 Chi tüg jääy huidi yaj'ixpijcp Dios ñecy ytinaay'ahuuy jot'ixy huinma'ña'ny Jesús, chi y'amidooy:

—Huindzin, ¿ti huaad ndunipich co iich jugy'ajtìn huinixiibì nbáadibich?

26 Chi Jesús y'adzooy:

—¿Ti jaybetyip ma yi Dios ñecy? ¿Nej mhuinjihuuy co mnecycapxy?

27 Chi je ley huindzin y'adzooy:

—Mdzogipy mjihuihuipy mHuindzin Dios miid tüg'óciy m'aa mjot, miid tüg'óciy m'alma, miid tüg'óciy mmijaa, etz miid tüg'óciy mjot mhuinma'ña, e mdzogipy yi mijin midijc jadu'n nej miich ci'm naychogyii.

28 Chi Jesús y'adzooy:

—Tí ooy yajxon m'adzooy. Tun yi', e mdzinähuiп
huinixii.

²⁹ E je' nañ jadu'n tím tiy ñejhuïhua'ñ, nímay
Jesús:

—¿Pin iich nmidijc'ajtpy?

³⁰ Chi Jesús y'adzooy:

—Tüg jay choñ jím Jerusalén ycídägy anajty jím
Jericó, chi oy meetzpi minaybadyii. Chi ajcxy
tüg'óciy yhuit e tijaty yi' anajty ymíid pijctaayi.
Chi ajcxy ooy huinhuojpy jíjphuojpy huingojxy
jíjpcojxy, chi ajcxy ixmach jahueengi ögy, chi ajcxy
ñicxni. ³¹ Tüg judío teedy yminagiyy ma je jimbi
tü'aa. Co y'ijxy je tzaachíjäy, chi jüyöyñajxy. ³² Nañ
jadu'n yminagiyy ma je jimbi tü'aa tüg levita jay
huidi tuumb ma Dios ytjc, co jím yjäty mihuingon
je tzaachíjäy, co oy ixy, nañ chi jüyöyñajxy (ca'
pa'ayoooy). ³³ Chi tüg samaritano jay anajty jím
naxiy, co mihuingoñ je tzaachíjäy, co oy ixy,
huin'it ooy pa'ayogoooty je tzaachíjäy. ³⁴ Chi je'
nimijhuägy, chi puji e xojtzi je chaachi'au, nañ
tzoyiyyi chaachi'au miid aceite etz vino. Chi
yaj'iyujcpety, e yajniçxy jím ma yjättac, e jím
cuend'ajty. ³⁵ Com jabom co anajty ñicxaani, chi
yajpidzimy mejtz denario meeñ, moy je codijc
nímay: “Cuend'at jadayaabi tzaachíjäy, jadu'n
nej anajty mjacmeeñyajtuñ, co iich anajty nhuim-
bityich huin'it nmigüedipy.” ³⁶ ¿Ma je nidugügpi jay
pin je oybi ti tuñ miid je jay huidi anajty je meetzpi
ti ymeechyii ti yajtzaachíyii?

³⁷ Chi je jay huidi Dios ñecy yaj'ijxpíjcp Jesús
y'adzooy:

—Je huidi ti yajtuñ je pa'ayo'ñ.

Chi Jesús yminañ:
—Nícx miich, e tun nañ jadu'n pa'ayo'n.

Jesús yajpaady ma Marta etz María ytijc

38 Chi jadu'n yjajty co Jesús anajty ytüyöy, chi ytigiiy ma tūg mutz cajp. Jím anajty tūg töxyjäy huidi anajty yxii Marta, yi' yajjättaci ma ytijc.
39 Je Marta ymíid anajty tūg y'uch töxyjäybí huidi anajty yxii María, chi je' y'ixtacy ma Jesús ymijc, amídoor'íjtí je' y'ayuc. **40** Chi je Marta ooy anajty jím chachjottigoy tuñ anajty tigatii ma ytijc, chi nimijhua'cy je Jesús nímay:

—Huindzin, ¿ca' nej mnayjíhuíyiji co iich naydög yam tzach nayyajtuñyijichi? Níma' yi María co huen xypubétyich.

41 Chi Jesús yminañ:
—Marta, Marta, yi maytung miich mdzachmijottigoob. **42** Tügpajc ji, huidibí ooy ycopícyip. Yi María ti yi' huin'ixy je oybi huidi ni piñ ca' ypigiiyb.

11

Jesús yaj'ixpijc nej jëbi mibijctzoohuim Dios

1 Jadu'n yjajtí co Jesús anajty Dios mibijctzoy ma tūg it lugar, co yajmay, chi tūg discípulo nímaayi:

—Huindzin, yajni'ixiyyigich ajcxy tzajcapxy-capxi, jadu'n nej Juan yajni'ixiyy yi' ydiscípulos ajcxy.

2 Chi Jesús yminañ:
—Co ajcxy Dios mmibijctzohuipy, jadu'n mináangixipy:
Dios Teedy, miich huidi tzajpjoty tzinaayb,
huindzigiý miich mxii y'ity. Huen miñ

ya miich yi m'ané'min. Huen mdzójcin yajcuyduñ ma je jää yjot yhuinma'ñ jadu'n nej yajcuyduñ jiiby tzajpjoty.

3 Mooygich ajcxy ngaayin n'uucin jabom jabom.

4 Méecxibich ajcxy nbocy ngaydey huídibi iich ajcxy ndundigooyb, jadu'n nej iich ajcxy nmeecxyich huídibi ajcxy xymidundigooybich. Ca' m'a'ixiy co iich ajcxy huinma'ñ tigoyipich. Yajníhuaatzcich ajcxy ma yi jibicpi.

5 Chi Jesús yjacminañ:

—Pinjaty ji ma miich ajcxy huídi tüg ymigüg miid, co ninícxipy mijcoodz e mníimähuipy: “Migüg, tun may'ajt yajpijctzoogich tugiig mdzajcaagy. **6** Tüg iich nmigüg ti xyñimiñich huídi tüyöyp, etz ca' nmíididyich ti nmöhuibich.”

7 Chi je jää y'adzooy jiiby tigoty, yminañ: “Ca' xy'amayiyich. Ti iich ndijc n'agihyñi, etz n'ungich yam nmíidich cíjx'am; ca' njatyiich nej nbidigibich etz nmöhuipy huídi mbijctzooyb.” **8** Iich miich nimaayb, oy ca' tzojc nipidiga'ñ ymöhuamy huídi pijctzou co migüg'adyii, hue' ymöhuamy jaydëbi ca'ydi yjac'amayiyii, chi yegipy tüg'óciy huídi yajmayajtopy. **9** Iich miich ajcxy nímaayb: Pijctzóogix, e myajmöhuipy ajcxy. Ixtaaygix, e mbaadipy ajcxy; cogapxiyygix, ahuädzip ajcxy mdíjc'aguu. **10** Tüg'óciy je' pin pijctzoob tijaty ma Dios, cídigihuiib; pin y'ixtaayb, ypaadipy; pin cogapxiyyb, yaj'ahuatziiib ytijc'aguu.

11 ¿Pin ungdeedy ji ma miich ajcxy pen y'ung ypijctzoob tzajcaagy, nej mmöhuipy tüg tzaají? ¿E pin ypijctzooyb acx, nej jëbi mmöhuipy tüg tza'ñi?

12 ¿Pen ypijctzoyb tzeydüty, nej jëbi mmöhuiipy ca'ty? **13** Pen miich jibicjäy ajcxy mnejhuiipy nej oybi m'ung móoygixipy, ¿nej ca' mdijy yjanchity co mDios Teedy tzajpjotypi xymóoygixipy je Espíritu Santo, pen miich ajcxy mmibijctzohuiipy?

Yajnibijccixy Jesús co mìidity mujcu' ymic'ajt

14 Chi Jesús anajty yajpidzimy tüg ca'oybi ma tüg jay huidi anajty uumip. Jadu'n yajtay co je ca'oybi ypidzimy, chi je uum ycapxiig. Chi je mayjäy ooy jihuiy huinmay. **15** Nijéjity jay yminaangixy:

—Jesús mijhuinma'ñ ytumyb miid je Beelzebú ymic'ajt, je ca'oybi yhuindzin, paady ca'oybi yajpidzimädäy.

16 Jacjaydiibi jay ajcxy co jot'ixaangixy huinma'ñ'ixaangixy Jesús, pijctzooy ajcxy Dios tüg ymijhuinma'ñ. **17** Co Jesús nejhuiiy nej je' ajcxy jot'adyii huinma'ñ'adyii, chi nimay:

—Co tüg gobierno ñaybijc-huäcxyii, chi ñaychiptúnigixy miñ xyipy; ñayyajcijxigixy ñayyajtigóoyigixy; co tüg quëx jay ñaybijc-huäcxyii, nañ jadu'n je' ñayyajcijxigixy ñayyajtigóoyigixy. **18** Pen je mujcu' ajcxy ñaybijc-huäcxip, ¿nej jada je mujcu' y'ané'min yjac'idipy? Miich ajcxy minamb co iich miid ndúñich je Beelzebú ymic'ajt co iich ca'oybi nyajpidzimy. **19** Pen jadu'n yi', ¿pin je mic'ajt mooyb huidi miich ajcxy xypahuidijtp co yajpidzimy je ca'oybi? Paady yi' ajcxy ci'm yajniqxüexicp co miich ajcxy mdundigooygixy mgapxtigooygixy. **20** Pen iich miid Dios y'ané'min nyajpidzimyich ca'oybi, janch jada co Dios y'ané'min ti yjäty ma miich ajcxy.

21 Co tüg micjäybı miidity maydujt, e ñaycuend'adyii yajxon, ca' je' ytigoyipy tijaty ymiid. **22** Co yjäty jadüg jääy jacmicpi ca'ydi je', chi ymimadägyii, e ypijctäyii tüg'öciy ytujt huidi anajty ooy jot'amij'adyii, e yajhuäcxipy tijaty anajty ymiid.

23 Pinjaty ca' xymijniçxpétyich, nmidzipich yi'. Pinjaty ca' ytuñ miid iich co jääy nyaj'ixpicyich Dios ytiy'ajt, hue' je' ajcxy jääy yahuinma'ñy digooyb.

Je ca'oybi co jadüg'oc yhuimbijty

24 Co je ca'oybi ypidzimy ma je jääy, chi je' ñicxy jim titznaax ijxtägy co y pocxa'ñ. Co ca' paty y pocx-tac, huin'it ymina'ñ: "Huimbidaambich ma je jääy yjot yhuinma'ñ ma iich ti n'o octzombi." **25** Co je ca'oybi yja'ty ma anajty ti chinäy, chi paady je jääy yhuinma'ñ janch yhuädzity janch ooy jadu'n nej tüg tijc huidi janch huädz pedigree. **26** Chi je ca'oybi ñicxy, e miid miñ jahuixtujc ca'oybi jacjibicpi ca'ydi je'; chi ajcxy ytigiiy ma je jääy yjot yhuinma'ñ, e chinay ajcxy jiiby; huin'it je jääy jac'o'ctiy oy yajtni ca'ydi jadu'n nej anajty jayijp'aty.

Huidi ajcxy janch jotecújcip

27 Co Jesús jadu'n anajty ymina'ñ, chi tüg töxyjääy mayjääy agujc mic ymina'ñ:

—Jotecujc je töxyjääy huidi ti xyajpi'c'aty etz huidi xyajyeegy.

28 Chi Jesús ymina'ñ:

—Je' jacjotecujc pinjaty Dios y'ayuc midoohuiip etz cuyduunip.

Jibicjäydijc pijctzoogixy tüg tijy'ajt mijhuinma'ñybi

29 Co je mayjäy ajcxy jübigiiy, chi Jesúš ymínandacy:

—Jadachambi jää ooy ajcxy yjibicjäity, ypijctzooyb ajcxy mijhuinma'ñ ijxpejt. Ni camína Dios ajcxy ycamöhuüyb ijxpejt, jëyi tügpajc Jonás y'ijxpejt yajmöhüip. **30** Com jadu'n nej je Jonás jecy'ajty ijxpejt yejcy ma je Nínive jää, nañ jadu'n iich, je jää huidi tzoon tzajpjoty, nyegaamyich ijxpejt jadachambi tiempo miid jää ycixpi. **31** Je töxyjää reina huidi tzinay jecy'ajty ma madzäcruudz ypidzimy, yi' je' xidähuam jadachambi tiempo jää co anajty Dios tìyduna'ñ mayjäy, etz yajpocycähuipy ajcxy. Ixti ma naaxhuiñybı ycogixiy jím je reina chooñ co anajty amido'idani je rey Salomón ycapxy y'ayuc. Ji naaxhuiñ jadachambi tüg Dios ytìy'ajtmiidpi jacnigi ymíjity ca'ydi Salomón anajty. **32** Co anajty Dios tìyduna'ñ yi may naaxhuiñjää, chi je jää ajcxy huidibi anajty cogajpij píndigaangixy etz yajpocycähuangixy jadachambi naaxhuiñjää. Com je Nínive jää jothuimbijt je' ajcxy co Jonás Dios y'ayucnajtzcapxiyyi. Ji jadachambi tüg Dios y'ayucnajtzcapxiyyibi jacnigi ymíjity ca'ydi jadu'n nej anajty je Jonás.

Je tìy'ajt huidibi nipaady nej lámpara ma ajt nniniçx

33 Ni piñ ca' yüch je jiñ huidi ti nögpity, ni ca' pidägy jiiby cajón pa'tci'py, jëyi janchtiy pidägy je jiñ ma jiindicxpejt, jaydëbi co pinjaty ytigihuiipy tigoty, codicxiib je jiñ. **34** Je jiñ ma miich ajcxy mniñicx je' yi' miich ajcxy mhuiin. Pen oy miich ajcxy mhuiin, nañ jadu'n tüg'óciy miich ajcxy

mniñicx ymiiid yi' tiicxin. Pen ca' y'óyity mhuiin, nañ jadu'n ajcxy yi mniñicx yajpaty agootztuum. ³⁵ Cuend'ájtcix yi tiy'ajt huidi miich ajcxy miid, ca' mgoyützcixy, com co jadu'n nicxy y'ahuimbity nej cootzpi. ³⁶ Pen miich mdiy'ajt codiicxy y'ity miid Dios ytíy'ajt, tüg'óciy quëxiqtähua'ñ janch huädz.

Jesús ca'p jäygidaci je fariseos etz je escribas ajcxy yhuinma'ñ

³⁷ Co Jesús ycapxtay, chi tüg fariseojäy may'ajt pijctzoy huen nicxy miid cayii. Co Jesús ytijctigiiy, chi y'ixtacy ma je caybejt. ³⁸ Co je fariseojäy ijxy jadu'n nej Jesús ytuñ, chi ooy huinmay nej co Jesús ca' ñayyajpocyhuächyii miid nii jayijpní ma anajty ca'ni ycaayñi. ³⁹ Chi je Huindzin Jesús yminañ:

—Miich ajcxy fariseojäy, ooy mnaybidaaccixy tudägyäy ma jääy ajcxy yhuinduu e ca' yjánchity; chi jada' ma mjot mhuinma'ñ miich ajcxy ooy m'adzocy, etz miid ajcxy jibic-huinma'ñ; tím jadu'n nipaady nej myajhuäch ajcxy yi tasí ninicx, yi texyñinicx e chi ajcxy yajhu'mgixy jibicpi je tasiyoty je texyjoty. ⁴⁰ ¡Miich ajcxy ca' Dios y'ayuc huinjihuiiybi! ¿Ca' mnejhuiiygixy co yi piñ ti texyñinicx yajcojy nañ ti yajcojy texyjot? ⁴¹ Tun miich ajcxy oyjäy'ájtìn, huin'it janchtiy anajty ajcxy mhuädzity ma mjot mhuinma'ñ.

⁴² ¡Ay miich ayoobi ajcxy fariseojäy! Com mbidaaccixy abicy tüg picy je majcpí miid yi Dios ycixpi ixti yi tzajnimang, yi ruda, etz tüg'óciy aay ujtz. Chi jada' ca' mduñ je oyjäy'ájtìn etz tiy'ájtìn jadu'n nej Dios tzoccy. Hue' je' oy mduñ co tijaty abicy mbidägy miid Dios ycixpi, nañ jadu'n copicy oyjäy'ájtìn mdunipy etz Dios ytíy'ajt mguydunipy.

43 ¡Ay miich ayoobi fariseojäy ajcxy! Co ooy m'adzójccíxy je iñaybejt huídi cöduum ma naymujtac, etz ooy m'adzójccíxy co huen jäy ajcxy xycapxpoocxcíxy oy huindzigíy mayjäy agujc.

44 ¡Ay miich ayoobi ajcxy huídi yaj'ixpijcp Dios yley etz miich fariseojäy ajcxy! Oy mjanaybidáacigíxy oyjäy e ca' yjánchity, ca' mguydungíxy Dios ytiy'ajt, jadu'n nipaady miich ajcxy nej öcpí jut huídi ca' yquëxígy, chi jäy yöy nígix, com co ca' ñiguëxígy.

45 Chi tüg jäy huídibi yaj'ixpijcp Dios y'ayuc yminañ:

—Huindzin, co jadu'n miich mina'ñ, nañ jadu'n iiçh ajcxy ooy jibic nayjihuíiyigíxy.

46 Chi Jesús yminañ:

—¡Ay ayoob miich ajcxy Dios y'ayuc huindzin! Miich ajcxy mgójcixyp canaag costumbre huídi je jäy ajcxy ca' mimadäga'ñ, e ca' ajcxy mba'ayoogíxy, tim jadu'n nipaady nej jihuíy tüg tzímy ti mmooygíxy jemxypí huídi ca' je jäy ajcxy mimadäga'ñ, e miich ajcxy ni ca' mgihuäx jëda'ajty mgayajpadaangíxy je tzímy.

47 ¡Ay miich ayoob ajcxy! com myajcojcíxy je ögpí jut ma je Dios ayucnajtzcapxiíybí naaxtigíy, je huídi m'ap mdeedy ajcxy yaj'o'c. **48** Jadu'n yajhuinjihuíy nej jihuíy miich ajcxy ooy mjäygídägy jadu'n nej ajcxy m'ap mdeedy ytundigoy. Janch yi' ajcxy yaj'ögy Dios y'ayucnajtzcapxiíybí, e miich ajcxy myajcoj je öcpí jut ma ajcxy je' ñaaxtigíy.

49 Paady yi' Dios jadu'n huinmay, e minañ: Nyajniguexiyích miich ajcxy profetas etz y'ayuccapxhuäcxpi, e miich ajcxy myaj'ögip

nijëjity, etz jacnaagity mbahuidijttáccixipy. ⁵⁰ Dios yajcomidohuiipy jadachambi tiempo jääy ajcxy je ypocy huidi y'ap yteedy ajcxy ytuñ, com maabi naaxhuiñ chondägy, yi' ajcxy yaj'ögy Dios ytìy'ajtmiiđpi. ⁵¹ Janch nimaaybich miich ajcxy co Dios yajcomidohuiipy jadachambi tiempo jääy ajcxy je y'ap yteedy ypocy co ajcxy yaj'o'cy Dios ytìy'ajtmiiđpi chondägy ma Abel, ixti Zacarías huidi jääy yaj'o'c ma Dios ytìjc tiba'gujc.

⁵² ¡Ay miich ayoob ajcxy Dios y'ayuc huindzin! Ca' miich ajcxy m'ixpigañ Dios ytìy'ajt, nañ ca' mdzoccy co yi jääy ajcxy ixpigipy; tím jadu'n nipaady nejjihuÿ tì mbicy je tijc ahuaast e ca' miich ajcxy mdigihuañ, e ni mgatzojccixy co huingbi nicxy ytigiy.

⁵³ Co Jesús anajty jadayaab ayuc yajnimaaygixy, chi je Dios y'ayuc huindzin etz yi fariseojääy ajcxy jomtätcooty chi yaj'amidogoty ajcxy may ayuc. ⁵⁴ Ñayñimáayigixy miñ xyipy co huen amido'ijt Jesús y'ayuc, jigix jëb pàatcixipy huidi jëb miid xigixipy.

12

Jesús yaj'ixpicy co ca' huaad pinjaty naybidaaci oyjäy pen ca' yjánchity

¹ Chi je mayjääy ooy nimujcy Jesús, janch jadu'n ñay'adjiy ñay'agodíiyigixy, chi Jesús nímaydacy je' ydiscípulos jayijp:

—Nigüendí miid yi fariseojääy ajcxy nej ajcxy yjäyyaj'ixpíjccixy. Yajxon yi' ajcxy ycapxy ymíydägy, chi ca' cuydungixy. ² Ca' ji ti huidi ijtp ayüch nicxy ycayajnejhuÿ, nañ ni ca' ji ti huidi

ijtp ameech nicxy ycaniguëxíg. ³ Huen huídi ayuc miich ajcxy ameech mgapxy, yajnejhuíhuíp yi'. Huen huídibí ayuc huídi ti mnayyajnímáayigíxy ameech jiiby tígoto, mic yajcapxhuäcxíp tijc nígíxy.

Pinjébi huaad mdzigiyyim

⁴ Chi Jesús yjacminañ:

—Miich ajcxy nmigügtijc, iiçh miich ajcxy nímaayb co ca' mdzigiyyigíxy yi' jääj ajcxy huídibí ninícx yaj'o'cp, com ca' jac ni ti ajcxy tunípy. ⁵ Iiçh miich ajcxy nyajni'ixíhuípy pín huaad jébi mdzigiyyigíxy. Yi' janch mdzigiyyigíxy yi' Dios huídibí jugy'ajt pijcp, e huin'it miid je' ymic'ajt jébi quexípy m'alma ma je mij jiin. Yi' janch mdzigiyyigíxy yi'.

⁶ ¿Nej ca' jääj ajcxy ytoogyii migoox joon miid metz pi'cmeen? Dios ni tüg yi' ajcxy ca' jäädigooiyi. ⁷ Ixti mgöhuay ajcxy ac michoy Dios miidity. Ca' mdzigiyyigíxy, jactzou nígí miich ajcxy ma Dios ca'ydi pi'cjoon ajcxy.

Je pinjaty ca'p midzöyduñyii Jesús mayjäyjoty

⁸ Iiçh miich ajcxy nímaayb co pinjaty ma miich ajcxy huídi capxpídzímp mayjäyjoty co xymibícyiçh xymíjpídagyiçh, iiçh, je jääj huídi tzoon tzajpjoty, ngapxpídzímpiyiçh co ti ngöbícyiçh jadu'mbi jääj ma Dios y'angeles ajcxy yhuinduu. ⁹ Pinjaty ca' xycöbicyiçh mayjäy'agujc, nañ jadu'n iiçh yi' ca' ngöbigípyiçh jiiby ma Dios y'angeles ajcxy yhuinduu.

¹⁰ Tüg'óciy jääj huídi jadu'n iiçh, je jääj huídi tzoon tzajpjoty, xyñigapxp xyñi'ojíiybich Dios huin-mecxiib. Chi jada' pinjaty nigapxp ni'ojíiyb je'

Dios yjihui'ñ (je Espíritu Santo), yi' janchtiy Dios ca' yhuinmecxiiyb.

11 Co mmidzip ajcxy xyajni'cxip ma naymujtac, ma codungdijc, etz tungmiiđpi yhuinduu, ca' mdájip mmáyip nej m'adzoogixipy, e ca' mhuinmayipy nej ajcxy m'adzohuipy. **12** Com je Dios yjihui'ñ huin'itiy ajcxy xyajni'ixi'huip nej huaad m'adzoogixy.

Naygüend'ajtigixy ca'p adzojccixy comeeñ' adii

13 Chi nidügti je mayjäy yminañ:
—Huindzin, nima' n'ajchich co huen yajhuäcxy miid iich huidi ndaj ndeedyich ñidungiy.

14 Chi Jesús yminañ:
—Yéydijc, ca' iich ni piñ ti xypidägyich ane'mbi ma miich ajcxy etz yajhuäcxi.

15 Chi Jesús nimay je jäy ajcxy:
—Ijxcix naygüend'ajtigix, ca' m'adzojccixy comeeñ'adii, com je m'alma yjugy'ájtin ca' je' nüdzooocin'adyii huidijaty miich ajcxy miid.

16 Chi ajcxy yajnimay tüg ayuc, yminañ:
—Jím anajty tüg comeeñyjäy huidibi anajty ooy mij ypidägy yajpidig. **17** Je comeeñyjäy anajty ooy ci'm huinmay ma yjot yhuinma'ñ, yminañ: “¿Ti n'octunipich com ca' nmiiđidyich ma nyajnigidägibich yi tiibi y'ity?” **18** Chi yminañ jotjoty huinma'ñyjoty: “Nyajpidicnibich ndzëx, e ngójibich jacmijpi, chi tüg'óciy jiiby nbidactähuibich tiibi y'ity.” **19** Co jadu'n ndunipyich, chi jëbi jetcuyc ndzinähuibich, com ooy anajty nmiiđidyich pidägy yujcpicy, jëbi canaag jímijt niboocxyich etz jëbi ngay n'ügyich

jotcujc. ²⁰ Chi Dios n̄imay je comeeñyäy: “Ooy jibic-huinma'ñ miich miidity. Cham coodz iich miich nibijctzohuïhuaaniy yi m'alma (m'ögip), e co anajty ti m'ögy yi huidibi ti myujcpicy, ¿pin yi' je'adiib?” ²¹ Jadu'n yjajty yi' ajcxy huidibi ymeeñ'idi'ñ ci'm yujcpijcp, ca' yi' ajcxy jiiby ycomeeñity ma Dios yhuinduu.

Dios ycuend'ajtpy y'ungy'anäg

²² Chi Jesús n̄imay je y'ixpijcpidijc:

—Paady ajcxy n̄imaaygixy co ca' huaad mjottigooygixy ma yi mdzináayin yi mjugy'ájtin, huidi mijicxcixipy mgáaygixipy, huidi miid mniniçx mxójxcixipy. ²³ Yi jugy'ajt jacniigi tzou yi', ca'ydi yi caayin uucin, etz je mniniçx jacniigi choohuirty ca'ydi huit. ²⁴ Ijxcix yi joogy ni ca' n̄ipy, ni ca' chijccixy, ni ca miidity ytijc ni chëx, e Dios yi' ajcxy mooyipy huidi yjicxcixyp, ¿nej cayjacniigi miich ajcxy mdzoohuirty ca'ydi joon ajcxy? ²⁵ Ca' ji ni pin ma miich ajcxy pin jadipy nej ñayijiptzomihuiib jadüg cïnuux. ²⁶ Pen ca' mijajtcixy nej mdúngixipy huidi hueen huinma'ñ, ¿nej co mdzachmiijottigooygixy yi tzinaayin yi comeeñ'ájtin?

²⁷ Ijxcix yi aaybijy nej xóxyity, ca' ytaaccixy ni ca' yxuuygixy. Iich miich ajcxy n̄imaayb, co ni je rey Salomón miid tüg'óciy ymeeñ ca' ñayxojxi jadu'n nej jada aaybijy ujtzpijy. ²⁸ Pen jadu'n Dios xoxy yi aay yi ujtz huidibi cham jajtip ma yi tungop, e com jabom ti anajty ñiicxní, Dios xypubedipy xy-pudigihuiipy nügi miich ajcxy huidi hueen mibijcp. ²⁹ Ca' miich ajcxy mhuinmay'ahuidíjtcixipy ajcxy ti mgáaygixipy m'úuccixipy. ³⁰ Yi naaxhuiñyäy ajcxy

ymijottigoyb anaxy tüg'óciy caayin uucin, huit etz tijaty. Miich ajcxy huidi mijpidacp Dios, Dios Teedy ñejhuiyb co copicy ajcxy miid'adipy caayin uucin etz huit tucxy. ³¹ Jayip mijottigooygix Dios y'ayuc ytiy'ajt, chi jada' tüg'óciy huidi ajcxy myaj-mayjajty mbáatcixipy yi'.

Jugy'ájtin mijpijiiby tzajpjoty

³² Chi Jesús yjacminañ:

—Ca' miich ajcxy mdzigiyygixy, miich ajcxy mnihueenity, per mDios Teedy yega'ñ ane'mdac tzajpjoty miid miich ajcxy ycixpi. ³³ Tooccix tijaty miich ajcxy miid, nimooygix ayoobitjc. Yaj'oyiiygix meeñ'idi'ñ huidi ca' y'amijihuiipy ni camina. Yaj'oyiiygix tüg pidägy, janch mij e janch oy, jiiby tzajpjoty huidi ca' ycixipy ytigoyipy, ma ca' meetzpihuaad ytigiy, ni ucxyting ca' yajhuindigoyipy. ³⁴ Pen miich ajcxy miid mgomeenájtin ya naaxhuiñ, yaayi je mjot mhuinma'ñ ajcxy. Pen mdzojcp yajcxy je oybi huindibi Dios yegamy, nañ miid'ájtcixy jím jabom jabom mjot mhuinma'ñ ajcxy ma Dios.

Tzoc íjtím ni'ixi'

³⁵ Chi Jesús yjacminañ:

—Ni'ixiyygix mjot mhuinma'ñ jadu'n nej jihuïy mhuit myujc'ameetcixy co mdunaangixy, etz jadu'n nej jihuïy lámpara mnögpíjccixy co mdzumnaaxaangixy m'ahuixaangixy je huindzin. ³⁶ Ni'ixiijtcix jadu'n nej jäy huidi yhuindzin ahuijxp, co anajty yhuimbity co anajty ti y'oy ma jäy ti ypicy, chi co anajty minipy ycogapxiy, mic'amy myaj'ahuädzity ytijc. ³⁷ Jotcujc ajcxy

je tumbi co je yhuindzin anajty yjädy, e paady chumnajx juugy. Janch nimaaybich miich ajcxy co je tumbi ajcxy yhuindzin anajty yjädy, chi yhuit yuyc'ameedipy, chi ajcxy yaj'ixtägipy ma caybejt, yajcayipy yaj'ügipy. ³⁸ Oy miinipy je huindzin mijcoodz o moñyi, e páadip je tumbidijc ajcxy jím chumnájxcixy juugy, jetcuyc je' ajcxy je jadu'mbi tumbidijc. ³⁹ Nejhuiiygix jada co je codijc ixypy nejhuiiyipi ti hora ymina'ñ je meetzpi, chi juugy ixypy chuumnaxa'ñ, e ca' ciyegipy ytijc niçxy jää tigoty ymeech. ⁴⁰ Miich ajcxy nañ jadu'n ijtciixy ni'ixi', mina anajty ca' ti mhuinmaaygixy, huin'it miina'ñich iiçh, je jää huidi tzoon tzajpjoty.

Je tumbi tudägypi etz je tumbi ca'pi ytudägypy

⁴¹ Chi Pedro Jesú斯 nímay:

—¿Pin jada ti myajniamaayb jada ayuc huidi ti mgapxy, iiçh ajcxy, o nidüg'óciy jää?

⁴² Chi je Huindzin Jesú斯 yminañ:

—Huidibí tumbi je' ya huidi tumb miid yhuindzin janch ciyjot huinjot huidi miid yhuijy'ajt ycuyc'ajt huidi je yhuindzin mooyip ané'min ma ytijc, huidi yajnigidägiyb tumbidijc nej ypaadyii. ⁴³ Jetcuyc je tumbi co anajty je' yhuindzin yhuimbity e padiiyb ti tuyduñ jadu'n nej anajty ti ñimäyii. ⁴⁴ Janch iiçh miich ajcxy nimäy co je tumbi huindzin yajmihui'mdähuipy jada ytumbi tüg'óciy pidägy huidi ymiid. ⁴⁵ Pen je tumbi yhuinmaayb jotjoty huinma'nyjoty co je yhuindzin yhuäcxijpni mina ymiina'ñ, chi midziptzooni jacjadyii tumbidijc ajcxy, huojpni, cojxni, nañ ytigiiyñi caayb uucp anaxy etz ymugyii. ⁴⁶ Chi je tumbi yhuindzin miinipy ma je xii hora

anajty ca' jijp'ixy e ni canejhuiy anajty, e huin'it ooy tzaachytunipy yi tumbi e chi pidägipy ma je huidi ajcxy ca' ytudägyity.

47 Je tumbi huidi nejhuiyb nej yhuindzin chójcin, e ca' cuyduñ, ni ca' ycapxymidoy, ni ca' ni'ixi' ity co yhuindzin anajty yhuimbity, je' je' nügi yajtzaachytunip. **48** Je tumbi huidi ca' yajxon huinjihuÿ nejjihuÿ yhuindzin chójcin, hueeni je' yajtzaachytunipy. Huenpíñity huidi may yajmooyb, may yi' yajmibijctzohuÿb; etz huenpíñity huidi ti mihui'my ooy, yajmibijctzohuÿb nügi.

Jesús yciixpi ñaybijc-huäcxyii jäy

49 Chi Jesús yjacminañ:

—Iich ti nmiiñich ya naaxhuiñ co jjin nbidägibich. ¡Ooy njadzocyich ji ixipy ñitooyñi! **50** Nyajnaxipyich tûg tzaachypi, e ¡ooy ndajy nmayich ixti mamaad yajcuydunday! **51** ¿Nej miich ajcxy mdijy co ti nmiiñich ya naaxhuiñ co nyajcixipyich je tzipi? Iich miich ajcxy nimaayb co ca'. Hue' janchtiy nyajnaybijc-huäcxáanibich jäy ajcxy. **52** Jadachambi etz yjacnicxni xii tiempo ji migoox tûg quëxjäydijc huidibi ajcxy ñaybijc-huäcxii, tugiig miid je metzpi, e metzpi miid je tugiigpi. **53** Je ungdeedy tziptunip miid ymang etz je mang miid yteedy. Nañ je ungdaj tziptunip miid yñix etz je niix miid ytaj. Nañ jadu'n je xecy tziptunip miid yxecy.

Je xii tiempo ytiy'ajt

54 Chi Jesús nimay je mayjäy ajcxy:

—Co ajcxy m'ixy je joc ypídigy ma xii ycidägy, chi minaangixy co tühuaam, e janch jadu'n yjadyii.
55 Co ymiin je jihnbój, chi miich ajcxy minaangixy co ambigaamb, chi janch jadu'n yjadyii. **56** ¡Miich jibic jay ajcxy! Ooy mjajtcixy nej myajcapxcixy yi xii tiempo huidi ajcxy m'ijxpy tzajpcixy etz ya naaxhuiñ: ¿Nej co ca' mjajtcixy nej myajcapxcixy xii tiempo ymiñ ycidägy?

Naymi'oyihui miid midzip

57 ¿Nej co miich ajcxy ca' ci'm mnaydiydúunigixy nej ytudägyity je tiy'ajt? **58** Co mnícxipy ma yi codung miid yi mmidzip jac'oy co mnayyaj'oyihuiipy miid yi mmidzip tü'am, ca'ydi miid mjädip ma yi codung, e chi je codung xyciyegipy ma je xueetz, e je xueetz xypidägip pujxtigoty. **59** Ich miich nimaayb co ca' jiiby mbidzimipy, ixti cooni mgüejttähuipy tüg'óciy.

13

Ooy ycopícyity nyajtigajtzim nhuinma'ñ

1 Huin'it jay miidmiydacy Jesús jadu'n nej je gobernador Pilato yaj'ogy nijéjity jay jím Galilea, chi tem huidijti ajcxy ñi'py miid iyujc ñi'py huidi je' ajcxy miid huindzigi'ñ tuuñ. **2** Chi Jesús y'adzooy nimay ajcxy:

—¿Nej mdijy, nügi anajty ypocymiidity je galileojay ajcxy huidi jadu'n ayo'n patp, ca'ydi nidüg'óciy galileojay? **3** Ich miich ajcxy nimaayb co ca'. Pen miich ajcxy ca' mjothuimbíjtcixy ma Dios etz nay'adzigiiyigixy ma Dios, nidüg'ociy miich ajcxy mgijxtähuip mdigoydähuip. **4** E je'

ajcxy je majmocxtugiigpi huidi je mijtijc jím Siloé nügidaagootti, yaj'öci ajcxy. ¿Nej mdijy nügi ajcxy ypocymiidity, ca'ydi nidüg'óciy je jää huidi tzinayb jím Jerusalén? ⁵ Iich miich ajcxy nimaayb co ca'. Pen miich ajcxy ca' mjothuimbijtcixy, nañ mgijxtähui p mdigoydähui p miich ajcxy nidüg'óciy, jadu'n nej je' ajcxy.

Ijxpejt ma je higueri ca'pi anajty ytii'm'aty

⁶ Chi Jesús yajnímay ajcxy jada ayuc:

—Tüg jää anajty miiidity higueri cojy ma y'aguemy, chi níicxy jiiby ma y'aguemy higueri tiim ijxtaabib, ni ca' paty. ⁷ Chi nímay je' ytumbi: “Cham midugiig jímijt miiñich ya higueri tiim ijxtayb ma jada higueri cop, ni tüg ngapaadyich. Huen yajpujxciday jada higueri cop, nej co nigoobi ñaaxnihua'ñ.” ⁸ Chi je' ytumbi y'adzooy: “Huindzin, oc'ixmatz. Huen jadüg jímijt jéyi oejactinäy, octajyich jayijp yi naax jühuiddityi, etz oc'abonijiyich. ⁹ Pen tiim'ajt ca' nyajpuxipy, pen ca' ytii'm'aty jëbi nbújxigipy.”

Jesús yajtzögy pocxxiidouum tüg töxyjäy jigojojpyi

¹⁰ Chi Jesús anajty yaj'ixpicy ma tüg naymujctac pocxxiidouum. ¹¹ Jím anajty tüg töxyjäy huidi anajty mimajmocxtugiig jímijt cujc mi'ijtni yjibojpa'm, agojojojy anajty yöö, ni nej anajty yca'oýi nej ytinaaygugihui p. ¹² Co Jesús ijxy, chi yaaxi, e nímay:

—Töxyjäy, ti mdzögy.

¹³ Chi yci' cijxxajy ma je töxyjäy yjix, e chi je' yjix ytiiy, huin'it ytigiiy Dios ojadajtpi. ¹⁴ Huin'it je naymujctac huindzin ooy yjotmäty miid co anajty

Jesús jää ti tzoyiy pocxxiiduum. Chi je naymujctac huindzin nimay ajcxy je mayjäy:

—Jeyi tudujc xii jää huaad ytuñ, huen miñ semaanjoty piñ yajtzoyihuam, ca' y pocxxiiduumity.

15 Chi je huindzin Jesús yminañ:

—Miich ajcxy naybidaacip nej tudägyjäy, e ca' yjanchity! ¿Nej ca'miich ajcxy mmiguejiy mhua-jyuubi, etz mburro ma ypëcxtac pocxxiiduum, e myajniçxy ajcxy niñ'ucpi? **16** E jada Abraham y'ap y'oc huidi Satanás ca' y'ixmachii majmocxtugiig jimiijt, ¿nej ca' ypadyi nyajtzögibich pocxxiiduum?

17 Co Jesús jadu'n y'adzoy, chi yajtzöyduuñ ymidzip. Chi tüg'óciy cajpjäy oy ajcxy yjotcugiygixy miid je oybi huidi Jesús ytuun.

Ijxpejt ma je mostaza pájc

18 Chi Jesús yminañ:

—¿Nej m'oc'a'ixiyygixy yi Dios y'ané'min? ¿Huidi miid n'ocyaquipxihuibich? **19** Jadu'n Dios y'ané'min nipaady nej mostaza pajc huidibi tüg jää ñiip ma y'aguemy, chi ymuixy etz yeegy ooy janch mij, chi je joon ajcxy oy ype'ñ pidaaccixy ma je mostaza quipy aacxy.

Ijxpejt ma je levadura ca'p óyity

20 Chi Jesús jadüg'oc yminañ:

—¿Huidibi miid n'ocyaquipxihuibich yi Dios y'ané'min? **21** Jadu'n Dios y'ané'min ni paady nej levadura huidi tüg töxyjäy ytihuidijt miid tugiig quipxi'ñ harina ixti cooni yajxunday je harina.

Je tü'aa xützpi

22 Co Jesús anajty ñicxy jím Jerusalén, chi yaj'ixpicy anajty Dios y'ayuc ytiy'ajt cajp cajp mājaty ñaxy. **23** Chi tūg jāy Jesús amidoy:

—Huindzin, ¿nej hueeni yí jāy ajcxy huidi y'alma nüdzögip?

Chi Jesús y'adzooy:

24 —Mijpidaaccix Dios ytiy'ajt amuumdüğjot, jēbi ajcxy m'alma ñüdzögipy, jadu'n nipaady nej jāy ajcxy ñaymic'íxigixy co ytigihuaangixy ma je tījc aguu xützpi. Jadu'n iich miich nimaayb co mayjāy ooy ja'a'ixiy ytigihuaangixy ma Dios y'ane'my e ca' ajcxy jadipy nej ytigihygixipy.

25 Co je codijc ypidigipy etz agiiyñip ytijc, huin'it miich ajcxy pínjaty tibäy hui'm, chi jiiby tibäy miich ajcxy mminandägipy: “Huindzin, yaj'ahuädz”, e chi je tījc huindzin miich ajcxy xy'adzohuipy: “Ca' iich miich ajcxy nejhuïyich ma miich ajcxy mdzoongixy.” **26** Chi huin'it miich ajcxy minandägipy: “Miid iich ajcxy miich ti nmiidgaaygixy ti nmiid'uuccixy, e miich ti myaj'ixpicy ma iich ajcxy ngajp.”

27 Chi je Huindzin y'adzohuipy ajcxy: “Iich miich ajcxy nimayb co ca' nnejhuïyich ma miich ajcxy mdzoongixy. Jihuäccix ma iich nhuinduu, miich ajcxy pocy ytumbi.” **28** Chi miich ajcxy jím ooy mdájcixipy mmáygixipy, myáaxcixipy mdiiitzquéetcixipy, co miich ajcxy m'ixipy Abraham, Isaac, Jacob etz tūg'óciy yí Dios y'ayucnajtzcapxiyibi jiiby ma Dios y'ane'my, e miich ajcxy tibäy anajty ti mhui'mgixy. **29** Minip yí jāy ajcxy huidibi tzoomb ma xii ypidzimy, ma xii ycidägy, ma jayhuixtujc ypidzimy, etz cham ma

madzäcruudz ytinaay'ahuüy, chi y'ixtáaccixipy ma je caydac jiiby ma Dios y'ane'my. ³⁰ Paady ji jäy ajcxy huidi cham axam'ajtp, je' ajcxy jayijp'adip, etz ji jäy ajcxy huidibi cham jayijp'ajtp, etz je' ajcxy axam'adip.

Jesús taj may miid Jerusalén ycixpi

³¹ Chi nijëjity fariseojäy nimay Jesús:

—Quëg ya com yi rey Herodes xyajögaam.

³² Chi Jesús y'adzooy:

—Nícx nimaaygix yijiibi huaax co nyajpiidzimy'bich ca'oybi etz nyajtzoocypich jäy cham etz jabom, codugiig xii ti ndung mayíjich.
³³ Ooy ycopicyity co iich njactüyüyibich cham, jabom etz huixtic. Com ypaadyii co Dios y'ayuccapxhuäcxpi y'ögip ajcxy jím Jerusalén.

Chi Jesús yjacminañañ:

³⁴ —¡Jerusalén jáy! ¡Jerusalén jäy! huidibi yaj'o'cp Dios y'ayucnajtzcapxiyb ajcxy, etz ycögädz ajcxy je jäy huidibi Dios ti xyajniguéjx ajcxy. Janch canaag'oc iich miich ajcxy njahuijzmuga'ñ jadu'n nej tzeydaj y'ung yajmucy queecpätcipy, chi ni ca' jadu'n ti m'a'ixiygixy. ³⁵ Chi jada' ijxcix cuenditungix, com jadachambí mgajp yhui'my najtz'ixi'. Iich miich ajcxy nimayb co ca' xy'ixipyich jadügtency, ixti cooni anajty tiempo paaty mína mmínáangixipy: “Capxpaaty je' huidi miimb miid Huindzin'ájtin Dios ycixpi.”

14

Jesús yajtzögy tüg yëydiyc quïxypa'mmiidpi

¹ Chi jadu'n yajti co tūg pocxxiiduum Jesús ytigiy ycaya'ñ anajty ma tūg fariseojäy ytijc, hue' anajty judío tungmiiidpi. Chi yi judío ixpicytijc ajcxy tzach'ix'ijtcixy Jesús, amidoor'ijtcixy Jesús y'ayuc.

² Huin'it tūg jāy huidibi ymiid anajty quïxypa'm miifñ ma Jesús yhuinduu. ³ Chi Jesús ymigapxi je' ajcxy huidibi yaj'ixpijc Dios ñeey etz yi fariseojäy ajcxy, nimay:

—¿Nej je Dios ytiy'ajt yminañ? ¿Huaad o ca' huaad chögy jāy pocxxiiduum?

⁴ Chi ajcxy y'amonday. Huin'it Jesús cïnïxajiiy je pa'm jāy, chi yajtzoocy. ⁵ Chi Jesús nimay je fariseos ajcxy:

—¿Nej miich ajcxy pen nïjutcögäp ajcxy mhau-juubi o mburro pocxxiiduum, nej ca' mic'amy niçxy yajpidzimgiyx oy ypocxxiiduumi?

⁶ Chi ca' ajcxy jajty nej y'adzohuimbijtcixipy.

Je pinjaty huodzooñip ma je pijcpí yajníxiiduñyi

⁷ Co Jesús ijxy jadu'n nej yi' ajcxy jac'oybi iñaybejt huin'ijxcixy jím ma je caybejt, chi ajcxy tūg ayuc yajnímaayi, je tiibi anajty yajhuomiingixy:

⁸ —Co miich myajhuohuipy ma pijcpí yajníxiiduñ, ca' m'ixtägipy ma je iñaybejt cödumbi, ca' jécyity co yajhuoomiñ huidi je' iñaaybejt ymihuaad.

⁹ Chi jada' xyñimähuiipy je huidibi anajty ti xyhuoomiñ: "Mo' jada migüg jada iñaaybejt cödumbi." Chi miich tzöydu'n miid mnïcxipy ma je' iñaybejt axambi. ¹⁰ Co jāy xyhuohuipy ma je pijcin yajníxiiduñ, jím m'ixtägip ma je axambi iñaybejt, e co yminipy je huidibi anajty ti xyhuomiñ, chi xyñimähuiipy: "Migüg, nax ma yi iñaybejt cödumbi." Huin'it capxpaady m'idipy ma je' ajcxy

huïdibi anajty iñayb ma caybejthuinduu miid mich. ¹¹ Pinjaty ci'm naygömáyip, tzöydu'nbaadip je'. Pinjaty naybidaacip nice xeemy je' je' capxpaady y'idip.

¹² Chi Jesús nimay pinjaty huidi anajty ti yhuoomiñyi:

—Co miich mxiduuniipy ca' mhuohuipy je jää ajcxy huïdibi ooy miid mnaymigüg'ajtigixy, ni mmidügquëx, ni m'ajuugy m'amigüg, ni mmidiyc comeeñybì, ca' jécyity co nañ jadu'n xyhuohuipy, e chi anajty jac mij yejc-huimbijty. ¹³ Co mxiduniipy, chi huohuipy ayoobitiyc, tzaachijäy ajcxy, tecymätpi ajcxy, etz jää huiintzpi. ¹⁴ Huin'it miich mjotcujc'adipy co yi' ajcxy ca' jadipy nej yejc-huimbidipy. Jiini Dios xymigüedipy co anajty yajjugypicy je tudägypi jää ajcxy.

Je ijxpejt ma tüg adzuu'ájtìn mijpi

¹⁵ Tüg jää huidi anajty iñaayb miid Jesús ma caybejt huinduu co midooy nej Jesús yminañ, chi nimay Jesús:

—Jotcujc je jää ajcxy huïdidi cayip jiiby ma Dios y'anemy.

¹⁶ Chi Jesús y'adzooy:

—Tüg jää may anajty jää yaj'adzu'ada'ñ, chi jayijpnì oy mayjää nimay co anajty yaj'adzuu'ada'ñ. ¹⁷ Co je adzuu'ibì paty, chi quejxy tüg cogapxy huen nicxy huoogixy je tiibì anajty ajcxy yajni'mäy, nimay ajcxy: "Jámgiñ, ti jim yajni'ixiy je caayin uucin." ¹⁸ Chi ajcxy nidüg'ociy yminandacy: "Tun may'ajt meecxcich, ca' y'oyiy nej nyajni'cxibich." Chi je' jayip jää y'adzoy: "Ti njuyich tüg rancho je' copicy jayip nicey n'ixyich,

paady ca' nícx'a'ñich; tun may'ajt meecxcich." 19 Chi jadüg jäy yminañ: "Tí njuyich migoox par huaj yuubi, nícxxy n'oc'ijxmadza'ñich jayijp, paady ca' y'oyiy nej nícxibyich, tun may'ajt meecxcich." 20 Chi jadüg jäy yminañ: "Tim chamni nbicyich, paady ca' oyiy nej nícxibyich." 21 Co je cogapxy yhuimbijty, chi yajnímay je' yhuindzin jadu'n nej je jäy ajcxy y'adzooy huidi anajty oy tí huoy. Huin'it je huindzin ooy yjotmätcoty, chi nímay je ytumbi: "Nícx tzojcyi cajpjoty ma yi jäy ajcxy yöygíxy ñajxcíxy etz ma yi mij tü, e chi huomiinípy pín mdímypaatyp ayoobitijc, yi tzaachíjäy etz huiintzpi." 22 Chi je' ytumbi yminañ: "Huindzin, tí nduñich jadu'n nej tí xyñimäyich, etz jac chiini iñaybejt." 23 Chi je huindzin nímay je' ytumbi: "Nícx ma yi mij niñ mij tü yajmin je jäy ajcxy adzip, huen iich ndijc uch. 24 Chi iich miich nímay co ni tüg yi jäy ajcxy huidi jayijp yajnímay, ca' ajcxy y'adzuu'adípy miid iich."

Nej ooy chípity co Cristo nbanicxim

25 Chi may anajty jäy nícxxy miid Jesúś, chi Jesúś yhuac-huimbijty, nímay ajcxy:

26 —Pen ji pín xypamiiñich, e ooy nígi tzocy yi' ytaj yteedy, yi' ytöxyijc, yi' y'ung, y'ajch o chi', etz nañ ooy nígi tzocy yi' yjugy'ájtin, ca' iich yi' huaad ndiscípulo'adyiijich. 27 Yi jäy ajcxy huidi xypamiimbich huidi iich ndiscípulo'adaanip, copícy yajnaxípy ajcxy ayo'n, jadu'n nipaady nejjihüi ycrudz tí cabíccíxy e nícxxy yajcruudzpeda'ñyii. 28 Co miich ajcxy mmijtiyc mgoja'ñ, chi miich ajcxy jayijp m'ixtaaccíxy e m'a'ixiyygíxy jadu'ñyi

meeñydunaangixy, nej pen miid ajcxy huidi jëbi miid myajmaaygixy je mmijtijc, o peni ca'. ²⁹ Ca' yjécyity co anajty je tijc ti yajpojtzig, chi anajty ca' m'ocjajtni nej myajmayipy, e pinjaty anajty ti xy'ixy, chi ooy xyñixigipy xyajxigipy. ³⁰ Chi jäy ajcxy ymina'nip: "Jadayaabi yëydijc nigoo ti yajtzondägy tijc poch, e ca' ti ocyajmaayñi." ³¹ O huidi rey ji co chona'ñ tziptumbi miid huingbi rey, ¿ca' jayijp huinmayipy pen jëbi chiptuñ miid majc mil jäy, pen je ymidzip miimb miid iipx mil jäy? ³² Ca' yjécyity co je tügpi rey jiguemni anajty miiñ, chi quexipy tüg huingapxpi pijctzohuipy may'ajt ca'ydi yi tzip yjadyii. ³³ Hueñypinity ma miich ajcxy pen ca' m'ixmájtzcixy tüg'óciy tijaty miich ajcxy mmiid, ca' iich yi' huaad ndiscípulo'adyii.

Co je caan ytamtz'ajt ytigooyñi

³⁴ Yi caan ooy yi' y'óity pen ymiid ytamtz'ájtin. Co je caan ytigoy ytamtz'ájtin ca' ji ni ti xücx'ájtin yegipy. ³⁵ Yi caan huidi ti ytigoy ytamtz'ájtin ni ca' y'oybidägnity ma je naax, ni ma je püx huidi aboon'ajtp. Hue' janchtiy yaj'ixjidejtp tibäy. Pinjaty iich n'ayuc xymidohuaanip huen mido'mbicy.

15

Ijxpejt ma je cöbixy huidibi tigooy

¹ Chi ajcxy je yajcuejtpidijc etz pocyjäydijc nimijhuägtay ajcxy Jesús tzach'amidoo'idaani ajcxy je' y'ayuc. ² Chi ajcxy huidi ooy tzachmijpidägy judíojäy ytiy'ajt etz huidi ajcxy yaj'ixpijc Dios ñecy ameech nigapxcixy ni'ojuhygixy je Jesús, chi ajcxy yminañ:

—Yí Jesús pocyjäydijc ajcxy ymigüg'ajtpy, e yi' miid ycaaygixy.

3-4 Chi Jesús jadayaabi ayuc ajcxy yajniimay:

—Huidi jää ji ma miich ajcxy pen ymiiid migo'px cöbixy co ytigoy nidügti, ¿nej ca' yajhui'mipy je mada'px majmocx midaaxpi jím ma ch이나aydac, chi nicxy ixtäy huidi anajty ti ytigoy ixti cooni paadip? **5** Co paadip, chi mic'amy pidägip ma quejycop janch jotcujc. **6** Co yajjädip ma ytijc, chi huomucy ymigügtijc etz ymijiin ymidijc, nımähuipy ajcxy: “Jotcugiyygx miid iich, ti iich ngöbixy nbaady huidi anajty ti ytigooy.” **7** Iich miich ajcxy nimaayb co nañ jadu'n tzajpjoty ooy jotcujc'ájtin nügi miid co tüg pocyjäy yjothuimbity, ca'ydi miid mada'px majmocx madaax tudägypi jää huidi ca' ytundigoy.

Ijxpejt ma je meeñ huidibi tigoy

8 Chi Jesús yjacminañ:

—¿Huidi töxyjäy ji pen ymiiid majc ymeeñ, co ytigooy tüg meeñ, nej ca' jiiñ nöctzohuipy, e ytigihuiipy pedigpi ixtähuipy ymeeñ oñydägy ixti cooni paadipy? **9** Co paady, chi huomucy ymigügtijc etz ymijiin ymidijc, e chi nımähuipy: “Xondaaccix miid iich, ti iich nmeen nbaty huidibi iich anajty ti nyajtigoy.” **10** Jadu'n iich miich ajcxy nımäy co nañ jadu'n Dios y'ängeles ajcxy ooy yjotcújcity co yjothuimbity tüg pocyjäy.

Ijxpejt ma je ung huidibi ymeeñ yajtictay

11 Nañ jadu'n Jesús yjacminañ:

—Tüg yeydijc ymiiid anajty metz ymang. **12** Chi je jacmutzpi nımay yteedy: “Tat, mooygich yi pidägy huidi xypaatpich.” Chi je' yteedy je pidägy

yajhuäcxy. ¹³ Hueeni anajty xii tzuu cujc ñicxy, co je' ymang mutzpi yajmujctay tüg'óciy huidi yi yjé'ajtpy, chi chooñ ñicxy huingnaax huinggajp. Chi jím mic'amy yajtunday yajtigoyday tüg'óciy huidi anajty ymiid. ¹⁴ Co anajty ymeeñ tüg'óciy yajtundäy, chi miiñ tüg mij yuu ma je cajp. Chi ooy je mang mutzpi caayin uucin huit meeñ jayajmay-jajtni. ¹⁵ Chi je' ninicxy tüg jay ma je jimbí naaxjot ymiduna'ñ anajty. Chi yquejxi ma yrancho idzim cuend'ajtpi. ¹⁶ Ooy anajty janijot'aty ycüxa'ñyii miid je pëtztiim huidi anajty idzim y'ojcpy. Chi ni pin anajty ni ti ycamöyii. ¹⁷ Co yhuinma'ñ yajmejch, chi yminañ ma yjot yhuinma'ñ: "Jím janch maytumbi ma iich ndeedy ytijc, ymiid ajcxy jiicxy picy janch may'amy. Iich ya tzach'ayoob miid yuu xii. ¹⁸ Tzonaambich ya, nicxa'ñiich ma iich ndeedy, nimähuibich: Tat, ti ndundigoyich miid Dios tzajpjotypi etz miid miich. ¹⁹ Cham ca' ypadyii miich mina'nip co miich xy'ung'adyíjich. Yajtungich jadu'n nej mdumbidijc." ²⁰ Chi je' choñ, ñicxy ma yteedy. Jeguëgyñi anajty ymiñ co yteedy y'ijxpaati. Chi yteedy ypa'ayogoti, e ñicxy poiyigoy ijpcobadiy. Chi yögminennajxy etz tzücxxy. ²¹ Chi je ung yminañ: "Tat, ti ndundigooyich miid Dios tzajpjotypi etz miid miich. Cham ca' ypadyii nicxy miich mina'ñ co iich miich xy'ung'adyii." ²² Chi je ungdeedy nimay je' ytumbi: "Yajpidzim je huit oybi, mic'amy yajnijeniyygix jada n'ungich, chi mooygix yi ciijiitz etz ycig. ²³ Nicx yajtzoongix yi huaj mang nicxpi, yaj'öccix, chi ngaayim n'uucim e nxiiduunim. ²⁴ Jada n'ungich jadu'n nipaady nejjihuüy anajty ti yögy, e chi ti yjugypicy. Tigooy

yi' anajty e tì yjädy." Chi ajcxy ooy yjotcugiyy.

²⁵ Chi je ymang mijpi camjoty je' anajty. Co yja'ty mihuingon je ytìjc, chi midoy co jää ooy yxüxy etz y'ech. ²⁶ Chi yaaxi tüg ytumbi y'amidooy: "¿Ti yi' túnip játip?" ²⁷ Chi je tumbi y'adzooy: "Ti yjädy m'uch, tì mdeedy yaj'ögy tüg huaj nïcxpi, co ymang tì huimbity juugy." ²⁸ Chi je unggooob ooy yjotmäty, ca' anajty ytigihua'ñ tigoty. Huin'it je yteedy ñibidzimi, ycohuaniiyi co huen tigiy tigoty. ²⁹ Chi je' y'adzooy, nimay yteedy: "Janch micanaag jïmijt iich miich miid nduñ, ni ca' ngapxhuimbityich. Ca' chambaad miich ni xycamooyich tüg pi'ccöbixy jaydëb njotcujc'adipyich nxïidunipyich miid nmigügtijcich. ³⁰ Per co yi mmang tì yjädy huidi oy tì yajtundäy yi ymeeñ miid jibic-huinma'ñ miid jibic töxyjädyjc ajcxy, chi tì myaj'ögy huaj mang nïcxpi miid yi' ycixpi." ³¹ Chi je ungdeedy nimay je' ymang: "Miich ung huinxii ya miid n'ity. Tüg'ociy huidi nmïidich miich yi' mje". ³² Ooy ycopicyity co nxïiduunim etz njotcugiyyim, co yi m'uch jadu'n anajty nej tì y'ögni, e jadachambi tì yjugypicy, tì anajty ytigoy, e cham tì yajpaady."

16

*Je ijkpejt ma je mayordomo huidibi ca' yhuindzin
miduñ tudägy*

¹ Nañ jadu'n Jesús nimay yi' ydiscípulos:

—Jim anajty tügäy comeeñybi, ymiid tüg ytumbi huidi yi' ypidägy cuend'ájtip. Chi oy nimäyii co tüg je ytumbi nigoo anajty tzachyajtuñ je meeñ ma ycapaadyii. ² Chi je huindzin oy yajhuoyii je' ytumbi, chi nimay: "¿Nej jada

co iich jadu'n nimäyijich miid miich ycixpi? Ya yi cuenti cimoydaaygich nej ti mduñ, etz ca' iich miich n'ocjactumbi'adaanin." ³ Chi je pidägy cuend'ajtpi jot'ajti: "¿Ti ndunipich? co yi' nhuindzin xyajpidzima'ñich ma yi ytung. Juttaji ca' njatyich, co limosna nbijctzohuipyich tzöydúmbich. ⁴ Nejhuiybich ti ndunipich jaydëb jää ajcxy xycöbigipyich ma ajcxy ytijc." ⁵ Chi tüg tüg huoy piñ anajty minuuucx'ajtp je' yhuindzin; chi y'amidooy je jayijpi: "¿Jadu'ñyi miich minuuucxy'adyii iich nhuindzin?" ⁶ Chi je' y'adzooy: "Migo'px garafón aceite." Chi nimay: "Matz mnecy, iña' mic'amy, e cojayi' huixchiguípxmajc." ⁷ Chi jadüg nimay: "¿Miich jadu'ñi minuuucxy'adyii?" Chi je' y'adzooy: "Migo'px quipxi'ñ trigo." Chi nimay: "Matz mnecy, cojayi' mida'px." ⁸ Chi je pidägy huindzin capxpaaty je jibicjäybì huidi cuend'ajtp yi' ypidägy co oy yhuinma'ñybaady mij; co jadachambì naaxhuiñjäy huidi ca' mibicy Dios, nigi ajcxy ypëgyity miid yhuinma'ñ, ca'ydi yi jää ajcxy huidi huinjihuiyb Dios ytij'ajt.

⁹ Iich miich ajcxy yam nimaayb migüg'ájtigixy yi jää ajcxy miid yi meeñ huidibi ca' ytimytiijiyity, jigix co je meeñ anajty myajmayajtcixy ji piñ miich ajcxy xycöbigip ma jugy'ajttac huinixiibi.

¹⁰ Je' jää ajcxy huidibi yajxon cuydunam je ané'min huidi hueeni, nañ ycuydunamy je ané'min huidibi mijip. Je jää ajcxy huidibi ca' cuydunaangixy je ané'min huidi hueeni, nañ ca' cuydunaangixy je mijipi ané'min. ¹¹ Pen ca' mjajtcixy nej mgüend'ájtcixipy yi jugy'ájtìn

huïdibí ya naaxhuiñ yajpatp, ¿pín miich ajcxy m'ocyajmihui'mamy je jugy'ájtin je riqueza oybi janchypí? ¹² Pen ca' mjájtcixy nej mgüend'ájtcixipy tiibí mihiú'mgixy huidi huingjäy yje'ajtpy, ¿pín miich ajcxy xymöhuip huidibí ajcxy yjë'ajtpy?

¹³ Ni tûg tumbi ca' jëbí ytuñ miid metz yhuindzin; com tûg je' ixtijipy etz jadûg mijnicxpedipy; o tûg huidi ycapxycöbigipy, etz jadûg ca'. Miich ajcxy ca' huaad mijpidägipy Dios etz nañ jadu'n mijpidägipy yi comeen'ájtin.

¹⁴ Nañ jadu'n midooy jada ayuc yi fariseojäy ajcxy, com ooy anajty ajcxy meeñ adzójccixy. Chi ajcxy ooy nixiici yajxiici Jesús y'ayuc. ¹⁵ Chi Jesús yminañ:

—Miich ajcxy fariseojäy jadu'n mnaybidáacigixy ma jää ajcxy yhuinduu nejjihuïy ajcxy ooy m'oyjäity. Dios ñejhuiydaayb co miich ajcxy miid jibicpi ma mjot mhuinma'ñ. Tijaty huinma'ñ huidi jää ya naaxhuiñ y'oy'ijxyp, Dios ca' yi' oy'ixy.

Je Dios ycötújcín etz je Dios y'ane'mdac

¹⁶ Chi Jesús yjacminañ:

—Je taabi je Juan anajty yjijiity, jii'ajtp anajty Moisés ycötújcín etz je y'ayucnajtzcapxiybi ajcxy y'ixpíjcín. Huin'it tiempo etz ixti jadachambi jadu'n yajnajtzcapxiy je Dios y'ané'min, e mayjää ooy ñaybidáacigixy co ytigihuaangixy ma Dios y'ane'my.

¹⁷ Ca'chípity co je tzajp etz naaxhuiñbi ñajxtähuipy, pero je Dios ycuydundähuamy tûg'óciy jadu'n nej ñecy yminañ. Ni tûgi letra oy mabaad ymúdzity nícxxy ycayajcuyduñ.

Jesús capxtičxy nej ypöcyity co jäy ytöxyijc ixmach

¹⁸ Chi Jesús yjacminañ:

—Huenpinqäity co ytöxyijc ixmach etz ypicy miid huingbi töxyäy, ooy anajty mij pocy tuñ. Nañ huenpinqäity huidiibi pijcp miid je töxyäy huidi ñäy ti y'ixmachyii, nañ mij anajty ypocytuñ.

Je comeeñyäy etz je Lázaro

¹⁹ Chi Jesús yjacminañ:

—Ji anajty tüg jäy comeeñybí ñayxoxyii anajty janch ooy miid oyjatypi huit, etz janch oy ycay y'ügy jabom jabom. ²⁰ Nañ ji anajty tüg ayooobi jäy huidi limosna pijctzoob, hue' anajty yxií Lázaro. Lázaro jabom jabom anajty ycögnäy ma je comeeñyäy ytijc'aguu, janch nibuutzp anajty ooy. ²¹ Lázaro ooy anajty janí'ixy caya'ñ je cayduc tzütztuc huidiibi cäb ma je comeeñyäy ycaybejt. Oy uc anajty ymiiñ yhueyii je ñibüdz. ²² Chi jadu'n yjajti co oy y'o'cní je jäy huidi limosna pijctzoob, chi je ángeles ajcxy yajnicxy Lázaro ma je Abraham yajpaady. Chi je comeeñybí nañ jadu'n y'o'cní, e oy yajnaaxtigíyii. ²³ Chi je comeeñybí jiiby ca'oydactuuby tzaachypí anajty jihuüy, chi mij'ijxy jiguëgy je Abraham etz je Lázaro. ²⁴ Chi je comeeñybí ycapxy janch mic, yminañ: "Apteedy Abraham, iich pa'ayoog. Tun may'ajt quex Lázaro, huen yi' ycihuäx yajxoogy miid ni etz xyajtítzibich ndootz, co iich ooy ayo'n nbaadyich ma jada mij jíin." ²⁵ Chi Abraham y'adzooy: "Oc'ungich, ajihuühui co ti mdzinäy ti mjugy'aty miid mhuit mmeeñ agujc jotcujc, e yi Lázaro ooy ayo'n paty. Jadachambi Lázaro yjotcujc'aty, etz miich jiiby

mbatpy tzaachhypi. ²⁶ E jadügnax, ji tüg mij huoc ma iich ajcxy etz miich ajcxy. Pen iich jim'amy janaxam ma miich, ca' njadipyich, nañ jadu'n miich ajcxy ni pín ca' jadipy nej ñaxipy ma iich nyajpaadyich." ²⁷ Chi je comeeñybí jacnimay Abraham: "Apteedy Abraham, tun may'ajt quex yi Lázaro ma iich ndeedy ytijc. ²⁸ Jim ma iich ndeedy ytijc jim migoox miguëx nmíididyich, huen nicxy yajmídmíydaaccixy, ca'ydi je' ajcxy nañ jadu'n ya minipy ma jada ayoodac." ²⁹ Chi Abraham y'adzooy: "Yi' ajcxy ymíid necy huídibí Moisés etz Dios y'ayucnajtzcapxíiybi ycojaay, huen cuydungixy." ³⁰ Chi je comeeñybí ymínañ: "Janch jadu'n apteedy Abraham. Pen nidüg yi ögpi níicxy ma je' ajcxy, jothuimbidip yi ajcxy." ³¹ Chi Abraham ymínañ: "Pen ca' je' ajcxy mijpidägy Moisés y'ayuc je jécyip etz huídi ajcxy jecy'ajt Dios y'ayucnajtzcapxíiy, nañ ni ca' mibíjccixipy pen nidüg ögpi yjugypicy."

17

Huidibi ooy ycodzigijity co n'agänájxim ma pocy

¹ Chi Jesús nimay yi' ydiscípulos:

—Janch tiy'ajt jadu'n co yminip jääj ajcxy huídi yajhuinma'ñydigoyip yi mayjääj ajcxy miiid aanii. ¡Ay yi' ayoob ajcxy! pínjaty jääj ajcxy yajhuinma'ñydigoyaangixy. ² Nígí y'óyity co ixipy yajyo'cxodzíyii tüg tzaa janch mijpi, e chi yajcöjbijpnaxipy mejyjoty, ca'ydi co yajhuinma'ñydigoyipy jada jääj ajcxy huídibí ixpíjcín hueeni miiid ma Dios

ytiy'ajt. ³ Naygüend'ájtigix miich ajcxy co ca' mgapxtigóoygixipy.

Co m'uch xymidundigooyipy, e chi mgapxhuijip, e pen jothuimbijt, chi mbocymeecxipy. ⁴ Pen m'uch huixtujc'oc xymidundigooy tüg xiiibi, nañ huixtujc oc xyñimiiñ tüg xiiibi, e ymina'nipy: "Ti njothuimbityich", huinmeecxipy miich yi', chi jada' miich huixtujc'oc mbocymeecxip.

Je miibíjcin ymic'ajt

⁵ Chi je apóstoles ajcxy nimay je Huindzin Jesús:
—Yajyeeg iich ajcxy nmibíjcin.

⁶ Chi je Huindzin Jesús y'adzooy:
—Co ixipy miich ajcxy mmibicy Dios jadu'n nej tüg pi'c mostaza pajc, e mnima' ixipy jada paadzim quipy: "Nayyajpidigii, nícx tina' mejyjoty, e xycapxymidoihuip yi'."

Ti huaad tuñ je pín yajcaayb yaj'uuc

⁷ Pen ji miich ajcxy nidüg pín ymíid tüg ytumbi huídi tumb ñaaxjidzitzii o yhuaj cuend'aty, co yja'ty ma mdijc, ¿nej jébi nimay: "Tígi', ixtäg ma mesa etz adzu'at?" ⁸ Hue' janchtiy mnítmähuiipy: "Yaj'oyíiyigich n'adzuu'íbi, co'amedí' mhuit, e xymooygich ngaayin n'uucin. E huin'it miich mgayipy m'ügipy." ⁹ ¿Nej yajnaxipy je' Dioscojuyip miid co je' anajty ti tuñ huidibi yaj'ane'my? Iich minamb co ca'. ¹⁰ Nañ jadu'n miich ajcxy co ti mguydungixy tüg'óciy tiibi Dios xyaj'ane'mgixy, chi mmináangixipy: "Je' iich ajcxy je tumbi huidibi ca'p ycapxpaadyity, jéyi ti ndúngixich huidibi iich ajcxy huaad ndungixy."

Jesús yajtzögy majc jääjibic pützpa'mmiidpi

11 Nicxp jím Jerusalén anajty Jesús, chi ñaxiy ma Samaria etz Galilea ñaymídziba'n'ájtigixy. **12** Co anajty mihuingoñ tüg cajp, chi jíjpcoyöyiý majc jääy pützpa'mmiidpi. Chi ajcxy yhuäcxijpy jíguëgyñi.

13 Chi ajcxy mič ycapxcoody yminaangixy:

—Huindzin Jesús, pa'ayoog iich ajcxy.

14 Co Jesús je' ajcxy ijxy, chi nímay ajcxy:

—Nícx nayguëxiçigix ma yi teedy ajcxy.

Chi jadu'n yjajti, co ajcxy níçixy, chi tüyöyjoty oy chooccixy. **15** Nidügti je' ajcxy co ñay'ijxi co ti anajty chögy, chi nihuimbijty Jesús, ooy Dios jäymech cömay janch ciçiyjot huinijot. **16** Chi je' ycojxtinay'ahuiý ma Jesús ytecymijc, chi pídacpy yhuiñyijp naaxcixy yajnaxy Dioscojuyipy. Samaritanojääy je' anajty. **17** Chi Jesús yminañ:

—¿Nej ca' nimajc miich ajcxy huidi ti mdzooccixy? ¿Ma ajcxy je' janidaxtujcpí? **18** ¿Nej ca' piñ jac yhuimbijty miin jäymedza'ñ cömaya'ñ Dios, jeyi tügpajc ti yhuimbity jada samaritanojääy?

19 Chi Jesús nímay je jääy:

—Pídiig, nícxni. Yi mmibíjcín ti xyajtzögy.

Nej je' yminipy Dios y'ané'min

20 Chi je fariseojääy ajcxy y'amidooy Jesús miña anajty yi Dios ya miñ ya naaxhuiñ y'ane'ma'ñ. Chi Jesús y'adzooy:

—Je Dios y'ané'min ca' je' yminipy jadu'n nej ti yaj'ixy o yajmidoy. **21** Ni mgamináangixipy co cha je' o jím'amy je'. Dios y'ané'min ya je' cham ma miich ajcxy.

22 Chi Jesús nímay yi' ydiscípulos ajcxy:

—Miim je xii je tiempo ma miich ajcxy anajty ooy xyjamiiid' idáangixich tūg xii, e ca' iich miich ajcxy xy'ixipy, iich je jää huidi tzoon tzajpjoty. ²³ Chi jää ajcxy yminá'nip: “Chaa'amy je', je Cristo”, o “Chim'amy je'.” Ca' miich ajcxy yi' mninićxcixipy, e ni mgabanićxcixipy. ²⁴ Co anajty nmiñich jadügtocy ya naaxhuiñ, iich, je jää huidi tzoon tzajpjoty, co iich anajty nmimiñ n'ané'min, jadu'n je'yjadipy nej huidzuc co y'aa'an ma tūg tzajp'ijx e nañ jadu'n y'aa'an jadüg tzajp'ijx. ²⁵ Nañ ooy ycopícyity co jayijp ocpáadibich ayo'n, e chi jada xycalixa'nibich xycatzoga'nibich yi jää ajcxy huidi tzinaayb jugy'ajtp jadachambí tiempo. ²⁶ Com jadu'n nej yjajti jecy'ajty, co je Noé chınaay, nañ jadu'n yjadipy co anajty iich, je jää huidi tzoon tzajpjoty, co anajty nxii ndiempo paty miña anajty nmiñich ane'mbi. ²⁷ Janch caayb janch uucp anajty je jää ajcxy agujc jotcujc co je Noé ytigiiy ma ymijcajoon. Chi je ayo'nduu ymiñ huidi cijx yaj'ötgoydäy je mayjää. ²⁸ Nañ jadu'n yjajti jecy'ajty co Lot chınaay. Je jää ajcxy jim Sodoma etz Gomorra ycaaygixy y'uuccixy yjuuygixy ytooccixy, etz ytijccojcixy. ²⁹ Huin'it xii co Lot chooni jim Sodoma, chi ycäy tzajpjoty jiiñ etz huidi jindzaa miid conhuuidity ytoy, chi cajp ytigoyday. ³⁰ Jadiu'n nej ayo'n yjajti taabi chınaay Noé etz Lot ya naaxhuiñ, nañ jadu'n yjadiiyb ayo'n co anajty nmiiñich jadüg'oc ya naaxhuiñ, iich je jää huidi tzoon tzajpjoty.

³¹ Je huin'it xii huin'it tiempo pin anajty iñaayb ma ytijccop, e ymiiid anajty ypidägy jiiby tigoty, ca' niminagipy nicxy ti yajpidzimy, e huidi jää

anajty jím camjoty nañ ni ca' yhuimbidipy ma ytíjc. ³² Ajihuiygix jadu'n nej Lot ytoxyíjc ayo'n paty. ³³ Tüg'óciy jää ajcxy pínjaty yjugy'ajt tzögam, tigoyípy yjugy'ajt. Tüg'óciy jää ajcxy pínjaty yjugy'ajt tigooyb (míid iich ycixpi), hue' je' yjugy'ajt ypaadípy chögiyp.

³⁴ Iich miich ajcxy nímaayb co je huin'it coodz nimetz jää anajty ajcxy ma cíjx, tüg yajnícxíiyb etz jadüg yajhui'míiyb. ³⁵ Nimetz töxyjää anajty yjijtzcixy, tüg yajnícxíiyb, etz jadüg yajhui'míiyb. ³⁶ Nimetz yéydijc anajty ytungíxy camjoty, tüg yajnícxíiyb etz jadüg yajhui'míiyb.

³⁷ Chi je jää ajcxy huídi ixpijcp Jesúus y'ayuc ymínañ ajcxy:

—¿Ma jadu'n yjadiiyb nej miich tí mína'ñ, Huindzin?

Chi Jesúus ymínañ:

—Ma anajty je ögpi yajpaady, jím yi luud ajcxy níimuga'ñ.

18

Je ijxpejt ma je ayoobítöxyjää etz je juez

¹ Chi Jesúus yajnímay ajcxy tüg ayuc huídijaty ixpijcp ma yi' co ooy ycopícyity Dios nmíbijctzoohuim jabom jabom, ni ca' nmídzipim.

² Chi Jesúus ymínañ:

—Ji anajty tüg juez ma tüg cajp, ni Dios anajty ca' tzigíy, etz ni jää ajcxy anajty ca' huindzigíy.

³ Nañ ma je cajp jím anajty tüg co'ögy ytoxyjää. Je' anajty yminög janam jadzojc ma je juez, nímay anajty: “Nihuaangich ma je nmídzipich.” ⁴⁻⁵ Chi je codung ca' co'adzoy ca' a'ixiy tzojc. Chi je juez

jot'ajti, yminañ jotjoty huinma'ñyjoty: “Oy Dios ca' ndzigiÿich, ni jay ca' nhuindzigiÿich, per com jada co'ögytöxyjäy nügi xychach'amayiÿich, miñ n'ocnihua'ñich, ca'ydi jadüg'oc ymiñ e xyacijxich anajty nmecxtújcin.”

6 Chi je Huindzin Jesús yminañ:

—Mido'mbic miich ajcxy nej je juez jibicjäybí ti nihuañ je töxyjäy co anajty ti yajtzibyii. **7** ¿Nej ca' Dios ūihuaanip yi huidibi ti huin'ixy, huidibi mibijctzoob xiim tzuum? ¿Huäcxibip, nicx ca' tzojc adzooyi? **8** Iich miich ajcxy nimaayb co Dios ūihuänamy mic'amy yi' yjäy. Co anajty nhuimbity ya naaxhuiñ, iich, je jay huidi tzoon tzajpjoty, ¿nej nbáadibich mibijcín ya naaxhuiñ?

Je ijxpejt ma je fariseo etz ma je yajcogüejtpi

9 Jesús ūimiydac je jay ajcxy huidi ci'm ooy ūaygomayyi co ooy y'ojjäity, etz pejxy yi jacjadiyibí jay ajcxy, chi yajnimay ajcxy tüg jihiimbit ayuc:

10 —Mejtz jay ajcxy ytigiiy ma Dios ytijc capxtacpi. Tüg hue' je' fariseojäy, e jadüg yajcogüejtpi. **11** Chi je fariseojäy ytinay'ahuiy ycapxtägy, chachmina'ñ jadu'n: “Dios Teedy, Dioscojuyip yajnajxpich com co ca' iich nbocytuñich jadu'n nej jacjadiii jay ypocytúnngixy, ca' nmeechich, ca' njibicjäyidyich, ca' nmigapxich huingjäy ytöxyijc, ca' nbocytuñich jadu'n nej jada yajcogüejtpi. **12** Mejtz xii n'ityich jaygay tügpi semaan. Chi huen ytím ti nmiiidich ngüejtpiÿich ma Dios majcjaty.” **13** Per je yajcogüejtpi jiguem ytinay'ahuiy, ni ycapät'ixy tzajpcijx, jeyi ycaachtzachcoxy ymina'ñ: “Dios

Teedy, pa'ayoogich, iich pocyjäyich.” ¹⁴ Iich miich ajcxy nimaayb co jada yajcogüejtpi y'idacy ma ytjc ti anajty yajhuinmecxy ypocy, e je fariseojäy ca' yajpocyhuinmecxy. Huenpínity huidi ci'm naygömayipy, Dios yajtzöyduniib; e pinjaty ca' ñaygömayyii ci'm, Dios ycömayiib.

Jesús conucxy je pi'ctijc ajcxy

¹⁵ Chi jääy ajcxy miiđmiñ pi'c'anäg ma Jesús huen nidoñyi. Co je' ydiscípulos ajcxy ijxy, chi ajcxy ojy ungdaj. ¹⁶ Chi Jesús yaaxi ymigügtiç nimay ajcxy:

—Ixmatz, huen yi pi'ctijc xyñimiñich, ca' ajcxy mijipcogapxiygixy, com yi jääy ajcxy huidibi yajpatp ma Dios y'ané'min, jadu'n ajcxy nipaady nej pi'ctijc. ¹⁷ Janch iich miich ajcxy nimäy co hueñypínity huidi ca' cöbijci yi Dios y'ayuc ytiy'ajt jadu'n nej yi pi'ctijc ajcxy cöbijcy Dios y'ayuc ytiy'ajt, ca' yi ajcxy ytigühiipy ma Dios y'ané'min.

Tüg comeen'anäg ymipyägy miiđ Jesús

¹⁸ Chi tüg micijäy y'amidooy Jesús, nimay:

—Miich oyjäybí Huindzin, ¿ti huaad nduñich co iich n'alma nüdzocin paadiipy?

¹⁹ Chi Jesús y'adzooy:

—¿Nej co xytjich oyjäy? Ni pin ya yca'oyjäyity, je'yí Dios tügpajc y'oyjäyity. ²⁰ Miich mnejhuiiyb yi Dios ycötújcin. Ca' mmigapxtigoyipy huingbi töxyjäy, ca' jäyyaj'ögipy, ca' mmeedzip, ca' mmigüg nihuambedipy, yajmi'at mdaj mdeedy.

²¹ Chi je' y'adzooy:

—Ti tüg'öciy nguydundäyich jada cötújcin maabi nyeeçpiidziimyich.

²² Co Jesús jadu'n midooy, chi nimay:

—Tigoy'ijtni ja tüg huidi ca' mduñi. Toocta' tüg'óciy tijaty miich miid, e mo' je meeñ ayoobtijc, huin'it mgomeeñ'adipy jiiby tzajpjoty; miin, e pajamgich.

²³ Co je comeeñybí jadu'n ayuc midoy, chi ooy yjottigoygaty com ooy anajty ycomeeñity. ²⁴ Co Jesús ijxy co je comeeñybí anajty ti yjotmaybicy, chi minañ:

—Ooy chachchípity ytigihuiipy tüg comeeñjääy ma Dios y'ané'min. ²⁵ Jac ca' chípity co ñaxipy tüg camello ma yi xu'ñ yxútiy, ca'ydi co tüg comeeñjääy ytigihuiipy ma Dios y'ané'min.

²⁶ Chi je jäy ajcxy anajty tiibí ajcxy midoogixy Jesús y'ayuc, yminaangixy:

—¿Pin jada' jëbi y'alma paadipy nüdzooocin?

²⁷ Chi Jesús y'adzooy:

—Huìdibí naaxhuiñjääy ajcxy ca' jaty nej yaj'oyihuiipy, Dios jëbi yaj'oyiy.

²⁸ Chi Pedro yminañ:

—Iich ajcxy ti nbidägy n'ixmajtztaaygixy, co nbanicxaangixy.

²⁹⁻³⁰ Chi Jesús y'adzooy:

—Janch iich miich ajcxy nnimaaygixy co yi jäy ajcxy huidi ytijc ixmajtz etz ytaj yteedy, ymiguëx, etz y'ung y'anäg miid Dios y'ané'min ycixpi, ypáadipy ajcxy ya naaxhuiñ nigi oy'ájtin, etz ypaadipy ajcxy tzajpjoty tzinaayin huidi ca' ycixipy ytigoyipy nimina.

Jesús capxypidzimy jadüg'oc co y'öga'ñ

³¹ Chi Jesús huodzon je nimajmetzpi, nimay ajcxy:

—Jadachambi tzoc jámim jím Jerusalén. Nguydunaamyich tüg'óciy jadu'n nej yi Dios y'ayucnajtzcapxiybí ajcxy jaybejty jecy'ajty miid iich ycixpi, iich, je jää huidi tzoon tzajpjoty. ³² Chi nyajciyega'ñich ma je romano gobernador, xycamij'ixipy xycamijpidägibich ajcxy. Xyójibich xyhuindzújibich xyjjptzújibich ajcxy. ³³ Xychaachytunipyich ajcxy, xyaj'ögibich ajcxy, e codugiig xii njugypigipyich jadüg'oc.

³⁴ Chi yi majmetzpi ajcxy ni jadu'nyi ca' huinjihuiiy ajcxy nej yhuimbidzimy Jesús y'ayuc. Yüch anajty jada ayuc miid yi' ajcxy ycixpi, paady ca' huinjihuiiy nej anajty yajniamaaygixy.

Jesús yajhuindicxígy tüg huintzpi jím Jericó

³⁵ Chi jadu'n yajti co Jesús mihuingoñ je cajp huidi yxii Jericó, chi tüg huintzpi anajty iñäy tüba'áy pijctzoy anajty limosna. ³⁶ Co midooymayjäy ñaxy, chi je' yajtiy:

—¿Pin yi' ñajxp?

³⁷ Chi ajcxy nímay co Jesús nazareno najxp.

³⁸ Huin'it je huintzpi mic yminañ:

—Jesús, David y'ap y'oc, iich pa'ayoog.

³⁹ Je jää ajcxy huidi anajty jayijp nícxp ooy ojy je huintzpi, nímay co huen amoñ. E je' nígi mic yminan'ídich:

—David y'ap y'oc, iich pa'ayoog.

⁴⁰ Chi Jesús ytinayxijpy oy yajhuoyii. Co je' jím ymejch, chi amidoj, nímay:

⁴¹ —¿Ti mdzojcpy nduniipyich miid miich?

Chi je' y'adzooy:

—Huindzin, yajhuindicxíccich.

⁴² Chi Jesús minañ:

—Huindicxíg, yi mmibíjcín ti xyajtzögy.

43 Chi je huintzpi mic'amy yhuin y'ijxíggy, chi panícxxy Jesús, chi ooy jäymejch cömay yi Dios. Cham tüg'óciy je cajp jääy co ajcxy jadu'n ijxy, nañ ycömay yjäymejtz yi ajcxy Dios.

19

Jesús mii d Zaqueo

1 Co Jesús ytigiiy jím Jericó, ñajxy cajpcujc anajty. **2** Chi jadu'n yjajty jím anajty tüg jääy hue' anajty yxii Zaqueo. Hue' je' anajty yajcogüejetpi huindzin, e comeen anajty. **3** Ooy yi' anajty tzach'ixa'ñ Jesús, nejhuihua'ñ piñ jääy je', chi ca' jajty nej ixipy, je' co anajty ñaxity, etz co anajty ooy mayjääy jím. **4** Chi je' ñicxy poyiggayiip, chi ypejty ma tüg sicómoro quipy, yco'ijxnaxa'ñ co anajty Jesús jím ñaxy. **5** Co Jesús jím ymejch, chi pätiijxy je Zaqueo, e nimay:

—Zaqueo, tzojc minac, com copicy co nicxy njättaga'ñich ma mdijc.

6 Chi je' yminajty janch jottigoy, e jotcujc cöbijcy Jesús. **7** Co jadu'n ijxy, chi je mayjääy ajcxy nigapxy ni'oijiygixy Jesús, yminaangixy:

—Ti ñicxy jättacpi ma tüg pocyjää ytiyc.

8 Chi Zaqueo ytinayiggay, nimay Jesús:

—Huindzin Jesús, cha je' je njugy'ajtich huidi cup nbijc-huäcxamaayich nmöhua'ñich ayoobítijc. Pen ti iich nyajcuejtnaxy, nyajhuimbidipyich midaax jadu'nyi.

9 Chi Jesús yminañ:

—Jadachambi jada jääy ma jadayaabi tijc ti y'alma ñüdzögy, com co yi' nañ jadu'n Abraham y'ap'adyii y'oc'adyii. **10** Iich, je jääy huidi tzoon

tzajpjoty, tí nmiiñich ya naaxhuiñ co n'ixtähuibich etz nyajnidzögibich tiibí anajty ytigooy.

Je ijkpejt ma je majc i meeñ

¹¹ Co je jää ajcxy midooy jadu'n, chi Jesús jacyajnimay ajcxy tüg ayuc, com ytimymihuingónip anajty Jerusalén, etz je jää ajcxy tzachhuinmaaygíxy co Jesús mic'amý anajty pidäga'ñ y'ané'min. ¹² Chi Jesús yminañ:

—Tüg micjäy, comeeñjäy anajty, ñicxy ma tüg naaxjot jiguembí, ñicxy anajty ytungbicy co rey'ada'ñ, e chi anajty yhuimbidaani. ¹³ Chi je micjäy mijhuooy nimajc ytumbí, chi moy ajcxy majc meeñ nidüg nidüg, chi ajcxy nimay: “Meeñ yaj'ung'ájtcix ji ixti cooni iich anajty nhuimbityich.” ¹⁴ Chi je ymigogajp ajcxy ca' anajtyixa'nyii ajcxy je comeeñybí, chi ajcxy yajpaguejxy huingapxpi ma anajty je comeeñybí ñicxy, chi je huingapxpi yminañ: “Ca' iich ajcxy ndzocy co jada comeeñjäy rey'adipy ma iich ajcxy.” ¹⁵ Chi jadu'n yajajty co je comeeñjäy yhuimbijty tí anajty yreytigíy. Chi oy yajhuoyii je ytumbí ajcxy, je huidi anajty je meeñ tí yajmihui'mgíxy, nejhuíhua'ñ anajty jadu'ñi tí yaj'ung'ajtcixy je meeñ nidüg nidüg. ¹⁶ Chi tüg jayíjp ymiñ yminañ: “Huindzin, yi meeñ majcjadu'ñi tí nyaj'ung'atyich.” ¹⁷ Chi je rey y'adzooy: “Ooy miich oy mduñ. Jadu'n nej tí mgapxycöbicy miid huidi hueeni, cham m'ané'mipy majc ciudad.” ¹⁸ Chi je mimetzpi ymiiñ, yminañ: “Huindzin, yi mmeeñ migoox jadu'ñyi tí nyaj'ung'atyich.” ¹⁹ Chi je rey nimay je mimetzpi: “Cham m'ané'mipy migoox ciudad.” ²⁰⁻²¹ Chi je midugüigipi ymiñ, yminañ: “Huindzin,

cha je mmeeñ huidi ti nm̄i'ityich, ti nyujcp̄icyich ma tūg paayi. Ndziḡiybich miich co miich mjäy'aty ahua'ñ, myajpidigtäy huidi ca' mjë'adyii, nañ mdzijcpy huidi ca' ti mnipy." ²² Chi je rey yminañ: "Miich jibic ti mduñ, cham ndiyduna'ñ miid mḡim'ayuc ycixpi. Miich mnejhuiyb co nyajpidig'yich huidi ca' një'adyiich, e ndzicyich huidi ca' ti nnibyich. ²³ ¿Nej co ca' ti mbidägy iich nmeeñ ma je banco, jigix co ixyipy nhuimbityich, may meeñ ixyipy xycidigi'yich miid meeñ'ung?" ²⁴ Chi je rey nimay huidi anajty ajcxy j̄imip: "Piçi ajcxy yi' ymeeñ, etz mooygixy yi' t̄ibí meeñ yaj'ung'aty majc jadu'nyi." ²⁵ Chi je jay ajcxy y'adzooy: "Huindzin, ymiid yi' cham majc jadu'nyi meeñ." ²⁶ Chi je rey y'adzooy: "Iich minaam co tūg'óciy p̄injaty miid, jacyajmöhuip; e huidi ca' ti miidity, oy jamiidity yajpijctähuiip huidi ymiid. ²⁷ Nañ jadu'n ajcxy je nm̄idzipich huidi ca' anajty tzojccixy co iich nrey'adipyich ma yi' ajcxy, yajmiingix ya, yo'cpujxtutaaygix ma iich nhuinduu."

Jesús ytiḡiy Jerusalén

²⁸ Co Jesús jadu'n ym̄inanday, chi choñ j̄im, n̄icxy Jerusalén. Jesús jayijp anajty ytüyöy ma je mayjäy. ²⁹⁻³⁰ Jadu'n yjajty co j̄im yja'ty mihuingon Betfagé etz Betania ma je cop huidi yxii Olivos, chi Jesús quejxy metz ydiscípulos, nimay ajcxy:

—Níxcxix ma yijiibí cajp huidi ji huingon. Co ajcxy mgajptuḡihuip mbáatcixipy tūg burro mang ycochochity, huidi ca' ni p̄in yaj'iñaayñi. Mgoguejtúutcixipy, etz mmimíingixipy. ³¹ Pen j̄im p̄in xy'amidoogixy, ¿nej co yi burro mgoguejtüdy? Chi

ajcxy jadu'n m'adzohuipy: "Je nhuindzinich jím tzojcp."

³² Chi je' ajcxy ñicxy huidi Jesús yquejx. Chi ajcxy paty je burro jadu'n nej Jesús anajty ajcxy ti ñimäyii. ³³ Jim anajty ajcxy je burro mang coguej-tutcixy, co ñihuindzin ñimaayi ajcxy:

—¿Nej co yi burro mang mgoguejtuutcixy?

³⁴ Chi je' ajcxy y'adzooy:

—Je nhuindzinich jím tzojcp.

³⁵ Chi ajcxy huijtz miñ je burro ma Jesús. Chi ajcxy jibe'ñ miid yhuit, chi ajcxy Jesús ya-jburripejty. ³⁶ Co Jesús anajty ytüyöy, chi je mayjäy ajcxy yhuit ye'pcixy tüguc. ³⁷ Co ajcxy mihuingoñ je minac ma je cop huidi yxii Olivos, chi tüg'óciy je mayjäy yjotcugiyday, e ytigiiy ajcxy ooy alabanza iibí Dios ojadajtpi miid je mij huinma'ñ ycixpi co anajty ti íjxcixy huidi anajty Jesús ti tuñ.

³⁸ Chachminaangixy:

—¡Capxpaady je rey huidi miimb miid Huindzin Dios yxii ycixpi! ¡Jotcujc'ajt jiiby tzajpjoty etz cömáyin ma Dios!

³⁹ Huin'it nijéjity fariseojäy huidi anajty ajcxy jiiby jääy agujc nímay ajcxy je Jesús:

—Oj yi mjäy ajcxy.

⁴⁰ Chi Jesús y'adzooy:

—Iich miich ajcxy nímaayb pen yi' ajcxy amomb, yi tzaa tigihuiip mic capxp.

⁴¹ Co Jesús yja'ty jím mihuingon Jerusalén cajp, e co ijxy, chi yaaxy miid je cajpjäy ycixpi. ⁴² Chi Jesús ymínañ:

—¡Pen mhuinjihuipy ixyipy miich ajcxy nej mbáatcixipy mjotcujc'ájtìn jadachambi xii tiempo!

Yüch jada tiy'ajt cham ity ma miich ajcxy, ca' huaad m'íjxcixy. ⁴³ Minip je xii je tiempo ma miich ajcxy je mmidzip ajcxy xyajjüdugipy mgajp miid tzaamacxy, e tziptunipy ajcxy miid miich, yajxon xyajco'adugipy ajcxy jühuidity ma je mgajp. ⁴⁴ Xyñigidaagoodip mdzaaboch ni'ung ni'anäg, ni ca' yhuí'mip tzaagop tzaamacxy, jadu'n yjadipy com miich ajcxy ca' mnejhuíy je tiempo mina je Dios xyñigidägy.

Jesús yajpidzimy je jibicjäydijc ma Dios ytijc

⁴⁵ Chi Jesús ytigíiy ma Dios ytijc yajpidzimday tüg'óciy jäy huidi anajty jiiby ajuuyb adoocp. ⁴⁶ Chi Jesús nimay je jäy ajcxy:

—Jadu'n mina'ñ ma jaybétyity: “Ich ndijci tzajpcapxycapxtägi'ñ yi'.” E miich ajcxy hue' mhuaangixy jadu'n nej meetzpi y'ang.

⁴⁷ Jesús anajty yaj'ixpijc jabom jabom ma Dios ytijc, chi je teedy tungmiidpi, etz huidi ajcxy yaj'ixpijcp anajty Dios ñecy, etz mijjäydijc ajcxy nihuinmayíygixy co yaj'ögaangixy Jesús. ⁴⁸ Chi ajcxy ca' ni nej mihuinma'ñybaty nej yaj'öccixy, com tüg'óciy jäy anajty ooy tzach'amidoo'ijt Jesús y'ayuc.

20

Jesús ycotújcín

¹ Chi jadu'n yajajty tüg xii anajty Jesús yaj'ixpic y je cajpjäy ma Dios ytijc, capxhuäcxy anajty oybi ayuc. Chi ñimiini je teedy tungmiidpi ajcxy etz huidi ajcxy yaj'ixpijc Dios ñecy etz mijjäydijc ajcxy.

² Chi ajcxy migapxy Jesús nimay:

—Yajnímaaygich, ¿ma cötújcín ti mbaady co jääy myaj'ixpícy ya ma Dios ytíjc? ¿Pín je' tíibí xycötujc möy?

³ Chi Jesús y'adzooy:

—Ích nañ jadu'n nyaj'amidoohuamy ích miich ajcxy tüg ayuc, e m'adzóogixip. ⁴ Co Juan (je Bautista) jääy yajníibejty, ¿pín je' cötújcín moy, je Dios tzajpjotypi o jääy ajcxy?

⁵ Chi ajcxy ytigíiy huinmay'ahuídijtpi ñayñimáayigíxy miñ xyipy:

—Pen minaaním co tzajpjoty choñ je Juan ycotújcín, Jesús xyñimaayimip ya: “¿Nej co ca' miich ajcxy mijpidacy yi' y'ayuc?” ⁶ Pen minaaním ajt co jääy cötújcín moy je Juan, chi tüg'óciy cajpjäy tzojc xycögädzim, com ymibijcpy ajcxy co yi' Juan, Dios yi' y'ayucnajtzcapxiiybi.

⁷ Chi ajcxy y'adzooy co ca' ajcxy nejhuiygíxy pín Juan ti quexyii. ⁸ Chi Jesús nímay je' ajcxy:

—Ích nañ jadu'n ca' nigapxa'ñich pín ti xycötujcmöyích.

Je ijxpeit ma je tumbidíjc ajcxy jibicjäybi

⁹ Chi Jesús ymíinandacy yajnímay tüg'óciy je jääy ajcxy tüg ayuc, ymínañ:

—Tüg jääy pídac ycam, chi yajpijctzoy ytumbidíjc, co anajty chona'ñ ñícxha'ñ jiguem jecy jecy. ¹⁰ Co cosecha paty, chi quejxy tüg ytumbi ma je ytumbidíjc, huen cimöyii huidibi je' anajty paatip. Chi je ytumbidíjc huinhuojpy jiiphuojpy je quejxyöybí yajhuimbijty ca' ni ti mooy. ¹¹ Chi huingbi ytumbi quejxy, nañ jadu'n ajcxy je' tuñ, huin'ojy jiip'ojy ajcxy, yajhuimbijty ajcxy, ca' ajcxy ni ti mooy. ¹² Chi midugüigpi

ytumbi quejxy, nañ jadu'n ajcxy je' yajtzaachiyy etz yajhuimbijty ajcxy.

¹³ Huin'it je camuuuxycam huindzin yminañ: “¿Ti nduniipyich? Ocquejxyich nmang huidibi ooy ndzocyich. Ca' jécyity co ajcxy ixipy nmangich, yajmij'adipy ajcxy.” ¹⁴ Chi je ytumbidijc co ajcxy ijxy je' yhuidzin ymang, chi ajcxy huinmaygoty nayñimáayigixy miñ xyipy: “Ti ymiñ je cogam ymang, yi' je' jada cam jedaanip. Tzoc yaj'o'cim jigix iich ayt jada cam një'ajtim.” ¹⁵ Chi ajcxy je cogam ymang yajpidzimi camjoty, chi ajcxy yaj'o'cy.

Chi Jesús y'amidooy:

—¿Ti jada' ytunipy je cam huindzin? ¹⁶ Minip je', miñ yajtigoydäy je ytumbidijc ajcxy, e chi je' je ycam yegipy miid huingbi tumbi.

Co je jäy ajcxy jadu'n midoy, chi ajcxy yminañ:

—Ni catzogipy Dios, nicxy jadu'n njajtim.

¹⁷ Chi Jesús huindicxpejty je mayjäy nimay ajcxy:

—¿Ti tijamy huidi yjaybétyip ma Dios ñecy?

Jadu'n:

Je yeydijc huidi je jäy ajcxy ca' anajty tzocy, ti Dios pidacy mij'anembi. Tim jadu'n nipaady nejihuüy je tzaa oyjatypi huidibi je pojtzpidijc ajcxy ca' yajtuna'ñ, je' oy ti yhui'mni ma anajty yjaccopícyity.

¹⁸ Pinjaty ca' cöbiga'ñ jada mij'anembi, ayo'n ypadamy, tim jadu'n nipaady nej jihuüy jim ycijxciday ma je tzaa nicx e tijhiütz yajtähuiipy; e pen je tzaa nügidagoty, je' ajcxy janch jaam püx nicxy yjajtcixy.

Yajnidiiygixy pen jëbi cogüéjtin yajyecy o pen ca'

19 Je teedy tungmiīdp̄i etz hūdi ajcxy yaj'ixpīc Dios ñecy ooy anajty nihuinmayiīgixy madzaangixy je Jesús mīc'amy, co ajcxy huinjihuiy co Jesús nimiydáacigixy mīid je jihuimbit ayuc, e chigiiyb anajty ajcxy je cajp jäy. **20** Chi ajcxy chachhuinmañ'ixtaaygixy nej huaad xīgixy Jesús, chi quejxy ajcxy ijk'ijtp̄i ma Jesús yajpaady hūdi naybidaacip̄ janch ypaat tudägyjäy; chi amidoor'íjtcixy Jesús y'ayuc hūdi mīid xīhuaangixy, chi cīyegaangixy ma je gobernador. **21** Chi je ijk'ijtp̄i ajcxy y'amidooy Jesús nimay ajcxy:

—Huindzin, nejhuiiyb iīch ajcxy co miich m'ayuc ooy y'óyity, etz myaj'ixpicy yajxon, ca' huin'ixpety jäy myaj'ixpicy, etz myaj'ixpicy Dios ytiy'ajt nej jäy jëbi huaad chınaaygixy. **22** ¿Nej copicy iīch ajcxy migüedipy je César je romanojäy mī'ane'mbi, o ca'īji?

23 Chi Jesús huinjihuiy yī ajcxy yjibic-huinmañ̄, paady ajcxy nimay:

—¿Ti co miich ajcxy xyjot'ixy xy-huinmañ̄'ixy ich? **24** Yaj'ijxcich tūg meeñ. ¿P̄in y'ahuinax etz p̄in yxii mimb ma jada meeñ?

Chi ajcxy y'adzooy:

—Yī César.

25 Chi Jesús nimay ajcxy:

—Cuet ma César hūdi César paatip, e ma Dios hūdi Dios paatip.

26 Ca' mīmadacy ajcxy nej tzu'íjxcixy ma mayjäy yhuinduu. Chi ajcxy ooy huinmaay jadu'n nej anajty Jesús ti y'adzóohuigixy, chi ajcxy amoñyi.

Yajnidiiygixy je jugy'ájtin ycīxpi

²⁷ Chi ñija'tti Jesús tüg saduceojäy, e yi' saduceojäy ajcxy yminañ co jay ögy ca' y'ocjuyujcni. Chi je' yajtiy:

²⁸ —Huindzin, Moisés jaybety ma yi' ñecy, je jécyip, co tüg yëydijc ytöxyijc yajhui'my ix'ögp, e ca' ymang ti paatcixy. Jëbi je yëydijc y'uch miidtzinäy je töxyjäy jaydëbi yaj'ung'ixip miid y'ajch ycixpi. ²⁹ Jadu'n anajty tügpic yäy, nihiuxtujc ajcxy ytügquëx'ájtcixy, ac yëydijc ajcxy. Je mijpi miidtzinay töxyjäy, chi ix'o'cy, e ca' ymang paty. ³⁰ Chi je mìmetzpi ypijcy miid je töxyjäy, e ni ca' ajcxy ung paty. ³¹ Chi je midugügpi ypijcy miid je töxyjäy, e jadu'n je nihiuxtujcpi miidtzinay ajcxy je töxyjäy, ix'o'cy ajcxy, ni ca' ajcxy ung paty. ³² Chi nañ jadu'n je töxyjäy y'ögni. ³³ Co anajty je nihiuxtujcpi jugypijccixy, ¿huidi jada' octöxi'c'adiiyb je töxyjäy? Com nihiuxtujc ajcxy ti töxyijc'ájtigixy.

³⁴ Chi Jesús y'adzooy:

—Jadachambi jay pijccixp, ñaymooyigixy y'ung huen pijccixy. ³⁵ Je jay ajcxy huídibí paatip anajty chinähuip ma je tiempo huídi mimbi co ögpí yjugypijccixipy, ni ca' ajcxy ypijipy, ni ca' ajcxy ñaymóoyigixipy y'ung huen pijccixy. ³⁶ Co jay ajcxy yjugypicy, chi ca' huaad y'ögciyx jadüg'oc, quipxyjaty ajcxy miid je ángeles ajcxy, e Dios yi' ajcxy ung'adiib co yjugypigipy miid jemybi jugy'ájtin. ³⁷ Janch co yi' ögpí yjugypigipy, jëbi mbaadip je tiy'ajt ma Moisés ñecy ma jadu'n yjaybetyity, je taab anajty aay'ujtz ytoy, co je Huindzin Dios migapxy Moisés, nimay: "Tich Abraham yDios, Isaac yDios, Jacob yDios." ³⁸ Je ögpí ca' miidity Dios. Je jay ajcxy huídi juugyip janchtiy ajcxy

ymiid Dios, com co miid Dios ycixpi tüg'óciy jäy ajcxy ymiid yjugy'ajt.

³⁹ Chi jäy ajcxy huidi yaj'ixpijcp Dios ñecy nimay Jesús:

—Oy ti m'adzoy, Huindzin.

⁴⁰ Ca' ajcxy ocjajtni nej jac nimáaygixipy.

Pin je' y'ung je Cristo

⁴¹ Chi Jesús je' ajcxy nimay:

—¿Nej co miich ajcxy mina'ñ co Cristo David y'ap y'oc? ⁴² David ci'm mina'ñ ma je Salmo necy:

Yi Huindzin Dios nimay iich nHuindzin: “Ina' ya a'oy'amy ma iich.

⁴³ Ixti cooni anajty miich mmidzip ti nmimadactäyich, jadu'n nej jihuüy ti nbidägyich yi mmidzip ma miich mdecypocxpejt.”

⁴⁴ Co David yxiimoy Cristo iich nHuindzin, ¿nejtz yi' co y'ap'adyii y'oc'adyii?

Jesús xi'y je escribas ajcxy

⁴⁵ Chi tüg'óciy cajpjäy jim anajty y'amido'ijtcixy co Jesús nimay je' ydiscípulos ajcxy:

⁴⁶ —Naygüend'ájtigix miid yi' escribas ajcxy ydiscípulos, co ajcxy ooy tzojccixy yhuididaangixy miid yhuit oyjatypi, ooy ajcxy tzojccixy co huen capxhocxyii ma jäy y'amugiy, e ooy ajcxy tzojccixy yi cödumbi iñaybejt ma naymujctac, etz ooy ajcxy tzojccixy cödumbi iñaybejt ma jäy ajcxy yxiidungixy.

⁴⁷ Chi ajcxy yajcijxtayi yi co'ögytöxyjäy ypidägy, e tungixy ooy jecy tzajpcapxycapxii ma jäy yhuinduu. Yi jadu'mbi jäy ajcxy nügi ajcxy Dios chaachytuniiyb miid ypocy ycixpi ca'ydi jacnipin.

21

Je ayoobitöxyjäy co'ögypi y'ofrenda

¹ Jiiby anajty Jesús ma Dios ytijc co ijxy comeeñyjäy may'amy ofrenda pidaaccixy ma meeñygaax. ² E nañ ijxy co tūg co'ögytöxyjäy pidägy anajty metz pi'cmeen. ³ Chi Jesús yminañ:

—Janch iich miich ajcxy nimäy co jadayaabi co'ögytöxyjäy ayoob jac anaxy jada, ti pidägy ofrenda ca'ydi jacnipin. ⁴ Tüg'óciy comeeñydijc ajcxy ypidacyp ma ofrenda je meeñ huidi conajxp. Jadayaabi co'ögytöxyjäy ti pidägy huidi anajty ñigayamy.

Jesús yminañ co je Dios ytijc yhuindigoya'ñ

⁵ Nijejity jääy co ytigiiy ma Dios ytijc nimiydacy ajcxy co Dios ytijc ooy chach'oy'oydúñity miid tzaa oyjatpyi, e miid tiibi jiiby yojxcixy. Chi Jesús yminañ:

⁶ —Tüg'óciy jada huidi ajcxy m'ijxpy ma Dios ytijc, minip xii tiempo mina jada nícxy yhui'my tajxit jada tzaa, ca' ma pochycop.

Je tiy'ajt ma ca'ni naaxhuiñybicycixa'ñi ytigoya'ñi

⁷ Chi ajcxy y'amidooy Jesús:

—Huindzin, ¿mina jada jadu'n ytuniiyb yjadiiyb nej miich ti mmminañ? ¿Ti tiy'ajt ji yaj'ixip co jada anajty jadu'n ytuna'ñyii yjada'ñyii?

⁸ Chi Jesús y'adzooy:

—Ix mgayajhuin'ningix. Ooy mayjäy yminañ ñaybidägáanigixy co je' ajcxy je Cristo, yminañ ajcxy: “Iich je' je Cristo; huingóniñ anajty je xii je tiempo mina je naaxhuiñybicycixa'ñi ytigoya'ñi.” Ca' ajcxy axam mbanicxiipy. ⁹ Co miich ajcxy

ayuc midohuipy co jää chachchiptungixy, e ñayñibidicigixy, ca' mdzigiiygixipy, com ooy ycopicity co jada jadu'n jayijp ytuniiyb yjadiiyb, ca'nan hue' je' anajty tim cijxp tim tigooyb (je naaxhuiñyb).

10 Chi Jesús yjacminañ:

—Nayñibidägiib naax cajp miid huingbi naax huingbi cajp. **11** E minip mic'ujx, etz mij yuu mij pa'm xii yaa. E jadiib mij'adzigiñ, etz ooy ijxpejt huidi qüexigip tzajpcíxy.

12 Ma ca'ni anajty jadu'n jadyii, xypahuidijtcóotcixipy jää, xymájtzcxipy, xyciyejcixipy ma judío jää ñaymujctac. Chi jää ajcxy xypidägipy pujxtigoty, xyajniçxcixipy mach ma rey etz ma gobernador ajcxy yhuinduu. Jadu'n jää ajcxy jibic xytunipy miid miich ajcxy com co anajty ti xymijpidáaccixyich. **13** Miich ajcxy tiy'ajt myegipy miid iich nxii ycixpi. **14** Co jää ajcxy yxihuipy ma codungdijc, ca' ni nej ajcxy mjot'adiiyb, ni ca' ajcxy mhuinmayipy nej m'adzoogixipy. **15** Nyegipyich ayuc etz tiy'ajt nej huaad mmidzip m'adzoogixy. Ca' mmidzip ajcxy jadipy nej xy'adzoogixipy, e nej xyjacxiñgixipy. **16** Miich ajcxy mgi'mdeedy, mgi'm'uch, mgi'm'ajch, etz mgi'm ajuugy amigüg xyciyejcixipy ma cötujctac. Nijéjity miich ajcxy m'ögipy miid co anajty ti mmijpidáaccixy iich n'ayuc. **17** Mayjää ajcxy ca' xy'ixaanipy xychogaanipy miid co anajty ti mmijpidáaccixy iich nxii. **18** Ni tüg miich ajcxy mgöhuay ca' ytigoyipy. **19** Pen ooy ajcxy mmecxtucy, chi m'alma ñidzögipy huiniixii.

20 Co ajcxy m'ixipy Jerusalén anajty ti ñaducy miid ymidzip, huin'it ajcxy mnejhuïhuipy co huingon je'anajty ma yhuindigoyaani. **21** Huin'it tiempo je jay ajcxy huidi jim Judea naaxjot yquéecixipy ñícxixipy ajcxy yuugjoty, etz je jay ajcxy huidi Jim Jerusalén queegipy ajcxy, etz je jay ajcxy huidi camjoty ca' huaad y'occajptigiiyñi ma je Jerusalén cajp. **22** Je tiempo mina yjadiib ayo'n miid co anajty judío jay ti ytundigooygixy, je' jada yajcuydundaayb jadu'n nej yjaaybetyity ma Dios ñecy. **23** ¡Ayoob yi töxyäy ajcxy huidi anajty ung tzim'ijtp huin'it xii, etz huidi anajty miid y'ungma'xung! Ooy jadiib mij ayo'n ya naaxhuin etz tzip éjcín ma jada cajp. **24** Nijéjity ajcxy y'ögipy tzipjoty, e nijéjity yajnicxip tzumy mach ma huingbi cajp huingbi naax. E Jerusalén naxmihuägiydähuiib yi jay huidi ca' yjudiojäiyity, minipy je tiempo mina anajty Dios yajcixaani yajtigoyaani yi' ajcxy y'ané'min.

Nej jada' yminipy je Dios y'ung

25 Huin'it xii huin'it tiempo quëxigip ijxpejt ma xii po' etz ma yi madza', ya naaxhuiñ ooy jay ajcxy jotmay miid'idiipy. Je jay ajcxy ooy chigihuipy yjihuïhuipy yhuinmay'ahuiddidipy ajcxy ooy, miid je mejy ycixpi co anajty chachpidigy chachnögy chachmina'ñ. **26** Yi jay ajcxy anucxi'ñ yajcidahuuib co anajty ajcxy ixo nej yjadyii huindu'mybí naaxhuiñ; e huiddijaty mic'ajt yajpatp jiiby tzajpjoty yuctähuiipy yi'. **27** Huin'it miich ajcxy xy'ixipyich, iich je jay huidi tzoon tzajpjoty, nmiiñich jocjoty miid je nmic'ajtich, nmiiñich miid iich ngötújcin etz iich n'oy'ájtin mijpi. **28** Co je ayo'n tiempo

jadu'n yjatzondägipy, chi mba't'íjxcixipy com huin-goniñ anajty mīna Dios xyñihuáangixipy xycokuáangixipy.

29 Chi Jesús yajnímay ajcxy tūg ayuc, ymīnañ:

—Ijxcix yi higueri etz tūg'óciy quipy, **30** co yhuamígy huin'it miich ajcxy nejhuíy co ti yhuin-goni mīna ypottigiiyñi. **31** Tím jadu'n nej miich ajcxy ijxpejt mbicy ma higueri quipy co pottiempo ytigüyñi, nañ jadu'n co miich ajcxy m'ixipy je ijxpejt tzajpcíxy jadu'n nej yam nyajnímaaygíxy, mnejhuíhuípy ajcxy co huingónip je tiempo mīna Dios y'anemáñ ya naaxhuiñ.

32 Janch nímaaybich miich ajcxy co jadu'n yjadiiyb ytuniiyb jayíjp, ca' anajty o'ctäy je jäy ajcxy huídibit zinaayb jugy'ájtcixyp jadachambí xii tiempo. **33** Yi tzajp etz naaxhuiñybi naxip tigoyíp yi'. Ich n'ayuc ca' ñaxípy ytigoyípy ni camina.

34 Naygüend'ájtigíx miich ajcxy ca' mnijot'ájtcixy yi jocnii yi mügiñ, etz yi tzinaayin jugy'ájtin, jígíx ca' ajcxy xyniminípy jotecomoñyi je ayo'n xii je ayo'n tiempo. **35** Timetiini minípy je ayo'n tiempo miid jäy ajcxy ycixpi huídi ya tzinaayb ma tūg'óciy naax-huiñybi. Tím jadu'n nej tūg iyujc ayo'nbaady co timetiini yajtuxuuch. **36** Ni'ixi' ijtcix, mibijctzoogíx Dios, ca'ydi ayo'n ajcxy mbaatcixy huídi jadaanip, jígíx jiiby myajpáatcixipy tzajpjoty ma iich nhuinduu, iich, je jäy huídi tzoon tzajpjoty.

37 Xíim anajty Jesús yaj'ixpícy ma Dios ytíjc, e coodz anajty chooñ ñicxy jím ma cögop huídi yxii Olivos. **38** Jabom jabom jopy jopy ñiminyii tūg'óciy cajpjäy jiiby ma Dios ytíjc tibäy co y'amidoor'idaani ajcxy Jesús y'ayuc.

22

Xiicyöygixy capxyöygixy nej huaad Jesús májtzcixy

¹ Huingon anajty je xii mina jääy tzajcaagy caaygixy huidi ca' ylevadura miidity, huidi jääy ytijpy pascua xii. ² Chi je teedy mijtungmiidpi etz je escribas yhuinma'ñ'ixtaaygixy nej ajcxy ocyaj'ögipy Jesús. Chigiiyb anajty ajcxy je cajpjäy.

³ Chi je mujcu' ytigiiy ma Judas yjot yhuinma'ñ. Je Judas hue' anajty ymimetz xii Iscariote, je' nidügti je majmetzpi discípulos. ⁴ Chi Judas ñicxy oy migapxy je teedy mijtungmiidpi etz tzajptiç soldado huindzin, e ycapxytuñ miid je' ajcxy nej jëbi ciyecy Jesús. ⁵ Huin'it je Jesús ymidzip ooy ajcxy yxoondaccottay. Chi ajcxy ñaygapxi co meeñ möhuangixy je Judas. ⁶ Chi Judas cöbijcy je meeñ, chi yhuinma'ñ'ixtay nej jëbi ciyegipy Jesús ma ca'p mayjäy y'ixyii yhuindiiçxyii.

Je huindzin Dios y'adzu'ájtin

⁷ Chi paty je xii mina jääy cay je tzajcaagy huidi ca' ylevadura miidity com huin'it anajty ajcxy yaj'ögy cöbixy ymang pascua xiigixp. ⁸ Chi Jesús quejxy Pedro etz Juan, nimay:

—Niçx miich ajcxy yaj'oy' je pascua adzu'ibì, jaydëbi ajt ngaayim.

⁹ Chi ajcxy y'amidooy:

—¿Ma mdzocy co nyaj'oy'huibich ajcxy?

¹⁰ Chi Jesús yminañ:

—Co mdigihuipy ajcxy cajpjoty, mbaadipy tüg yëydijc huidi yajniçxp tüg majt nii. Mbanicxyp ajcxy je yëydijc cooni yjädipy ma ytijc. ¹¹ Co miich

ajcxy mjädipy ma je jäy ytijc, chi ajcxy mnimähuiipy je codijc: “Nhuindzinich jadu'n minaam: ¿Ma yaj'ahuädz yajpaady ma ngayipyich je pascua adzu'ibí miid iich ndiscípulotijci?” ¹² Je codijc miich ajcxy xyajni'ixihuip tüg cuarto ma mamejtzpi piso. Ni'ixi' jim je adzu'ibí. ¹³ Chi Pedro etz Juan ñicxy, chi paty jadu'n nej anajty ti ñimäyii, e jim ajcxy ni'ixiiy je pascua caayin uucin.

¹⁴ Co je hora paty, chi Jesús y'ixtacy ma je mesa miid je' ydiscípulos ajcxy. ¹⁵ Chi Jesús yminañ:

—Tí ooy nijot'atyich co nmiddgayaangixy jada pascua adzu'ibí ma ca'ni n'ögyñich. ¹⁶ Iich miich ajcxy jadu'n nimaayb co iich ni mina ca' njacayipyich jadüg'oc je pascua adzu'ibí, ixti cooni yajcuydundähuiipy je pascua xii ytiy'ajt ma Dios y'ané'min.

¹⁷ Chi Jesús conígy je ügy co Dioscojúyip yajnaxy, huin'it yminañ:

—Uccix jada ügy, naymóoyigixy miich ajcxy. ¹⁸ Cham iich miich ajcxy nimäy co jadu'n nej yjacnicxa'ñ xii tiempo ca' vino nii üga'ñich ixti cooni Dios y'ané'min yminipy ya naaxhuiñ.

¹⁹ Nañ yconígy Jesús tüg tzajcaagy co mibijctzooy Dios, huin'it tujc-huäcxy moy discípulos ajcxy, e chi ajcxy nimay:

—Jada tzajcaagy iich nninicx'ajtpyich huidi ngiyejcpich ma yi o'cin miid miich ajcxy mbocy ycixpi. Jada ijkpejt miich ajcxy mii'dipy oy jäymech miid iich ycixpi.

²⁰ Co anajty ti ycaydaaygixy, chi Jesús conígy je ügy jadüg'oc, chi yminañ:

—Jada vino je' jada Dios y'ayuc yt'i'yajt jemybi jadu'n yi' nej ii ch nni'py hui'di temam yogam miid miich ajcxy ycixpi.

²¹ Jadachambi yi jäy hui'di xyciyegaambich ma nmidzipich, ya je' cham miid'iñäyich ma jada mesa. ²² Janch jadu'n njada'ñ n'ayooohua'ñich jadu'n nej ti nyajnigodugüyijich. ¡Ayo'n padamy je jäy ayoob hui'di xyciyegaamyich ma nmidzipich!

²³ Chi je nimajmetzpi ajcxy ñayñimaayi miñ xyipy:

—¿Pin jada' yi' ma ii ch ajt huidi jadu'n tundigoyam?

Yajcapxcójcixy pin jada' jacnígi ymíjity

²⁴ Chi je nimajmetzpi hui'di Jesús anajty ti huin'ixy ca' ajcxy ñay'ayuc-huinjihuiyi pin jada' jac mijipi oc'idipy. ²⁵ Chi Jesús nimay ajcxy:

—Yi reyes ajcxy y'ane'myb ajcxy naax cajp jadu'n nej tüg huindzin, yi' ajcxy huidibi ane'mb yajtíjycixy co ooy oytuungixy. ²⁶ Miid miich ajcxy ca'ydi yjadú'nity. Hue' janchtiy je mijipi ma miich ajcxy huen ñaybidägyii nej jihuüy ymútzity. E je hui'di nigohuajc'ajtp huen ñaybidägyii nej jihuüy je' je' je tumbi. ²⁷ ¿Pin je' jacmíjip? ¿Huidi iñaybi ma mesa, o huidi ni'ixiib a'ixiib caayin uucin? Yi' je' jacmíjip huidi iñaayb ma mesa. Per ii ch ijtpich miid miich ajcxy jadu'n nej hui'di ni'ixiib aa'ixiib caayin uucin.

²⁸ Miich ajcxy ti m'íjtciixy miid ii ch ma anajty ayo'n ti nyajnaxyich. ²⁹ Paady ii ch miich ajcxy tüg ané'min nmooyb, jadu'n nej ii ch ndeedy ti xymöyich. ³⁰ Jaydëbi miich ajcxy mgáaygixipy m'uuccixipy ma ii ch nmesa jiiby ma ii ch

n'ané'min e m'iñähuipy ajcxy ma je ane'mdac,
e mdiydúngixipy m'ané'mgixipy je nimajmetz pícy
Israel ñaax ycajp.

*Jesús capxpidzi my co Pedro ymina'na'ñ co ca'p
Jesús ix'y'adyii*

³¹ Nañ jadu'n je huindzin Jesús yminañ:

—Simón, Simón, jadachambi je mujcu'
xyjot'ixaangixy xyhuinma'ñ'ixaangixy jadu'n nej
jäy trigo huimbojy co yajhuätzaangixy. ³² Per iich
Dios nmibijctzooyich miid miich ycixpi, jigix miich
ca'ydi mmibijcin ytigoy'ity. Mina anajty miich ti
mjothuimbity, jotmic migápxipy yi mmigügtijc
ajcxy.

³³ Chi Pedro yminañ:

—Huindzin, jocuyc iich nnicxa'ñich miid miich
oy pujxtigótyity, etz oy ndimy'ögibich miid miich.

³⁴ Huin'it Jesús nímay Pedro:

—Iich miich nimaayb co ca'ní anajty tzey yaxixgy
jabom jopy co miich miná'nip tugüig'oc co miich ca'
xy'ix'adyijich.

Huingomb horí ma Jesús y'ocaj'ijxmadza'ñ

³⁵ Chi Jesús nímay ydiscípulos ajcxy:

—Co iich miich ajcxy jayhuin nguejxy, ni
mmoral, ni ca' mmeenydijc, ni mgig ti mmí'oygixy,
nej myajtigoy'ijt ajcxy ti jatyí?

Chi ajcxy y'adzooy:

—Ni ti.

³⁶ Chi Jesús yminañ:

—Jadachambi piñ ymeeñydiyc etz ymorral miid,
huen minicx; nañ piñ ca' miidity y'espada, huen
toogy yjocx huit, chi juvípy y'espada. ³⁷ Iich mi-
ich ajcxy nimaayb co copicy jada yajcuydunipy

huïdibí mimb jaybety miid iich ycixpi ma Dios ñecy ma jadu'n yminañ: "Yaj'amichomujc (je Cristo) miid yi' ajcxy huïdi jibicjäyip." Tüg'óciy mimb jaybety ma Dios ñecy miid iich ycixpi, yajcuy-dunipy yi'.

38 Chi Jesús ydiscípulos ajcxy yminañ:

—Huindzin, cha metz espada.

Chi Jesús y'adzooy:

—Huen miid yi'yi.

Jesús Dios mibijctzoy jim Getsemani

39 Chi Jesús jím choñ ñicxy ma je cop huïdi yxii Olivos, com jím anajty nicxy coodz coodz, chi je' ydiscípulos ajcxy ypanicxi. **40** Co ajcxy yja'ty ma je cop, chi Jesús yminañ:

—Mibijctzoogix Dios huen xypubedipy xypudigihuipy ajcxy ca'ydi mdigiiygixy jibic tuum.

41 Chi Jesús huinhuäctuty je discípulos ajcxy tüg tzaagäch yjiguëgyity, chi ycoxtinay'ahuuy ytigliiy Dios mibijctzoob. **42** Chi Jesús yminañ:

—Dios Teedy, pen miich m'a'ixiiby píjcigich jada tzaachypi, ca' iich huaad nyajnaxyich, per ca' iich huaad ngi'mdzójcin nguyduñich, miich mdzójcin huen myajcuyduñ.

43 Chi ñayguëxici tüg ángel tzajpjoty chooñ, jotmic migapxy je Jesús. **44** Yam anajty Jesús ooy ytaj ymay, chi Dios mibijctzoob jacmictägy. E je yxibitnii ypidzimy janch jadu'n yi' anajty nej ni'py janch mijatty y'ocnajtzta'cxiiyñi.

45 Co ypidigý ma anajty Dios mibijctzoy, chi nihuimbijty je' ydiscípulos ajcxy, chi oy paatcixy maab anajty ajcxy miid jotmay. **46** Chi Jesús nimay ymigügtijc ajcxy:

—¿Ti co mdzachmaagixy? Pidicciax mibijctzoogix
Dios, ca'ydi jibic tuum mdigiiygixy.

Yajnicxcixy mach je Jesús

47 Jim Jesús anajty ymigügtjc ajcxy miidcapxy
miidmiydägy, co je mayjäy oy yjäty. Jayip anajty
ymiñ je huidi anajty xijip Judas, yi' je'anajty
nidügti ma je nimajmetzpi Jesús ydiscípulos ajcxy.
Chi Judas mihuingoñ Jesús co anajty tzücx'añ.
48 Chi Jesús yminañ:

—Judas, ¿nej miid tüt tzücxin mgüyecy ma
ymidzip, je jää huidi tzoon tzajpjotyi?

49 E je' ajcxy huidi anajty Jesús ymiid, co ajcxy
ijxy jadu'n nej ytuñyii yjadyii, chi ajcxy yminañ:

—Huindzin, ¿tzoc ajt mihuimbijtim?

50 Chi nidüg je' ajcxy yajtzaachiyyi je teedy
mijtungmiidpi tüt ytumbi, quejtzpujxi tüt ytätz'ac
a'oy'amybi. **51** Huin'it Jesús yminañ:

—Ixmajtzcix, huen jadu'nyi.

Chi nüdoni je jää ytätz'ac, e jadu'n yajtzoocy.

52 Chi Jesús nimay ajcxy huidi nimiini, yi teedy
tungmiidpi ajcxy, yi Dios ytijc policía huindzin etz
mijjäydijc:

—¿Nej co xyñimíngixyich miid pujx etz
mguipyijpxu'ñ jadu'n nej jihuÿ iich tüt meetzpi?

53 Jiiby iich anajty jabom jabom ma Dios ytijc, e ca'
miich ajcxy ti ti mduñ miid iich. Per cham jëdu'n
je tiempo mina miich ajcxy xy'ane'myich etz je
jibicpi xymimadägyich.

Pedro yminañ co ca'ixy'adyii Jesús

54 Chi ajcxy majch je Jesús, yajnicxy ajcxy, e
pidacy ma teedy mijtungmiidpi ytijc. Je Pedro

jiguëgyjihui' anajty ypanicxyii. ⁵⁵ Jim ajcxy jiin yajmijiy tibägujc chi ajcxy y'ixtactay nidüg'óciy. Pedro y'ixtacy nañ jadu'n ma je jääy ajcxy. ⁵⁶ Huin'it tüg pödumbi ijxy Pedro iñäy ma jiimba', chi huindicxpejty nimay:

—Jada yëydijc nañ ymiid anajty Jesús.

⁵⁷ Chi Pedro ca' cöbijcy, yminañ:

—Töxyjääy, ca' iich yi' n'ixy'adyii.

⁵⁸ Nañ jahueengi huin'it jadüg jääy Pedro yhuindicxpejti, ñimaayi:

—Miich, yi' Jesús ajcxy anajty miid m'ity.

Chi Pedro yminañ:

—Ca' n'iichity.

⁵⁹ Ti anajty tüg hori nänaxni co oy huingbi yminanändägy:

—Janch co jada yëydijc yi' anajty miid y'ity Jesús. Com nañ galileojääy yi'.

⁶⁰ Chi Pedro yminañ:

—Ca' iich nhuinjihuïy nej miich mmminañ.

Capxni anajty je Pedro co tzey oy yaaxig. ⁶¹ Chi je Huindzin Jesús ni'ijxhuimbijty je Pedro. Huin'it Pedro jäymetzcootti je' ayuc nej anajty yHuindzin Jesús ti ñimäyii: "Ni ca'ni anajty tzey yaaxig cham coodz co miich tugiig'oc xycoyüdzibyich." ⁶² Chi Pedro ypidzimy tibäy, oy jiiby yäxy miid tájin máyin.

Nixiiccixy yajxiiccixy yi Jesús

⁶³ Je jääy ajcxy huidi anajty Jesús cuend'ajtp, ooy ajcxy nixiicy niyaaxy, etz nañ ooy ajcxy huingoxjxy jiipcojxy. ⁶⁴ Chi ajcxy huiingoxdziy, e cojxy ajcxy ma yhuiñyjijp, ñimaaygixy:

—Octiygapx, ¿pin ti xycoxy?

65 E ooy anajty miid yjibic ayuc cixy cuety nimaaygixy.

Jesús mijuntajoty yajpaady

66 Co yxiimiiy, chi yöymujcy yi teedy mijitungmiidpi ajcxy, yi mijäydijc ajcxy, etz yi esribas ajcxy, chi ajcxy y'amidooy:

67 —Nimaaygich ajcxy ¿nej miich je' je Cristo?

Chi Jesús y'adzooy:

—Co ixyipy nnigapxich, ca' miich ajcxy mibigipy. **68** E pen ii ch miich ajcxy n'amidooyb, ca' miich ajcxy xy'adzohuiipyich, etz canan huin'it xyñajtzmadzihuibich miich ajcxy. **69** Jadachambí e ñicxa'ñi ii ch, je jääy huidi tzoon tzajpjoty, n'ixtäga'ñi ch a'oy'amy ma Dios mic'ajtmiidpi.

70 Chi nidüg'óciy je' ajcxy y'amidooy:

—¿Nej janch co miich Dios xy'ung'adyii?

Chi Jesús y'adzooy:

—Miich ajcxy jadu'n minamb co ii ch njëjity.

71 Chi ajcxy yminañ:

—¿Ti ajt njac-huáaním testigo? Ti ajt yam ci'm nmidoohuim nej mina'ñ.

23

Jesús ma Pilato yhuinduu

1 Chi tög'óciy je mayjäy ajcxy ypidig, chi yajnicxy ajcxy Jesús ma je gobernador Pilato.

2 Chi ajcxy ytigiiy xibí yminaangixy:

—Jada jääy naax cajp yaj'ixpijcp huidi ca' ytiy'ájtity. Yi' adujctähuam co ca' huaad nmigüéjtim César, e ymina'ñ ci'm co yi' je' je Cristo huidi rey'ajtpi.

3 Chi Pilato y'amidooy Jesús:

—¿Nej miich je' judío jää xyrey'ajtp?

Chi Jesús y'adzooy:

—Miich jadu'n mìnamb.

⁴ Chi Pilato nimay je teedy tungmiiđpi ajcxy etz je mayjää:

—Ca' iich ti pocy nbaadyich ma jadayaabi yëydijc.

⁵ Chi Jesús ymidzip nügi anajty ajcxy yminan'adiitzcixy:

—Jada Jesús naax cajp tzachyajqueec-huäcxtaayb je judío jää miid yi' y'ayuc. Yajtzondacy Galilea, e jadachambi ya Judea jadu'n idich.

Jesús ma Herodes yhuinduu

⁶ Co Pilato midoy Jesús ymidzip ajcxy nigapxy Galilea, chi y'amidooy pen galileojää je Jesús anajty. ⁷ Chi mic'amy huinjihuiy co yi' jim anajty yajpaady ma Herodes y'ane'my, chi jim quejxy ma Herodes huidi nañ jadu'n anajty yajpatp jim Jerusalén huin'it xii. ⁸ Co Herodes ijxy Jesús, chi oy jocugiiy com tiyip anajty ooy ja'ixa'ñ, ti anajty may ayuc midooohui, e ahuixy anajty co mijhuinma'ñ tunipy. ⁹ Janch may ayuc ooy jayaj'amidooy, e Jesús ni tük'aa ca' y'adzooy. ¹⁰ Jim anajty teedy mijtungmiiđpi etz je escribas ajcxy, tzachnigibéjtcixy mictägy. ¹¹ Chi Herodes miid yjää ooy nixiicy yajxiicy Jesús, ca' mij'ijxy mijpidacy. Chi xojxy miid oyhuit etz quejxhuimbijty jim ma Pilato. ¹² Huin'it xii Herodes etz Pilato ajcxy ñaymigügpijci, com naymijotma'tip anajty ajcxy huin'it tiempo.

Jesús yajmoy ysentencia co y'ögipy

13 Chi Pilato huomujcy yi teedy mijtungmiidpi, yi cajptungmiidpi, etz yi naax cajp. **14** Chi ajcxy nimay:

—Ti miich ajcxy xyajnimíngixyich jadayaabi yëydijc, jadu'n miich ajcxy minamb co ooy jay yajqueec-huacxtay. Ti iich yi' jatiyduñich ma miich ajcxy mhuindu, ca' iich yi' ni ma ypocy ti nbaati, jadu'n nej miich ajcxy mxigixy. **15** Nañ ni ca' Herodes ti pocy ti paady ma jada jay, com ti njaya-jniquexyich, ni ti pocy jada Jesús ca' ti tuñ huidi huaad nyajco'ögiiyich. **16** Miñ n'octzaachytuñich, jaydëbi nnajtzmadzi'huibich.

17 Jadu'n je gobernador anajty costumbre miidity co najtzmadziy tûg machyjäy mijxijoty. **18** Chi je mayjäy tügmucy ajcxy yminaandacy:

—¡Yaj'ög jadayaab Jesús! ¡Najtzmadzi' yi Barrabás!

19 Je Barrabás anajty pujxtigoty ti ypidägyii co anajty ti nibidiy je gobierno, nañ ti anajty yjäyyaj'ögy. **20** Chi Pilato nimay ajcxy jadüg'oc co najtzmadzi'hua'ñ Jesús. **21** Chi je mayjäy janch mic yminañ:

—¡Yajcruudzpet miich yi'! ¡Yajcruudzpet miich yi'!

22 Chi Pilato yminañ je midugii'ocpi:

—¿Ti Jesús ti tundigoy? Ca' yi' ma ypocy nbaatich. Miñ n'octzaachytuñich, e najtzmadzi'huibich.

23 Je jay ajcxy nigi anajty yminaan'adiitzcixy janch mic, co huen yajcruudzpejty. Chi ajcxy jadu'n mimadacy Jesús co chachne'mgixy je teedy tungmiidpi, etz je cajpjäy ajcxy. **24** Chi jada' Pilato cuyduñ jadu'n nej je jay ajcxy anajty pijctzoy.

25 Chi Pilato najtzmadziiy je Barrabás huidi anajty pujxtigótyip, co anajty chach jäy yajqueec-huäcxy, etz yjäyyaj'ögy, je' huidi yi jäy ajcxy ypijctzou. Chi Pilato cïyejcy Jesús ma yi' ajcxy huen tungixy nej tzojccixy.

Jesús yajcruudzpejtí

26 Chi je judíoääjäy ajcxy yajnicxy Jesús. Jim tü'am ajcxy minaybaati tüg jäy huidi anajty ti chooñ camjoty, huidi anajty yxii Simón, e ycogájpity anajty Cirene. Chi adzip ajcxy Simón yajquejcycabiy Jesús ycruudz, e yajpanicxy ajcxy Jesús.

27 Jac'axam anajty naax cajp panicxcixy, etz nañ may töxyjäydijc ajcxy chachyaaxcixy miid jotmay miid yi' yciipi. **28** Chi Jesús ni'ijxhuimbijty je töxyjäydijc ajcxy, chi nímay ajcxy:

—Miich Jerusalén töxyjäydijc ajcxy, ca' xyñiyáaxcixich. Nayñiyaaxigix miich ajcxy ci'm etz m'ung ajcxy yciipi. **29** Chi ypaadipy tiempo co jäy ajcxy ymina'nipy: “Jotcujc je töxyjäy ajcxy huidi ca' y'ung ixy, huidi ca' ti y'ungtzimigy, etz huidi ca' ti y'ung yajtzitzcixy.” **30** Chi je jäy ajcxy nímaydägipy mijtun mijcop: “Nigidagótcich ajcxy”; etz je mutztun mutzcop: “Yajtigooygich ajcxy.” **31** Pen jäy ajcxy tzaachypí ayo'n mooyb Dios y'ung, nigi ajcxy jacjiini ytundigoya'ñ miid Dios yjäy, tim jadu'n nipaady nej piñ puxam tzuxy quipy nañ puxamy quipy titzpi.

32 Nañ jim anajty yajnicxcixy miid Jesús jametz pocyjäy. Tú'ciy miid Jesús anajty yaj'ögaangixy. **33** Co ajcxy oyjäty jim ma tüg it huidi jäy ytijpy ögpi cohuajc, chi ajcxy jim Jesús yajcruudzpejty

miīd metz pocyjäy: tūg pocyjäy a'oy'amy, jadüg anajty'amy. ³⁴ Chi Jesús ymīnañ:

—Dios Teedy, mecxí ajcxy ypocy, com ca' nejhuiiyixy ti ytungixyp.

Co je soldados anajty ajcxy yajhuäcxaani ac je'y Jesús yhuit, chi ajcxy ijxy suerte piñ ocjédiib. ³⁵ Jim je cajpjäy anajty yhuindiicxcixy, yam je tungmiidpi nixiig yajxiig Jesús, ymīnañ ajcxy:

—Jada Jesús huingjäy ti yajtzögy, huen cham ci'm nayyajtzögyii, pen yi' je' je Cristo, je huidi Dios ti huin'ixyi.

³⁶ Nañ jadu'n je soldados ajcxy nixiiccixy yajxiiccixy Jesús, nimijhuägy ajcxy möhuaangixy anajty vino ta'mbi. ³⁷ Chi je soldados ajcxy ymīnañ:

—Pen miich Rey'ajt ma yi' judíoäy ajcxy, nayñihuänii ci'm.

³⁸ Ma Jesús ycödu jím anajty yjaayity griego'amy, latin'amy, etz hebreo'amy: JADA JE' YI JUDIOJÄY AJCXY YREY.

³⁹ Chi tūg pocyjäy huidi anajty cruudzcíxy ooy nixiicy yajxiicy Jesús ymīnañ:

—Pen miich je' je Cristo, naygoahuänii ci'm, e cohuaangich iich ajcxy nañ jadu'n.

⁴⁰ Chi je jadügpi pocyjäy oy y'adzooy, ojy ymigüg, nímay:

—¿Nej ca' miich Dios mdzigiy. Ca' m'ixy co tú'ciy ti nbóycähuim? ⁴¹ Iich ajt janch paatip jadu'n, co jadu'n jada ngöbíjcim tzaachypí je tiibi ndundigooyim. Jadayaabi Jesús janch ni ti jibicpi jada ti catuñ.

⁴² Chi je pocyjäy nímay Jesús:

—Tun may'ajt xyjäymedzipich co anajty mjäty jiiby ma m'ane'mdac.

43 Chi Jesús oy y'adzooy:

—Janch iich miich yam nämäy co cham iich miich miid'íjtnipy ma je oybi it.

Jesús y'o'cní

44 Co cujcxibí paty, chi oy ycoodzii tüg'óciy naaxhuiñ ixti minacyxiñi. **45** Chi xii ca' y'oc'aní. Chi je huit oy ycitzhuäcxy huidi anajty adiyydujcp je Dios y'it jiiby ma Dios ytijc. **46** Huin'it Jesús mic ypätcapxy yminañ:

—Dios Teedy, cham nyajcidiyi iich n'alma.

Co Jesús jadu'n yminañ chi y'ögy.

47 Co je soldado huindzin ijxy jadu'n nej anajty ti ytunyii ti yjadyii, chi ooy jäymejch yi Dios yminañ:

—Janch co jadayaabi yëydijc anajty tudägy yjäyity.

48 Chi je mayjäy tiibi anajty jim yöymújccixy yhuindiicxcixy, co ajcxy ijxy jadu'n nej ytuuni yjajti, chi ajcxy huimbijttaayñi cajpjoty yam ycaach tzachcójxcixy miid jotmay ycixpi. **49** Cham tüg'óciy Jesús ymigügtijc ajcxy huidi anajty miid ñay'ixy'adyii, etz töxyjäydijc ajcxy huidi anajty Jesús ti ypadzonyii jim Galilea, jiguëgy je' anajty ajcxy yhuindiicxcixy.

Yajnaaxtigii ajcxy Jesús

50 Jim anajty tüg yëydijc huidi anajty yxii José, hue' anajty ycogájpity Arimatea ma Judea naaxjot. Je' anajty judío mijtungmiidpi, e je' ooy anajty chach'oyjäity etz ytudägyjäity. **51** Je' nañ yjijp'ijxy anajty co yminipy je Dios y'ané'min, e ca'

je' anajty jijptigiy'iý miid jacnaagity mijtungmiidpi co ajcxy yaj'ögy Jesús. ⁵² Chi José ñicxy ma Pilato oy pijctzoohui Jesús ñinïcx. ⁵³ Chi yajminajcy ma cruudz, e mo'ñ miid tüg sábana, chi pídac y ma ögpí jut, ma tüg tzaahuinguetzmíjc ma ca'ní anajty ni tüg ögpí jiiby yajpidägyp. ⁵⁴ Je' anajty ajcxy ni'ixiib a'ixiib je pascua xii e je' anajty tím tzondägan je pocxin xii.

⁵⁵ Chi je töxyjäydijc huidi anajty ti ypadzoñyii Jesús jím Galilea, panicxy ajcxy je José axam. Chi ajcxy nañ jadu'n ijxy je ögpí jut, etz je ninïcx jadu'n nej jiiby yajpidacy. ⁵⁶ Chi ajcxy yhuimbijttay cajpjoty. Chi ajcxy yaj'oyiiy ujtz xuucpi, tzoy, etz ungüento, chi amay'ajty je pocxinxi, jadu'n nej anajty cötújcin y'ane'my.

24

Co Jesús y'ögy chi yjugypijcy

¹ Co je semaan y'ixtigiiy janch tím ticxícp je töxyjäydijc ajcxy ymiiñ ma je o'cipi jut, chi mimiiñ ajcxy ujtz xuucpi, etz tzoy huidibi anajty ti yaj'oyiiygixy. Nañ jadu'n miiidjadyii töxyjäydijc miiñ. ² Chi ajcxy paty je tzaa ti anajty yjidiguegyii ma je o'cipi jut'aguu. ³ Co ajcxy ytigiiy jutjoty, chi ca' ajcxy paty je Huindzin Jesús ñinïcx. ⁴ Chi jadu'n yajty, jiiby anajty ajcxy jutjoty huinmaaygixy, co ñayguëxigi ma ajcxy ymijc metz yëydijc janch adicxp anajty yhuit. ⁵ Chi ajcxy ooy chigiy, chi ajcxy yhuindactay, chi je metzpi yëydijc yminañ:

—¿Na'amy co m'ixtaaygixy yi jugypi ma yi tibi y'ögy? ⁶⁻⁷ Ca' je' ya, ti je' yjugypicy. Jäyméjtzcix jadu'n nej mina'ñ jím Galilea, co yminañ:

—Ooy ycopícyity co iičh, je jäy huidi tzoon tza-jpjoty, nyajciiyegipy pocyjäy cii' am. Yí' ajcxy xya-jcruudzpedipyich, chi njugypigipyich codugiig xii.

⁸ Chi ajcxy oy jäymejtzcooty nej anajty Jesús ti yminañ. ⁹ Chi je töxyjäydijc ajcxy yhuimbijttay ma o'cpí jut. Chi ajcxy yajmiiidmiydactay jadu'n nej anajty ti íjxcixy ti midoogixy miid Jesús ydiscípulos ajcxy je nimajmetzpi etz jacjadyii jäy huidi yaj-paatp ma je' ajcxy. ¹⁰ Je töxyjäy ajcxy huidi ooy ma Jesús ñaaxtigiiy, je' je' anajty ajcxy: María Magdalena, Juana, etz María Jacobo ytaj, e cham jacnaagity ymidöxyjäydijc. ¹¹ Chi Jesús ydiscípulos ca' ajcxy tim mijpidacy je töxyjäydijc ajcxy ayuc, hue' ajcxy tiji nigo y'occapxcixy y'ocmíydaaccix, paady ca' ajcxy mibijcy.

¹² Chi Pedro ypidígy ñicxy poyígyi ma anajty Jesús ti ñaaxtigiiy. Chi Pedro yco'ixiiy ma je o'cpí jut, chi ijxy co ca' jiiby ni ti, jeyi Jesús yhuit abicy y'ooxnäy. Chi Pedro yhuimbijty ma ytijc jihuuy ooy jadu'n nej ti ytuñyi yjadyii.

Ma Emaús tü'aa

¹³ Huin'it xii metz Jesús ydiscípulos ajcxy ñicxy ma tüg cajp mutzpi hue' anajty yxii je cajp Emaús, hue' yjiguemyity miid Jerusalén tugipx estadios (majmetz kilómetro). ¹⁴ Chi amiydaacip anajty ajcxy ñicxy. Nigapxcixy nimiydaaccixy nej Jesús ti yjaty ti y'ayoy. ¹⁵ E jadu'n yjaty ma anajty ycapxcixy ymíydaaccixy je nimetzpi, chi Jesús ci'm nimijhua'cy je metzpi, chi miid ñicxy ajcxy yquipxyi. ¹⁶ Oy anajty ja'ijxcixy, ca' ajcxy tuñcuend piñ je' anajty. ¹⁷ Chi Jesús y'amidooy je' ajcxy:

—¿Ti miich ajcxy miydacpy ma yam mdüyögixy? ¿Nej co mdájcixy mmáygixy?

18 Chi tüg huidi anajty yxii Cleofas y'adzooy:

—Janch tüg'óciy mayjäy nejhuiydäy je ayo'n ti ytunyii ti yjadyii. ¿E miich naydüg jím jättac Jerusalén, e jadu'n tijy ca' mnejhuÿ?

19 Chi Jesús je' ajcxy nimay:

—¿Ti ti ytuñyii ti yjadyii?

Chi je' ajcxy yminañ:

—Jesús Nazaretpi, huidi Dios y'ayucnajtzcapxiyyip, yi' anajty mij jáncipi ma yi ayuc etz huinmañ ma Dios yhuinduu, etz cham ma tüg'óciy naax cajp. **20** Chi yi' ajcxy je teedy mijtungmíidpi etz iich ajt ndungmíidpi Jesús yajcidigiyy je gobernador co huen yaj'ogyii. Chi ajcxy yajcruudzpejty. **21** Hue' iich ajcxy anajty ndzach'ahuijxyp co yi' je' huidi Israeljäy ajcxy cohuänaam ma ymidzip. Jadachambi jada' ymidugíigxii ma jadu'n ti ytunyii ti yjadyii.

22 Cham iich ajcxy ndöxyjäydijc ajcxy ooy xy'adzigíigxiyich. Ti y'oxygen janch tecxícp ma o'cipi jut. **23** E com ca' ajcxy paaty je ñiaaxnïcx, chi ajcxy yhuimbijtni yminaangixy co ti íjxcixy yi ángeles ajcxy, hue' je ángeles ajcxy yminañ co Jesús yjuugiyty. **24** Huin'it nijéjity nmigügtijcich ooy ma o'cipi jut, paty ajcxy janch jadu'n nej töxyjäydijc anajty yminaangixy. Ca' je' ajcxy ijxy Jesús.

25 Chi Jesús yminañ:

—Miich jääy ajcxy ooy ajcxy m'aajuuñity mjotjuuñity, ca' ajcxy ti mdzojcmibijccixy co ajcxy mjamibigá'nip huidibi y'ayuc najtzcapxiyyibí ajcxy ycapxy! **26** ¿Nej ca' anajty ycopicity co je Cristo

ayo'n paadip, e huin'it ytig̃ihuip tzajpjoty ma yi' y'it oybi?

²⁷ Chi Jesús yajnīmaay ajcxy Dios ytiy'ajt, chondägy ma Moisés ñecy, etz tūg'óciy jacjadyii necy huidi Dios y'ayucnajtzcapxiiybi yjaay, yajxon ajcxy yajni'ixiyday jadu'n nej yjaybetyity miid je Cristo ycixpi.

²⁸ Chi ajcxy mihuingoñ je mutz cajp ma anajty ñícxciixy, je Jesús jadu'n ñaybidaaci jadu'n nej jihuïy jacjiguem ñicxy. ²⁹ Huin'it ajcxy nimay adzip:

—Hui'm miich miid iich ajcxy, nigi jada chuu'iiy'adich.

Chi Jesús ytig̃iiy cajpjoty yhuim' my miid je' ajcxy. ³⁰ Chi jadu'n yajtjy co anajty ti y'ixtaaccixy caaybi, chi Jesús tūg tzajcaagy conig̃y, e yajnajxy Dios cojuyip, huin'it tujc-huäcxy moy ajcxy.

³¹ Huin'it ajcxy ijxcajpy Jesús. Chi Jesús mic miciy yaj'ijxtigoy. ³² Chi ajcxy ñayñimaayi:

—¿Nej ca' yjánchity co iich ajt ooy njihuiyim jotjoty huinma'ñjoty co anajty ajt jim xymiīdmiiydacim tü'am, etz co ajt xyñajtzcapxiiyim je huidi jaybety ma Dios ñecy?

³³ E tim huin'itiy ajcxy tübjccixy, chi ajcxy nícxciixni jim Jerusalén. Ni'amugi' ajcxy paty je majctügpi Jesús ydiscípulos ajcxy e jacjadyii jäy ajcxy. ³⁴ Chi ajcxy minaangixy:

—Janch yi' co ti yjugypicy je Huindzin Jesús, com ti oy ñayguëxigyi ma Simón.

³⁵ Chi Cleofas nimiydacy jadu'n nej tū'ay anajty ajcxy ti ñaybáatigixy miid Jesús, etz jadu'n nej ajcxy Jesús ijxcajpy co tzajcaagy ti tujc-huäcxy.

Jesús ñayguëxi ci ma je' ydiscípulos ajcxy

36 Jiiby anajty ajcxy tzachnimiydaaccixy co Jesús oy ñayguëxi gyii ma je' ajcxy. Chi ytinay'ahuuiy cujc'amy ma je' ajcxy, chi yminañ:

—Jotcugi' miich ajcxy.

37 Chi je' ajcxy ooy ñay'adzigi yi ooy huinmaaygixy, hue' ajcxy tijy ijkmañiibyb. **38** Chi Jesús nimay je' ajcxy:

—¿Na'amy co mjot mhuinma'ñ ti ytigoyaaygixy? ¿Nej co m'aa'ájtigixy mjot'ájtigixy piñ iich? **39** Ijxcix miich ajcxy iich ngi' iich ndecy, iich jení iich. Nidongich etz ijxcich ajcxy. Tüg espíritu ca' miidity chüch ni ypaic, jadu'n nej m'ijxcixy iich nmidiity.

40 Co Jesús jadu'n yminañ, chi ajcxy yaj'ijxy yci' ytecy. **41** Per ca'ni ajcxy mibijcy miid co anajty ajcxy chachjotcújcity, chi Jesús ajcxy nimayañ:

—¿Miid ajcxy ti ii mgayipy?

42 Chi ajcxy moy Jesús acxtzäy, etz tüg jiidy serpág. **43** Chi cobiçcy, chi ycaay y'uucy jim ma je' ajcxy yhuinduu. **44** Huin'it Jesús yminañ:

—Huidi m'ijxyp cham je' je' huidi nyajni may jayhuin, co iich miich ajcxy anajty miid'ijtcixy, co copicy nguydundähuibich jadu'n nej yjaybétyity ma je Moisés ñecy je jécyip, etz jacjadyii Dios y'ayucnajtzcapxiybi ñecy, etz yi salmo necy.

45 Huin'it je' ajcxy yjot yhuinma'ñ ymiin ymejch, jaydëbi huinjihuüygi xipy huidi jaybetyip. **46** Chi Jesús yjacminañ:

—Jadu'n jaybety y'ity ma Dios ñecy co copicy co je Cristo paadiip ayo'n e yjugypigipy codugiig xii, maabi anajty y'ögy. **47** Huen

ajcxy yajcapxhuäcxy Dios ytiy'ajt huindu'my naaxhuiñ, chondägip Jerusalén, co ooy ycopícyty huen jääj ajcxy jothuimbijtcix jaydëbi ajcxy paadip pocyhuinmeecxin. ⁴⁸ Miich ajcxy nidiy'ajt'adipy tüg'óciy jadu'n nej cham ti m'ijxcixy ti mnejhuiiygixy. ⁴⁹ Jadachambi nguexipyich ma miich ajcxy je huidi nDeedyich ti xyaj'ahuaniiygixy. Hui'mgix ya Jerusalén ixti cooni ajcxy xyñiidigihuiip xycödigihuiip je Dios yjihui'ñ ymic'ajt huidi tzonam tzajpjoty.

Jesús ypa'ttigüyñ tzajpjoty

⁵⁰ Huin'it xii Jesús miid tzoñ je' ydiscípulos ajcxy, chi ajcxy ycajppidzimy, ñicxy ajcxy mihuingon je Betania. Chi Jesús xajhuäcxy yci' mibijctzoy Dios miid je ymigügtijc ajcxy ycixpi. ⁵¹ Chi jadu'n yjajty ma anajty Dios mibijctzoy miid yi' ajcxy ycixpi, chi abicy yajhui'mni je' ajcxy e je' ypättigüyñi jiby tzajpjoty. ⁵² Chi yi' ajcxy jim yjac-huäcxijpy Dios ojadajtcixy. Chi ajcxy yhuimbijttaayñi jim Jerusalén janch jotecujc. ⁵³ Chi ajcxy jabom jabom anajty ñicxcixy ma Dios ytiyc chaajpcapxycapxcixy, ojadajtcixy jäymejtzcixy yi Dios, Janch jadu'n jada. Amén.

El Nuevo Testamento en mixe de Coatlán New Testament in Mixe, Coatlán (MX:mco:Mixe, Coatlán)

copyright © 1976 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Coatlán Mixe (Mixe, Coatlán)

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mixe, Coatlán [mco], Mexico

Copyright Information

© 1976, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mixe, Coatlán

© 1976, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2018-11-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

4190de74-18ab-52cf-ba4e-5f99ab05892f